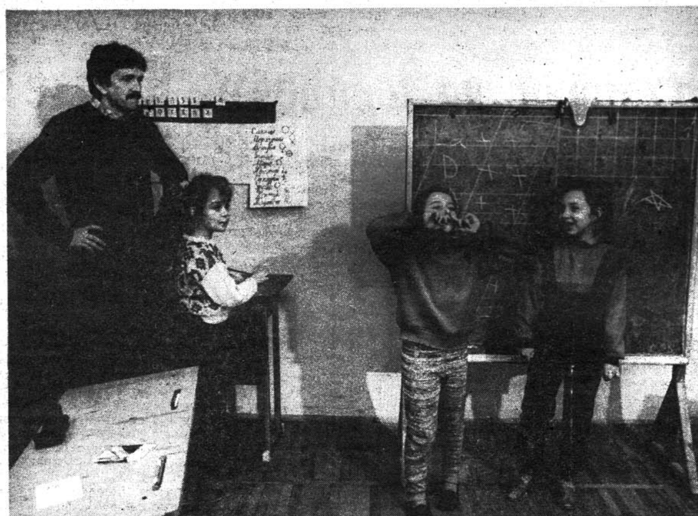
ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 21 (271) ◆ П'ятниця, 7 лютого 1992 року ◆ Ціна 30 коп. (Передплатникам 10 коп.).

9

ГНІЗДО ДЛЯ «АИСТА»

ПОЧАЛИ З НЕВДАЧІ

У приміщенні Музею історії Києва зібралися представники культурницьких та освітніх установ міста для того, щоб утворити нову організацію під назвою «Центр козацької культури України».

Головував на зборах доктор філологічних наук Григорій Сивокінь. З інформацією виступив завідуючий сектором наукових досліджень Державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ» Ігор Шрамко. Ігор Костянтинович роз'яснив присутнім, що «Центр козацької культури України» буде асоціацією наукових закладів, органів масової інформації, громадських товариств республіки та діаспори, яка прагнутиме зберігати, розвивати і пропагувати культурні традиції, ідеали свободи українського народу.

Присутнім запропонували розглянути проект Статуту ЦККУ, а також інші питання. Всі, хто виступав, відразу ж поділилися на дві групи. Одні підтримали ідею, зауваживши про те, що захід підготовлено погано, інші вважали, що створювати ще одну, можливо соту, організацію з печаткою і розрахунковим рахунком, але без віддачі для суспільства, просто немає сенсу.

Погодилися на тому, що ініціативна група підготує досконалі документи, щоб можна було зібратися пізніше і остаточно вирішити долю нової асоціації, яка проситься на кін театру життя.

ДЕТАЛЬНО І НЕ БЕЗ ГУМОРУ

Діапазон проблем, порушених журналістами на вчорашній прес-конференції Президента України Леоніда Кравчука, був дуже широким — від перспектив СНД, реформування виконавчої влади в Україні, кримсько-чорноморського вузла, прориву інформаційної блокади республіки під час візиту до Німеччини, з'ясування того, хто нині виступає в ролі опозиції Президентові до запитань, які входять до розряду «ОТС» — одна тітка сказала, що Президент, мовляв... Леонід Кравчук детально, але і не без гумору відповідав на всі запитання вітчизняних і зарубіжних журналістів.

Ось, коротко, деякі позиції: СНД себе не вичерпала; якщо уряд формуватиме Верховна Рада, то у парламенті й надалі триватиме «гра»; якщо бажати, то загострити ситуацію можна не тільки в Криму, а просто через зупинення трамваю; «у Німеччині я говорив зранку до глибокої ночі про Україну, бо про нас у світі зовсім мало знають, а з білокам'яної чути далі, ніж з України»; технологія взаємної любові з Рухом не обговорювалася; якщо про Президента говорять — це є нормальним явищем.

Звіт про прес-конференцію Президента України Леоніда Кравчука читайте у найближчих номерах газети.

ПРЕЗИДЕНТ нещодавно створеного концерну «Укратоменергопром» М. Уманець разом із групою спеціалістів на запрошення губернатора Красноярського краю та адміністрації гірничо-хімічного комбінату виїхав до Красноярська.

Мета поїздки — обговорити комплекс питань, зокрема затвердити угоду про вивезення з України відпрацьованого ядерного палива.

ПЕРШІ 56 вагонів лісу відправлено з Чернігівщини в об'єднання «Артемівськвугілля» та «Стахановвугілля». Після зриву поставок Росією одинадцять лісгоспзагів спішно переорієнтувалися на виготовлення стояків для простоюючих шахт. Протягом першого кварталу шахтарі отримають 11,5 тисячі кубометрів лісу.

КАБІНЕТ міністрів України утворив Урядову комісію по продовольству на чолі з віце-прем'єр-міністром О. І. Слєпічевим. На неї покладено розгляд і вирішення питань експорту та імпорту продовольчих і фуражних ресурсів, забезпечення сталого постачання ними споживачів.

РУКОСТИСКАННЯ ЧЕРЕЗ ОКЕАН

Договір про поставку лазерного обладнання, що розробляється в Київському політехнічному інституті, укладено між українським вузом і Лазерним інститутом Канади. Це вже п'ята за останній час домовленість про співробітництво між американськими, канадськими технічними школами і КПІ. Як сказав професор київського інституту Володимир Коваленко, якого американська рейтингова система назвала одним з п'яти авторитетів світу з лазерної технології, нині такі угоди не тільки престижні, а й стають вигідними для вузу. Адже тепер, як сподіваються політехніки, зароблена валюта не перекочовуватиме в бездонні засіки центру.

ГОТОВІ ВЖИТИ НЕОБХІДНИХ ЗАХОДІВ

Ті політичні сили, які заважають встановленню громадянського миру в республіці, шкодять її національним інтересам. Стабілізація обстановки — вимога всього населення, і власті вживуть необхідних заходів, щоб її виконати. Так говориться у зверненні до народу Військової ради і тимчасового уряду Грузії.

Військова рада підтвердила свою готовність подати у відставку, тільки-но в республіці запанує порядок. У такому разі влада перейде до тимчасового уряду, з'явиться можливість визначити дату виборів до нового парламенту. Наголошується, що з обранням парламенту тимчасовий уряд передасть повноваження новому кабінету міністрів.

УСІ КРЕДИТИ — РОСІЇ

З офіційним візитом перебуває у Франції російський президент Єльцин. Відбулися його переговори з президентом Міттераном. Під час зустрічі обговорювалися питання ядерного роззброєння і двостороннього співробітництва, зокрема надання Росії гуманітарної і фінансової допомоги. Як заявив Єльцин, сторони досягли принципової згоди щодо передачі Росії французьких кредитів, які раніше призначалися колишньому СРСР.

7

ЯБЛУКА РОЗБРАТУ

АНАТОЛІЙ КРАВЧУК З ВІННИЧЧИНИ ХОТІВ СТАТИ ФЕРМЕРОМ, А ОПИНИВСЯ СЕРЕД БЕЗРОБІТНИХ. ЧИ ЗАХИСТИТЬ ЙОГО ЗАКОН!

14

З ПРИСЯГИ ЛІКАРЯ

Хай супроводжують мене щастя в житті, успіх у лікарській діяльності, повага людей, коли непорушно виконуватиму цю присягу. Коли ж я порушу її, нехай спіткає мене протилежне...

12

КУПОНИ: ВИДАЧА, ОБЛІК, ПРОДАЖ ТОВАРІВ

13

УКАЗ
Президента України

Про утворення Комітету ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах

1. Утворити при Президенті України Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах.

2. Призначити **Червонописького** Сергія Васильовича Головою Комітету ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах.

3. Голові Комітету представити у двотижневий строк на затвердження Президента України проект Положення про Комітет ветеранів війни в Афганістані та воєнних конфліктів в інших зарубіжних країнах і пропозиції щодо складу Комітету.

4. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
5 лютого 1992 року.

УКАЗ
Президента України

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

1. Присвоїти військове звання генерал-полковника:
генерал-лейтенанту **Губенку** Валерію Олександровичу — голові Державного комітету у справах охорони державного кордону України — командуючому Прикордонними військами України.

Присвоїти військове звання генерал-майора:

полковнику **Банних** Віктору Івановичу — заступнику голови Державного комітету у справах охорони державного кордону України — командуючого Прикордонними військами України — начальнику оперативно-розшукового управління Державного комітету у справах охорони державного кордону України;

полковнику **Бондарю** Володимиру Михайловичу — першому заступнику начальника штабу Прикордонних військ України — начальнику управління охорони державного кордону Державного комітету у справах охорони державного кордону України.

Присвоїти військове звання контр-адмірала:

капітану I рангу **Рябову** Борису Петровичу — заступнику голови Державного комітету у справах охорони державного кордону України — командуючого Прикордонними військами України — начальнику морського управління Державного комітету у справах охорони державного кордону України.

2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
5 лютого 1992 року.

Парламентська хроніка

ЛЮДИНУ—ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ

ДЕННЕ І ВЕЧІРНЄ ЗАСІДАННЯ 5 ЛЮТОГО

Час від часу народні депутати, очевидно, одержують задоволення від своєї роботи. У такі дні парламент починає нагадувати добре налагоджений оркестр, в якому кожен веде свою партію, не вибиваючись із загального звучання. Результат — продуктивність, вдумливість під час обговорення законопроектів і обмаль емоцій, які іноді зводять нанівець всю роботу. Щодо засідань минулої середи, то їх з повним правом можна назвати вдалими.

Парламентарії схвалили в третьому читанні окремі статті Закону про митний кодекс України, відхилили в другому читанні проект Закону про профспілки та проект Закону про внесення змін і доповнень до Цивільного кодексу України з питань оренди. Аргументи в опонентів виявилися сильнішими, ніж у Володимира Пилипчука, який від імені очолюваної Комісії, намагався «проштовхнути» проект останнього Закону. І вже зовсім некоректними були випади Володимира Мефодійовича щодо секретаря Комісії Олександра Барабаша й звинувачення останнього в тому, що він підіграє правим.

Зате наступний проект Закону про єдиний митний тариф, винесений на обговорення Верховної Ради, пройшов, так би мовити, блискуче. І недарма головуючий подякував народному депутатові України Іванові Зайцю, який виступав з доповіддю, за грунтовну підготовку законодавчого документа. Схвалено і проект Постанови про введення в дію Закону України про єдиний митний тариф.

Найтриваліші дискусії велися навколо проекту Закону про природні території і об'єкти, що особливо охороняються. Аналогів цьому документові поки що немає в жодній з держав співдружності, хоча й важливість його переоцінити важко. Адже мова йде про життя на землі. А цифри, які називав у своїй доповіді заступник міністра охорони навколишнього природного середовища України Василь Костицький, наводять на невеселі роздуми. Бо коли сільськогосподарники, хіміки й надалі працюватимуть такими темпами, то наша держава не те, що втратить цінні комплекси і ландшафти, скоро до Червоної книги після тварин і рослин доведеться заносити й людину. Тільки тоді це робити буде вже нікому.

На жаль, це розуміють навіть не всі депутати. Бо коли один з них сказав, що йому смішно від того, як проект регламентує навіть висоту польоту літака над заповідником, то цим тільки зайвий раз підкреслив, що не варто виходити до мікрофона лише заради того, щоб «засвітитися». Адже два кілометри, нижче яких літак немає права знижуватися над територією заповідника, чітко регламентуються міжнародними законодавчими актами.

Після тривалого обговорення проект Закону схвалено в першому читанні й доручено постійним комісіям спільно з Кабінетом міністрів доопрацювати його з урахуванням внесених зауважень і пропозицій.

Конструктивна, ділова розмова велась і навколо проекту Постанови Верховної Ради України «Про формування валютних фондів України в 1992 році». Оцінки цього законодавчого акта теж були інколи діаметрально протилежними: від повного схвалення до неспрйняття. Однак переміг реальний підхід — більшістю голосів проект Постанови схвалено.

Засідання завершилося на півгодини пізніше, ніж звичайно. Бо депутати вирішили «утрясти» всі питання, щоб наступного дня зосередитися на слуханні й обговоренні звіту Кабінету міністрів.

Василь ТУГЛУК,
парламентський кореспондент «Голосу України».

Уряд дає установку на «добро». На яке?

РАНКОВЕ ЗАСІДАННЯ 6 ЛЮТОГО

Депутати заслухали виступ представника пікетуючих посланців шкіл мистецтв України Д. Білонюка та офіційне повідомлення з цього приводу заступника голови уряду С. Комісаренка. Далі виступив Прем'єр-міністр республіки В. Фокін зі звітом свого Кабінету «Про здійснення та ефективність заходів щодо соціального захисту населення і внутрішнього ринку України» і відповів на письмові запитання депутатів.

...Перед приміщенням Верховної Ради вже другий день поспіль депутатів зустрічали представники музичних шкіл республіки з різноманітними гаслами. І було серед них таке: «Не викидайте нас на вулицю, вона не веде до храму». А депутати збиралися заслухати доповідь Кабінету міністрів про соціальний захист населення і внутрішнього ринку України в умовах ринкової економіки. Тієї економіки, що за такий короткий відтинок часу вже викинула за межу бідності мільйони і мільйони наших співвітчизників. А звідти дорога теж веде не до храму, а під нього, з простягнутою рукою...

З доповіді шановного В. Фокіна я зрозумів, що вхід до ринку був вимушений зовнішніми чинниками, але всередині країни уряд зробив усе, щоб пом'якшити ситуацію. Така собі загальна установка на абстрактне «добро»...

Чи робив наш уряд хоча б дещо, щоб «розсмокталися» наші проблеми і «затягнулися» діри в наших з вами гаманцях і особистих бюджетах, щоб економіка, врешті-решт, запрацювала не сама на себе, а для людей? Безперечно, так. І навіть можна сказати, що зроблено багато. Звіт уряду буде опубліковано, тому детально його аналізувати, як на мене, потреби нема. Але головне у всіх цих контрзаходах, те, що вони були «пожежними», вносилися в процесі безпосереднього переходу до ринку, а не заздалегідь. Були і купони багаторазового використання, і кілька разів перероблена і збагачена доповненнями Інструкція про впровадження їх в обіг, і дотації на варені ковбаси, і встановлення регульованих цін на деякі товари «продовольчого кошика», і збільшення кількості купонів «в одні руки». Все було і буде. Та чи стали ми від цього заможнішими? Запитання, так би мовити, зайве за очевидною непотрібністю...

Не хочеться вірити в те, що власної концепції ринкової економіки в уряду В. Фокіна нема. Вона є, але така, якою була й до цього: працювати не на випередження, а за ситуацією, поєднання напівринкових заходів із державним регулюванням, яке спрямоване не на людей, а на саму державу, на її бюджет. Звичайно, це аксіома: повний державний бюджет — більше фінансується і соціальних програм, і програм розвитку виробництва. Але ж аксіомою є й таке: щоб зібрати більше податків з прибутків, треба дати попрацювати і одержати ці прибутки, треба стимулювати кращу і продуктивнішу працю, розвивати ініціативу кожного на своєму місці: директора — на директорському, виробника — на робочому. Наша ж податкова пресова система в поєднанні з пануванням галузей-монополістів, безконтрольністю торгівлі з її торговельними надбавками, зрівнялівкою в одержанні всіма однакової кількості купонів нанівець зводили як підприємницьку ініціативу, так і особисту зацікавленість кожного в результатах своєї праці. Хто ж працюватиме краще, коли купонів ледь вистачає на харчування, зате всім, а карбованцями, незалежно від кількості, можна хіба що обклеїти ванну кімнату або з горя «просадити» в ресторації. Можна, звичайно, кілька разів на місяць підстригтися, сходити в кіно тощо, було б тільки в чому. Штани ж, будь ласка, за купони, та ще й у такій кількості, що відразу постає «дилема»: або голий, або ситий. І все це, як казав поет, було б смішно, коли б не було так сумно...

Безперечно, в упереджувальних заходах уряду, які змальовав у доповіді В. Фокін, є багато цінного і конкретного. Помітно й те, що в уряді все-таки прислухаються до критики, вчаться на ній, з великим скрипом, але повертаються до справжнього ринку. Та чи є в народу витримка, щоб пережити той міністерський «лікнеп»? Мені здається, що небагато, бо наша економіка продовжує нагадувати спортивну команду, що складається із сильних гравців, але не має ні далекоглядного тренера, ні єдиної прогресивної методи тренувань. І в пошуках усього цього останнє слово за парламентаріями. Хочеться його почути — злидні «протирають» вуха дуже швидко...

Володимир СКАЧКО,
парламентський кореспондент «Голосу України».

ЗАБЕРІТЬ ГАРАЖ, ВІДДАЙТЕ МУЗИКУ

До багатолюддя поблизу будинку Верховної Ради України, особливо в дні сесійних засідань, ми, здається, уже звикли. Але багато працівників культури — з плакатами, державними прапорами і навіть з духовим оркестром, які бадьорими маршами зустрічав народних депутатів, що поспішали на ранкове засідання, — побачили тут уперше. Що привело сюди людей?

— Та ситуація, в якій опинилася наша культура, — каже викладач Київської музичної школи № 35 В. Янюк. — Ось не вистачає для музичних шкіл коштів, нам пропонують переходити на повний госпрозрахунок. Але скажіть, чи багато батьків спроможні сьогодні платити тисячу карбованців у місяць за навчання дитини в музичній школі?

— Ви вірите, що держава вам допоможе?

— Так. Інакше не прийшли б сюди.

Ситуація на площі внесла певні корективи у роботу парламенту, який не міг обминути цієї гострої проблеми. Але вже буквально через десять хвилин пікетники почали розходитись. І заспокоїв їх короткий виступ заступника Голови українського уряду С. Комісаренка.

— Це питання виникло досить раптово, хоч особливих підстав для цього не було, — сказав Сергій Васильович. — А все пов'язане з тим, що пішла чутка, ніби держава не фінансуватиме музичні школи.

Як відомо, раніше навчання дитини в музичній школі коштувало щомісяця сто карбованців. Батьки платили від 5 до 17 карбованців, а решту — держава. Безперечно, зараз батькам доведеться платити більше. Очевидно, удвічі-утричі, але державна дотація зберігається. І цього року для музичних шкіл виділено 571 мільйон карбованців, що майже у два з половиною рази більше, ніж торік.

— Всі ці кошти виділяються місцевим Радам, — продовжував С. Комісаренко. — Але на місцях розпоряджаються цими грошима порізному.

І тривога, що зібрала людей на площі біля приміщення українського парламенту, на думку С. Комісаренка, виникла, мабуть, після виступу першого заступника голови Коломийської міської ради пана Мачкула, який на одній з нарад в Івано-Франківську сказав: «Ми мусимо перевести всі музичні школи на госпрозрахунок». А державні кошти, виділені для них, використати для будівництва гаражів, для ремонту шляхів.

Що ж, добрі дороги нам також потрібні. Але шлях, на який виходить людина без належної культури, веде в нікуди.

І про це також маємо не забувати.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

ЗАЯВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

23 січня 1992 р. Верховна Рада Російської Федерації прийняла Постанову, в якій доручила комітетам Верховної Ради Російської Федерації разом з Міністерством закордонних справ Росії розглянути питання про конституційність рішень 1954 року про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу УРСР і звернулась до Верховної Ради України з пропозицією також розглянути це питання.

Верховна Рада України розцінює ці дії як такі, що можуть дестабілізувати суспільно-політичну ситуацію в Україні і Росії.

Постанова Верховної Ради Російської Федерації від 23 січня суперечить статті 6 Договору між Українською РСР і РРФСР від 19 листопада 1990 року, статті 5 Комюніке про переговори між делегаціями РРФСР і України за участю делегації Верховної Ради СРСР від 29 серпня 1991 року, статті 5 Угоди про створення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 року, хельсінкському Заключному актові.

Історія наших країн не починається з 1954 року, і не завжди пошук істини в подіях минулого (особливо, якщо мова йде про територіальні проблеми) веде до миру і злагоди, служить конструктивним шляхом у майбутнє. Крим став частиною України в рамках тих політико-правових структур, процедур і реалій, які на той час існували в колишньому Союзі РСР.

Верховна Рада України підтверджує свою відданість хельсінкським угодам, зокрема, принципу недоторканності існуючих державних кордонів і відкидає будь-які територіальні претензії.

Україна не має жодних територіальних претензій до сусідніх країн і сподівається на такий же підхід та підтримку від усіх держав Співдружності, особливо від традиційно дружньої до нас Російської Федерації в гарантуванні спокою для населення Криму, який є невід'ємною частиною України в статусі повноправної автономної республіки.

Верховна Рада України засвідчує свою повагу до Верховної Ради Російської Федерації, розуміє її проблеми у створенні суверенної держави і заявляє про свою готовність до взаємовигідного, рівноправного співробітництва, ведення конструктивних переговорів з питань, вирішення яких піде на благо українського і російського народів, усіх народів Співдружності Незалежних Держав.

Верховна Рада України

м. Київ,
6 лютого 1992 р.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про підсумки роботи делегації Президії Верховної Ради України в Кримській АРСР

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Взяти до відома повідомлення заступника Голови Верховної Ради України Гринькова В. Б. про стан громадсько-політичної та економічної ситуації в Кримській АРСР.

2. Виходячи із Спільної заяви делегації Президії Верховної Ради України, Президії Верховної Ради Кримської АРСР, доручити постійним комісіям Верховної Ради України з питань законодавства і законності, з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин разом з Президією Верховної Ради Кримської АРСР протягом місяця підготувати пропозиції щодо розмежування повноважень між державними органами України і Кримської АРСР.

3. Запропонувати Президенту України прискорити політико-правове вирішення проблеми Чорноморського флоту.

4. Кабінету міністрів України розглянути питання:

— про фінансове та матеріально-технічне забезпечення м. Севастополя у відповідності із його статусом;

— про створення вільної економічної зони в Криму;

— про створення ефективно діючої державної структури для реалізації програми депортованих народів.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ

ДЕЛЕГАЦІЯ ПАРЛАМЕНТУ УКРАЇНИ В КРИМУ

Сімферополь, 6 лютого. (Кор. Укрінформ Лев Рябчиков). Делегація Верховної Ради України на чолі із заступником глави парламенту Володимиром Гриньовим, яка перебуває в Криму, побувала в середу на підприємствах столиці автономної республіки.

Відбулася зустріч українських парламентаріїв з депутатами Верховної Ради Криму. Відкриваючи її, Володимир Гриньов сказав: вона була необхідною і залишається тільки шкодувати, що не відбулась раніше. За його словами, з того, як розв'язуватимуться кримські проблеми, можна судити, чи стане Україна по-справжньому демократичною державою.

В ході обміну думками поряд із взаємними докорами було внесено багато конструктивних пропозицій. За підсумками зустрічі прийнято спільну заяву, в якій відзначається, що її учасники поділяють позицію, висловлену Президією Верховної Ради Криму в заяві про те, що не можна вирішувати долю Криму без його участі в будь-яких переговорах у цьому питанні.

Народні депутати України і Криму визнали за необхідне протягом місяця вирішити питання про розмежування повноважень між Кримською Автономною Республікою і Україною, прискорити політико-правове розв'язання проблеми Чорноморського флоту і статусу Севастополя, приступити до практичної пророботки питань, пов'язаних із створенням на території республіки вільної економічної зони, утворити спільний постійно діючий державний орган по реалізації програми повернення депортованих народів.

ШЛЯХ ДО ЗГОДИ

Як уже повідомлялося, 5 лютого в Криму перебувала делегація Верховної Ради України на чолі із заступником Голови Верховної Ради Володимиром Гриньовим.

Відбулося засідання Президії Верховної Ради Кримської АРСР, у роботі якого взяли участь кримські депутати різних рівнів і делегація Верховної Ради України.

Виступаючи на засіданні, Володимир Гриньов сказав: «Жодне питання, яке тією чи іншою мірою стосується Криму, не може сьогодні вирішуватися без участі автономної республіки. Отже, потрібна копітка юридична і політична робота, щоб знайти форму розмежування повноважень України та Криму. Проблеми Криму — це проблеми майбутнього України, оскільки Крим здатний і різко дестабілізувати ситуацію, і, за розумного підходу, оздоровити її. У широкому плані це — геополітичний фактор, бо нам потрібно, забезпечуючи стабільні умови існування людей, думати і про стабілізацію зовнішніх зносин».

Порушувалося також питання про частини Української Національної гвардії в Криму. Дійшли згоди, що такі частини в автономній республіці можуть формуватися з місцевих призовників. Щодо Чорноморського флоту, то СНД має право на якусь його частину, решта ж флоту має належати Україні. Ні в якому разі не можна допускати (а це сьогодні, на жаль, має місце), щоб командування флоту вирішувало на свій розсуд ті проблеми, які мають бути врегульовані у ході міждержавного переговорного процесу між Україною та Росією, країнами СНД в цілому.

Голова Верховної Ради Кримської АРСР Микола Багров заявив, що вважає своїм обов'язком сказати: долю Криму вирішуватимуть його жителі, і ніхто інший.

Прийнято спільну Заяву Президії Верховної Ради Кримської АРСР, делегації Верховної Ради України. В ній зазначається, що необхідно протягом одного місяця визначити розмежування повноважень між Кримською АРСР та Україною, визнати, що всі об'єкти власності, розміщені на території Криму, можуть бути використані тільки за згодою і під контролем Верховної Ради Кримської АРСР.

Того ж дня пізно ввечері делегація Верховної Ради України відбула до Києва.

Пилип ОЛЕКСАНДРЕНКО.

ЗУСТРІЧІ В РАДІ ЄВРОПИ

У французькому місті Страсбурзі триває спеціальна сесія Парламентської асамблеї Ради Європи. Українська делегація бере в ній активну участь. Делегації багатьох країн, що прибули на сесію, проявляють великий інтерес до України, до життя її народу, його реальних кроків по розбудові незалежної держави.

В середу, 5 лютого, відбулася зустріч Голови Верховної Ради Івана Степановича Плюща з Президентом Ізраїлю Хаїмом Херцогом. В ході розмови вони обмінялися думками щодо майбутнього розвитку українсько-ізраїльських відносин та інших питань, що становлять взаємний інтерес.

Актуальні проблеми міжнародних відносин обговорювались під час неформальних зустрічей української делегації з делегаціями Румунії, Словенії, Хорватії, Литви, Естонії, Польщі.

Відбулась розмова Івана Степановича Плюща з головуючим на нинішній сесії Парламентської асамблеї Ради Європи Джефрі Фінсбергом. Торкнувшись питання про входження України до Ради Європи, він висловив думку, що не бачить щодо цього ніяких перешкод. Така держава як Україна, сказав Джефрі Фінсберг, обов'язково має бути в сім'ї європейських країн.

Україна — Норвегія:
новий етап у відносинах

Президент України Л. М. Кравчук прийняв 5 лютого міністра закордонних справ Норвегії Турвалда Столтенберга, який перебував з одноденним офіційним візитом у Києві. В ході відвертої розмови висловлювалося взаємне прагнення до розвитку двосторонніх відносин. Л. М. Кравчук розповів на прохання гостя про ситуацію на Україні, її відносини з державами — членами СНД, перспективи інтеграції України в Європейське співтовариство.

Президент підкреслив, що Україна прагне до розвитку відносин як із західними країнами, так і з державами СНД. Вже є законодавча основа для залучення західного бізнесу, формуються власні банківські і кредитні структури. З країнами СНД є спільні проблеми, часом гострі моменти. Але все це нормальне явище, вважає Л. М. Кравчук. Головне, щоб всі проблеми розв'язувалися шляхом переговорів.

Україна прагне бути членом європейських структур і міжнародних організацій, сказав Л. М. Кравчук. Ми вже внесли свої пропозиції для вступу в Раду Європи, а також в Європейський банк реконструкції і розвитку і Міжнародний валютний фонд.

Л. М. Кравчук передав найкращі побажання керівникам Норвегії і запрошення королю Норвегії відвідати Україну.

Турвалд Столтенберг запевнив Президента України, що Норвегія підтримуватиме прагнення України до участі в міжнародних організаціях.

Олексій ПЕТРУНЯ,
кор. Укрінформ.

ЗА НАЦІОНАЛЬНУ АВТОНОМІЮ

У кримській пресі опубліковано проект Конституції Кримської Республіки, розроблений меджлісом кримсько - татарського народу.

«Кримська республіка,— говориться у першій статті проекту, — суверенна демократична правова держава, що об'єднала в ході історичного розвитку кримсько-татарський народ, караїмів і кримчаків, які становлять корінне населення республіки, а також громадян інших національностей, що проживають на її території». Корінному населенню Кримської Республіки гарантуються можливості і засоби для його всебічного розвитку. Повноважним представницьким органом, що виражає інтереси і волю корінного населення республіки, вважається Курултай.

У проекті зазначається, що Кримська Республіка входить на основі договору до складу незалежної демократичної України. На території республіки обов'язкові всі закони України, якщо вони не суперечать Конституції Кримської Республіки. До відання України передаються захист суверенітету і територіальної цілісності України і Кримської Республіки, яка входить до її складу, організація оборони та охорони державного кордону, керівництво оборонними підприємствами та організаціями, управління космічними дослідженнями, єдиною енергетичною системою, системами транспорту, зв'язку, інформації, геодезії, метрології і стандартизації.

Державними мовами Кримської Республіки вважаються кримсько-татарська, українська і російська.

На відміну від опублікованого раніше проекту Конституції Республіки Крим, винесеного на всенародне обговорення за рішенням шостої сесії Верховної Ради Кримської АРСР, у проекті Меджлісу вводиться громадянство Кримської Республіки. На жаль, нічого не говориться про те, чи буде такий громадянин громадянином України. Кримська Республіка згідно з нормами міжнародного права надає право політичного притулку іноземцям, які переслідуються за політичну, суспільну або наукову діяльність в інтересах демократії, соціального і національного визволення, за свободу і права людини.

Громадяни Кримської Республіки зобов'язані захищати свою республіку та Україну, нести військову службу у складі Збройних Сил України. Громадяни республіки — мусульмани, за їх бажанням, можуть проходити військову службу в частинах на території Кримської Республіки.

Кримська Республіка обирає всенародним голосуванням свого Президента. Обраним вважається кандидат, який одержав більше половини голосів виборців, що взяли участь у голосуванні, в тому числі понад половину голосів виборців, які представляють корінне населення республіки. Таким же чином приймаються і всі закони Верховної Ради Кримської Республіки. Віце-президента республіки обирає Курултай.

Якщо врахувати, що Меджліс виступає за національну автономію і заперечує існуючу автономію за територіальним принципом, то новий проект Конституції Кримської Республіки є відчутним кроком до утвердження кримсько-татарської державності в Криму.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент «Голосу України».

Телеграфним рядком з Миколаєва

ДОКЕРИ НЕ ЖАРТУЮТЬ

Лише після того, як докери застрайкували, адміністрація та профспілкові лідери Миколаївського морського порту взялися за розгляд їхніх вимог про підвищення заробітної плати, зміну системи розподілу премій та конвертованої валюти. До цього все оте сприймали як докерський жарт. А тим часом за день простою порт зазнав збитків на кілька десятків тисяч карбованців.

ДВОРЯНСЬКИЙ БАЛ

уперше відбувся цими днями в Миколаєві. Його провів Союз нащадків російського дворянства, до якого увійшли представники близько 70 колись відомих родин. Об'єднавшись, вони ставлять перед собою просвітительські та виховні цілі, а також відродження забутих дворянських традицій.

РУСА КОСА...

Ні, у жительки Миколаєва Марії Овчарової вона не до пояса, як співається у відомій пісні, а значно довша — 2 метри 65 сантиметрів. Важко доглядати оту красу, особливо ж при нинішньому дефіциті на шампунь. Дехто радить у зв'язку з цим обрізати косу, але її володарка й думки такої не допускає.

ЗЛОДІЯ ЗЛОВИЛИ

Понад 40 тисяч купоно-карбованців викрав з 15-го відділення зв'язку грабіжник. Зробити це йому було неважко: приміщення не охоронялося, одне з вікон взагалі було відчинене, а купони лежали в шухляді робочого столу. Добре, що міліція хоч не дрімала — злодія затримали.

АВТОРА!

Дуже здивувалися жителі села Кам'янка Очаківського району, коли програма «Маяк» з Москви повідомила, що вони, мовляв, розгромили молочний магазин, протестуючи проти підвищення цін. А в селі навіть такого спеціалізованого магазину нема.

Наталя БАБЕНКО.

Про що говорять

КУПОННІ ВАГОНИ НЕ ПРОПАДАЛИ

Останнім часом у засобах масової інформації того, що нині зветься СНД та Росії періодично з'являються повідомлення сенсаційного характеру: вкрали вагон з купонами, і називаються різні фантастичні суми: 200 мільйонів, 500... Органи внутрішніх справ республіки давали кілька спростувань. Але 4 лютого у новинах російського телеканалу знову прозвучало: по дорозі із Франції викрадено купони. Як повідомив заступник голови Національного банку України Микола Туманов, жодного випадку пропажі чи викрадення купонів не зафіксовано.

Костянтин ПАРИШКУРА.

Повертаючись до надрукованого

ВІДДІЛЕННЯ ЙДЕ У ВІДРИВ

Київське міське відділення Українського фонду культури не обминула увагою й наша газета, коли спробувала розв'язати головну проблему відділення УФК («Культура без хати», «ГУ» за 8 червня 1991 року). Справа в тому, що міське відділення фонду культури працює вже чотири роки, а й досі в столиці України до нього нема діла.

Але істотні зміни у відділенні все-таки відбулися. З 24 листопада минулого року рішенням Київського міськвиконкому № 34 воно зареєстроване як самостійна юридична особа, змінився голова правління. Ним став народний артист України кінорежисер Микола Мащенко.

— **Чи змінилося щось у характері роботи й подальших планах?** — з цим запитанням я звернувся до Миколи Мащенка й незмінного заступника голови правління Віри Тимошенко.

М. МАЩЕНКО. Ні, не змінилося. Ми знову намічаємо великі плани щодо відродження культурної минувшини України, її історичних і культурних пам'яток, традицій. На жаль, так трапилося, що величезні пласти культурного надбання нашої держави, цікаві й невичерпні й досі залишаються невідомими або маловідомими.

В. ТИМОШЕНКО. По-перше, це пропаганда досягнень культури всередині республіки. Відділення організувало і провело десятки концертів, виставок, цікавих творчих зустрічей для трудових колективів, воїнів-«афганців». Були в Чорнобилі, де як могли допомагали ліквідаторам наслідків аварії. Допомагали багатьом маловідомим, але талановитим художникам, відкрили забуті імена.

По-друге, ми пробуємо себе в підприємницькій діяльності, а кошти спрямовуємо на потреби культури, підтримку конкретних діячів культури, видавничу справу.

По-третє, ми популяризуємо культуру України за кордоном, вивозимо туди на гастролі наші творчі колективи, доробки наших майстрів.

— **Ви вийшли із структури Українського фонду культури. Що, стало тісно в республіканських «шатах»?**

В. ТИМОШЕНКО. Просто апарат УФК нас не тільки не підтримував, а навіть заважав працювати. Так, наприклад, 26 вересня минулого року керівники УФК без відома більшості із 49 членів президії правління відділення, виконуючого обов'язки голови правління М. Мащенка і мене також, запросили до себе десяток членів з нашої президії і спробували «посадити» на керівне місце свого висуванця. Причому на платних засадах, а не на громадських, як це було за колишнього нашого голови А. Авдієвського.

Про приміщення ви вже знаєте. Особняком на вулиці Р. Люксембург, 16 розпоряджається УФК. Він віддав вільні площі кому завгодно, а міське відділення залишив у комірчині. Тож ми зібралися, обрали своїм головою М. Мащенка, який, до речі, працює на громадських засадах, і вирішили працювати самостійно. Так буде краще і для нас, і для Київського міськвиконкому, і загалом для культури. Її треба допомагати, а не масово керувати нею за гроші.

Записав Володимир СКАЧКО.

ШАНТАЖНИЙ АВТОТРАНСПОРТ

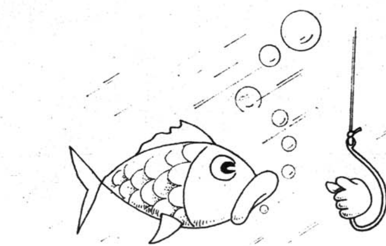
Реалії

Одесити, котрі раніше платили за проїзд в автобусах експресних маршрутів 30—50 копійок, тепер платять карбованця. Грабіжницька такса обумовлена спеціальним рішенням облвиконкому. У тому рішенні багато мудрих слів, але підтекст один — відсутність розмінної монети, що дуже незручно для водіїв автобусів. Річ у тім, що автопідприємство 15130 перейшло на оренду, і водії самі розраховуються з пасажирами. От водії й збунтувалися: геть монети (тим більше, що їх нема), пропонуємо встановити, незалежно від тривалості проїзду, уніфіковану плату — карбованець. Інакше — застрайкуємо!

Керівництво об'єднання «Одесавтотранс», а слідом — і облвиконком піддалися цьому шантажеві, й зробили так, як вимагали водії. Дарма, що плата за проїзд одразу підскочила вдвоє-втроє. Схоже, альтернативи ніхто не шукав і пасажирів не слухав. А вони могли б запропонувати якусь ідею, скажімо — скористатись наявними 15-копійчаними талонами (по два-три-чотири — залежно від відстані), які водій потім міг здати в обмін на гроші до каси автопідприємства. Але ні — простіше було ввести нову таксу. Звісно, транспортникам вигідно — такий навар упав нізвідки!

А нова такса таки взята зі стелі, бо у тому ж рішенні облвиконкому записано, що до 20 лютого буде дано експертну оцінку щодо собівартості перевезення пасажирів у нових умовах. Отже, поки експерти думатимуть, пасажири — платитимуть. І втішатимуться тим, що нові тарифи нібито тимчасові (до 1 березня).

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Експрес-опитування

НЕКАБІНЕТНИЙ РЕЙТИНГ КАБІНЕТУ

Президент України сказав: «Сьогодні я довіряю Прем'єр-міністрові». Так вважає Президент. А що думають люди?

Люба Марченко, працівниця Луцького дитсадка № 43:

— У мене четверо дітей. Це важко сьогодні. А за квартиру треба буде платити до 140 карбованців. Як жити? Зла буваю на цілий світ. Але думаю собі: хіба оті люди, що прийдуть на зміну нинішньому урядові, одразу зроблять нас багатими і добрими? Президент довіряє Фокіну, і я — теж.

Олексій Шестак, пенсіонер:

— Критикувати завжди легше. А підказати щось ділове — охочих небагато. Я б радив не поспішати. І припинити оте смакування — хто де раніше працював.

Віктор Козачук, інженер:

— Нинішній уряд дивиться на Росію — як там? Таке враження, що ми хочемо рухатися вперед, але не знаємо, де той перед...

Андрій Грицюк, студент:

— На новому шляху без помилок нам не обійтися, незалежно від того, хто очолюватиме уряд. Треба навчитися працювати з тими людьми, які прагнутьліпшого. Певен, що такі люди є в нинішньому уряді України.

Сергій Луговий, архітектор, депутат Луцької міськради:

— Одна думка — негайна відставка уряду Фокіна. І чим швидше. Погано живемо, по-новому жити не вміємо, і найстрашніше — не вчимося. Повинні працювати нові люди.

Марія Кравчук, домогосподарка, мати чотирьох дітей:

— Що робити з урядом — то у мене голова не болить. Робіть собі що хочете, лиш дайте добре жити. Коли виступають Кравчук чи Фокін, то ніби їхня правда. А зайду в магазин — нема ніякої правди.

В'ячеслав Королюк, інженер-будівельник:

— Україна на ділових людей багата. Давайте їх шукати. Але не вірю, щоб ті, хто довго служив адміністративно-командній системі, можуть сьогодні працювати по-новому.

Степан Микитюк, робітник підшипникового заводу:

— За два-три місяці зробити кардинальні зміни, мабуть, неможливо. Тому вимагати від уряду раптових позитивних змін, на мою думку, нереально.

Опитування вів Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Так і живемо

ЛІФТ БЕЗПЛАТНО НЕ ВЕЗЕ

Своєрідний сюрприз на початку лютого одержали жителі будинку № 10 по вулиці Героїв Сталінграда... у них відключили ліфт. Як з'ясувалося пізніше, таким способом «порадували» майже всіх жителів кооперативних будинків обласного центру. Кинулись люди за допомогою у рідне ЖЕДи, а там тільки руками розводять: нічого вдіяти не можуть. Не допомогли і в міськраді. У зв'язку із різким підвищенням цін зросла плата і за користування ліфтами. З 3 до 52 карбованців, наприклад, для мешканців трикімнатної квартири. Зрозуміло, така плата не по кишені ні нашим платникам податків, ні ЖЕД. Міськвиконком теж таких коштів не має.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.

Знай наших!

ДУПЛИК ПЕРЕМІГ ГОРБАЧОВА

Деснянський нарсуд Чернігова виправдав члена Українського Демократичного союзу Володимира Дуплика, проти якого було порушено кримінальну справу за образу честі Президента СРСР. У січні 1991 року, після кривавих подій у Литві, Дуплик вийшов на Красну площу з плакатом «Горбачов — фашистський злочинець». Слухання справи не раз переносилось — то високопоставлений потерпілий не міг приїхати, то доказів бракувало. А днями нарсуд погодився з думкою підсудного: це не образа, а політичне звинувачення. У діях В. Дуплика немає складу злочину, бо текст плакату не був неправдивим.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

До відома

СВІЖІ ПОЛУНИЦІ НА СНІДАНОК

У Дніпродзержинському філіалі Державного науково-дослідного інституту азотної промисловості гостей частують свіжими овочами — помідорами, огірками, солодким перцем... Їх зібрали ще восени на звичайному полі.

Дивного в цьому немає нічого. Науковці давно вже запропонували нову технологію зберігання овочів і фруктів. Точніше, сконструювали сховище з розподілюванням повітря окремо на азот, кисень і вуглекислий газ, внаслідок чого створюється середовище, в якому чудово зберігаються плоди.

Нова технологія вигідна не лише надійністю. В інституті вважають, що вона витіснить тепличне виробництво, оскільки дешевше й корисніше мати свіжі овочі, вирощені влітку у відкритому грунті.

— Ми підготували проект, але бажаючих придбати його чомусь мало, — зітхають учені.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Замість звіт...

«Ко... ферн...

П'ятого лют... ній Раді відбу... ференція з пи... реформи. Її ... голова пості... парламенту з ... ження та соціа... ку села, наро... України Васи... лова асоціаці... раїни, народни... кола Шкарбан... путат Олексан... голова Держа... по земельний ... Чепков.

У всту... му... хий розі... законами ... пр... (фермерське) ... тивне господа... кож спинився ... кеті аграрних ... їх готують на... сом. Скажімо, ... землю, зміни ... кодексі. Вони... ку, повинні ... рарну реформ...

Головне, як... що на прес-ко... мова за компл... реформу, а не ... нію. Що... вд... сім зрозуміло... досягнуто рів...

ЗА...

Вранішній ... кав: постуку... об сніг жінки... минулого рок... ворила дитина,... нятися за д... напевно ... лася з... ні... мріє трудовла... зіщулювались... лодики, палил... чини. До від... ського район... єва по трудов... лишалась год...

Якщо у гр... року бюро за... бажаючих вл... роботу, то з... понад 700 ч... тор, яка розі... кого наплиеу... ребують роб... на нетактовн... киянина, не ... колишнього ...

Чоловіки го... вали чутку, ... стін райгаст... про закриття... чих магазині... собником не ...

Заступнику... ро Тамарі ... інтерв'ю кор... зрозуміти мо... підприємств ... інформації п... ходили тіль...

скорочення ... ни надходят... значними за... і зараз: одя... у трест «... проект», «...

...ованого

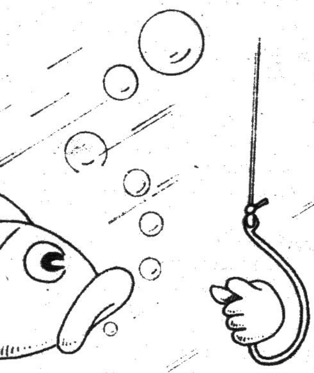
У ВІДРИВ

апарат УФК нас не тільки не підтримував, а навіть заважав працювати. Так, наприклад, 26 вересня минулого року керівники УФК без відома більшості із 49 членів президії правління відділення, виконуючого обов'язки голови правління М. Мащенка і мене також, запросили до себе десяток членів з нашої президії і спробували «посадити» на керівне місце свого висуванця. Причому на платних засадах, а не на громадських, як це було за колишнього нашого голови А. Авдієвського.

Про приміщення ви вже знаєте. Особняком на вулиці Р. Люксембург, 16 розпоряджається УФК. Він віддав вільні площі кому завгодно, а міське відділення залишив у комірчині. Тож ми зібралися, обрали своїм головою М. Мащенка, який, до речі, працює на громадських засадах, і вирішили працювати самостійно. Так буде краще і для нас, і для Київського міськвиконкому, і загалом для культури. Їй треба допомагати, а не масово керувати нею за гроші.

Записав **Володимир СКАЧКО.**

...ОТРАНСПОРТ

...ні облвиконкому записано, що до 20 лютого буде дано експертну оцінку щодо собівартості перевезення пасажирів у нових умовах. Отже, поки експерти думатимуть, пасажири — платитимуть. І втішатимуться тим, що нові тарифи нібито тимчасові (до 1 березня).

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Мал. **Сергія ФЕДЬКА.**

...ИНГ КАБІНЕТУ

...то у мене голова не болить. Робіть собі що хочете, лиш дайте добре жити. Коли виступають Кравчук чи Фокін, то ніби їхня правда. А зайду в магазин — нема ніякої правди.

В'ячеслав Королюк, інженер-будівельник:

— Україна на ділових людей багата. Давайте їх шукати. Але не вірю, щоб ті, хто довго служив адміністративно-командній системі, зможуть сьогодні працювати по-новому.

Степан Микитюк, робітник підшипникового заводу:

— За два-три місяці зробити кардинальні зміни, мабуть, неможливо. Тому вимагати від уряду раптових позитивних змін, на мою думку, нереально.

Опитування вів **Богдан БЕРЕКЕТА.**
Луцьк.

Так і живемо

ЛІФТ БЕЗПЛАТНО НЕ ВЕЗЕ

Своєрідний сюрприз на початку лютого одержали жителі будинку № 10 по вулиці Героїв Сталінграда... у них відключили ліфт. Як з'ясувалося пізніше, таким способом «порадували» майже всіх жителів кооперативних будинків обласного центру. Кинулись люди за допомогою у рідне ЖЕДи, а там тільки руками розводять: нічого вдіяти не можуть. Не допомогли і в міськраді. У зв'язку із різким підвищенням цін зросла плата і за користування ліфтами. З 3 до 52 карбованців, наприклад, для мешканців трикімнатної квартири. Зрозуміло, така плата не по кишені ні нашим платникам податків, ні ЖЕД. Міськвиконком теж таких коштів не має.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.

Знай наших!

ДУПЛИК ПЕРЕМІГ ГОРБАЧОВА

Деснянський нарсуд Чернігова виправдав члена Українського Демократичного союзу Володимира Дуплика, проти якого було порушено кримінальну справу за образу честі Президента СРСР. У січні 1991 року, після кривавих подій у Литві, Дуплик вийшов на Красну площу з плакатом «Горбачов — фашистський злочинець». Слухання справи не раз переносилось — то високопоставлений потерпілий не міг приїхати, то доказів бракувало. А днями нарсуд погодився з думкою підсудного: це не образа, а політичне звинувачення. У діях В. Дуплика немає складу злочину, бо текст плакату не був непристойним.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

До відома

СВІЖІ ПОЛУНИЦІ НА СНІДАНОК

У Дніпродзержинському філіалі Державного науково-дослідного інституту азотної промисловості гостей частують свіжими овочами — помідорами, огірками, солодким перцем... Їх зібрали ще восени на звичайному полі.

Дивного в цьому немає нічого. Науковці давно вже запропонували нову технологію зберігання овочів і фруктів. Точніше, сконструювали сховище з розподілювачем повітря окремо на азот, кисень і вуглекислий газ, внаслідок чого створюється середовище, в якому чудово зберігаються плоди.

Нова технологія вигідна не лише надійністю. В інституті вважають, що вона витіснить тепличне виробництво, оскільки дешевше й корисніше мати свіжі овочі, вирощені влітку у відкритому грунті.

— Ми підготували проект, але бажаючих придбати його чомусь мало, — зітхають учені.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Замість звіту з прес-конференції

«Колгоспам — техніку, фермерам — автомати»

П'ятого лютого у Верховній Раді відбулась прес-конференція з питань аграрної реформи. Її проводили — голова постійної Комісії парламенту з питань відродження та соціального розвитку села, народний депутат України Василь Сухий, голова асоціації фермерів України, народний депутат Микола Шкарбан, народний депутат Олександр Рябоконь та голова Державного комітету по земельній реформі Борис Чепков.

У вступному слові В. Сухий розповів про роботу над законами про селянське (фермерське) і про колективне господарства. Він також спинився на новому пакеті аграрних законів, що їх готують найближчим часом. Скажімо, про плату за землю, зміни у земельному кодексі. Вони, на його думку, повинні прискорити аграрну реформу на Україні.

Головне, як на нас, це те, що на прес-конференції йшла мова за комплексну аграрну реформу, а не чергову кампанію. Що вдасться її провести, всім зрозуміло, як саме буде досягнуто рівних стартових умов для фермерів і колгоспів.

Нам імпонувала правда про нелегкі весняні роботи. Не таємниця, що багато хліба з торішнього врожаю було загублено господарствами через нестачу зерносховищ. Постало питання про відсутність техніки для фермерства, створення прокатних пунктів. Гадаємо, скорше треба було б створювати не МТС, а лізингові компанії.

Голова асоціації фермерів Микола Шкарбан розповів про розкол верхівки фермерства, наголосив, що 50-ма гектарами землі «ми зарізали фермерство». На його думку, на такій площі не можна прибутково вести зернове господарство. Сьогодні, сказав він з гумором, «колгоспи вимагають техніку, а фермери — автоматів».

Насамкінець Василь Сухий виступив з ідеєю єднання фермерства, докорінної аграрної реформи.

Віктор КОСАРЧУК, Іван БЕЗСМЕРТНИЙ, спеціальні кореспонденти газети «Голос України».

Репортаж дня

У ЧЕРЗІ ЗА СТАТУСОМ

Вранішній морозець допікав: постукували підборами об сніг жінки. У однієї позаминулого року всерйоз захворіла дитина, довелося звільнятися за доглядом. Інша, напевно, ...тутешня, одягнена ...лася з ...нин... і ...ж мріє трудовлаштуватись. Позіщулювались у плащах молодики, палили у кулак чоловіки. До відкриття Дніпровського районного центру Києва по трудовлаштуванню залишалась година...

Якщо у грудні минулого року бюро зареєструвало 174 бажаючих влаштуватися на роботу, то за січень — вже понад 700 чоловік. Реєстратор, яка розгубилась від такого напливу людей, які потребують роботи, збивалась на нетактовність: «Хотіла за киянина, не звільнялася б з колишнього місця роботи»...

Чоловіки голосно обговорювали чутку, яка вийшла зі стін райгастрономторгу, — про закриття 15 продовольчих магазинів — вже й підсобником не влаштуєшся!

Заступнику директора бюро Тамарі Романюк не до інтерв'ю кореспонденту. Її зрозуміти можна. У січні з підприємств району, замість інформації про вакансії, надходили тільки відомості про скорочення штатів. Та й вони надходять нерегулярно, із значними запізненнями. Ось і зараз: одягайсь — і рушай у трест «Київпромелектропроект», «Київкнигу», де не хочуть ставити до відома районне бюро по трудовлаштуванню щодо запланованих скорочень за два місяці, як слід за Законом.

До Закону про зайнятість тут, де він втілюється у практику, претензій також вдосталь. Юрист Валерій Колосов не розуміє, чому Закон практично ставить у рівні умови спеціаліста, який чесно працював на підприємстві десятиріччями, з відвертим «бичем», що перебивався випадковими заробітками.

Районний центр на порозі комп'ютеризації. Непогано б! А поки що маємо явну невідповідність: інформація про вакансії з підприємств, установ, організацій сюди надходить раз на місяць, а бюро зобов'язане інформувати людину про попит робочої сили протягом десяти днів.

Тут стоять у черзі... за статусом. Адже він надає, нехай і тимчасово, кошти для існування. Стоять терпляче, з різними почуттями і надіями. Не помилитися б у своїх сподіваннях! Адже скільки разів покладались на державу даремно!

З розмов із працівниками бюро зрозумів, що надії тих, хто шукає роботу, тут приймають не до відома, а ближче. Добре, якщо не помилився.

Сергій ВЛАД.

КИЇВ ВЕРХОВНА... УЧАСНИКА...

Українське книговидання поставлене на грань загибелі. З початку року книжки, навіть підручники для школи, практично не виходять. Причина цього — різке скорочення державних закупок паперу, збільшення ціни його до 25—30 тисяч карбованців за одну тонну. Наслідок: ціна одного примірника книжки зростає до 40—60 карбованців, що унеможливлює реалізацію літератури, робить її недоступною для масового читача. Тому видавництва України змушені припинити свою діяльність. Уч...

...ні і студенти ... підручників. Не ... ту книги для ді... і технічної літер... дожнє слово за... рукописах. При... пуск наукових, ... мистецьких жур... ситуації не бул... час війни.

Просимо наро... тів взяти україн... під державний ... дати від уряду ... жавного замовл... пуск книжок дл... ня освітянських, ... прикладних потр...

ВІД ПИВА ДО...

Як ми уже повідомляли, підприємство «Львів-Експо» та фірма «Континент» (м. Ніредьхаза) започаткували серію спеціалізованих виставок «Ділові зустрічі з Угорщиною».

На тлі голодної вакханалії, яка чомусь називається «лібералізація», ця компактна, але вельми зваблива виставка, на якій представлені здебільшого продукти харчування, безалкогольні та алкогольні напої, обладнання для переробки сільськогосподарської продукції, викликала асоціацію з бенкетом під час чуми. Оглядаючи павільйони, із сумом подумала: невже наша незалежна Україна, багата на родючі землі, на роботящі руки, не може сама себе прогодувати?

Рядовий споживач на такі виставки вже не ходить, щоб не смоктало під ложечкою. А от бізнесмени — і професіонали, і початківці швидко знаходили спільну мову з...

Бізнес

...гостями.

Угорські бізн... шою ситуацією ... нані, й на ризи... домо. Свою ... виставці предс... більшого прив... ємці. И це зро... решті повіяло р... державленням.

Було підписан... колів. Керів... «Континент» з... широкий спектр... послуг. Як на ... ним з важливи... є не тільки ко... такти, а й озна... високою культу... цтва, рівнем по... кої промисловос... вача. І ці потре... ляється, можна... ти без особливи... піталовкладень, ... устаткування.

Фірма «Олім... понувала налаг...

Реп...

ВАМ «ДВІЙКА», А...

Щодня російське радіо і телебачення «радує» всіх нас «сенсаціями», густо замішаними на українофобії. Ось і позавчора устами Головнокомандуючого ВМФ СНД воно видало ще одне «одкровення». Щоправда, вже не нове. І раніше доводилося чути про незаконність нової присяги. При цьому малася на увазі присяга саме Україні. Навіть привід знаходився та проводилися аналогії зі старою, дореволюційною російською армією. Мовляв, тоді це суперечило законам честі.

Подібні аргументи розраховані на людей з неповною...

...середньою осві... чать, що їх ав... не знайомі з іс... російської армі... кладів не наво... жу лише, що ... М. Кутузов та ... полководці скл... на вірність Ро... рам кілька раз...

Що ж до по... рала, чому нар... тів України пр... стили на кора... му конкретном... вариш Чернаві... в часі і прост... називати народ... України агітато... вої точки зору...

Факт і коментар

ПЕРШИЙ ВАЛЮТН... В ДОНЕЦЬК...

У Донецьку відкрився перший міжнародний валютний банк на Україні. Його засновниками стали міжнародна корпорація «АЙОК» (США), один з крупних голландських банків, металургійний комбінат «Азовсталь», Донецька шахта імені Засядька, Азовське морське пароплавство, обласне управління державно-комерційного промбуванку. Розповідає директор шахти імені Засядька, народний депутат Ю. Звягільський:

— Банк буде займатися фінансуванням економічних програм у регіоні і в нашій молодій державі. Допоможе оздоровленню існуючих промислових підприємств, створенню нових, розвит... сільського госпо... никами будуть ... і державні фір... стів банківської ... тимуть за корд... ні.

Найближчим ... отримати ліцен... дення банківсь... іноземний валют... за її межами. ... кореспондентсь... провідними бан... меччини. Велик... лику допомогу ... Міжнародного ... ку в шахтарсь... дало керівницт...

Юрій...
Донецьк.

рес-конференції

спам — техніку, ам — автомати»

ерхов- ес-кон- арної ли — Комісії зідрод- озвит- епутат ий, го- в Ук- т Ми- ий де- онь та мітету Борис

Су- ад ьське колек- ін та- му па- що м ча- ату за ьному ; дум- и аг- країні. це те, йшла рарну кампа- ов- буде отових

умов для фермерів і колгоспів.

Нам імпонувала правда про нелегкі весняні роботи. Не таємниця, що багато хліба з торішнього врожаю було загублено господарствами через нестачу зерносховищ. Постало питання про відсутність техніки для фермерства, створення прокатних пунктів. Гадаємо, скорше треба було б створювати не МТС, а лізингові компанії.

Голова асоціації фермерів Микола Шкарбан розповів про розкол верхівки фермерства, наголосив, що 50-ма гектарами землі «ми зарізали фермерство». На його думку, на такій площі не можна прибутково вести зернове господарство. Сьогодні, сказав він з гумором, «колгоспи вимагають техніку, а фермери — автоматів».

Насамкінець Василь Сухий виступив з ідеєю єднання фермерства, докорінної аграрної реформи.

Віктор КОСАРЧУК, Іван БЕЗСМЕРТНИЙ, спеціальні кореспонденти газети «Голос України».

епортаж дня

ЧЕРЗІ ТАТУСОМ

допі- орами поза- з зах- звіль- Інша, ких- ож . По- х мо- муж- іпров- у Ки- ю за-

улого о 174 я на —вже єстра- ід та- і пот- валась ла за я б з

творю- на зі у, — воль- й під- ся! а бю- е до . Її чні з ність , над- і про й во- о, із . Ось рушай ектро-

не хочуть ставити до відома районне бюро по трудовлаштуванню щодо запланованих скорочень за два місяці, як слід за Законом.

До Закону про зайнятість тут, де він втілюється у практику, претензій також вдосталь. Юрист Валерій Колосов не розуміє, чому Закон практично ставить у рівні умови спеціаліста, який чесно працював на підприємстві десятиріччями, з відвертим «бичем», що перебивався випадковими заробітками.

Районний центр на порозі комп'ютеризації. Непогано б! А поки що маємо явну невідповідність: інформація про вакансії з підприємств, установ, організацій сюди надходить раз на місяць, а бюро зобов'язане інформувати людину про попит робочої сили протягом десяти днів.

Тут стоять у черзі... за статусом. Адже він надає, нехай і тимчасово, кошти для існування. Стоять терпляче, з різними почуттями і надіями. Не помилитися б у своїх сподіваннях! Адже скільки разів покладалися на державу даремно!

З розмов із працівниками бюро зрозумів, що надії тих, хто шукає роботу, тут приймають не до відома, а ближче. Добре, якщо не помилився.

Сергій ВЛАД.

КИЇВ ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ УЧАСНИКАМ СЕСІЇ

Українське книговидання поставлене на грань загибелі. З початку року книжки, навіть підручники для школи, практично не виходять. Причина цього — різке скорочення державних закупок паперу, збільшення ціни його до 25—30 тисяч карбованців за одну тонну. Наслідок: ціна одного примірника книжки зростає до 40—60 карбованців, що унеможливлює реалізацію літератури, робить її недоступною для масового читача. Тому видавництва України змушені припинити свою діяльність. Учні і студенти не матимуть підручників. Не побачать світу книги для дітей, наукової і технічної літератури. Художнє слово залишиться в рукописах. Припиниться випуск наукових, літературно-мистецьких журналів. Такої ситуації не було навіть під час війни.

Просимо народних депутатів взяти українську книжку під державний захист, зажадати від уряду чіткого державного замовлення на випуск книжок для задоволення освітянських, духовних і прикладних потреб українського суспільства. Матеріальне і фінансове забезпечення державного замовлення повинна повністю взяти на себе держава.

Директори видавництв «Освіта», «Веселка», «Вища школа», «Дніпро», «Український письменник», «Наукова думка», «Українська Енциклопедія», «Здоров'я», «Мистецтво», «Музична Україна», «Молодь»: Денисов, Гоян, Таранник, Сергійчук, Біленко, Храмов, Кудрицький, Приходько, Ситник, Кузьменко, Линник, Давидов.

ВІД ПИВА ДО МИЛОСЕРДЯ

Бізнес

Як ми уже повідомляли, підприємство «Львів-Експо» та фірма «Континент» (м. Ніредьхаза) започаткували серію спеціалізованих виставок «Ділові зустрічі з Угорщиною».

На тлі голодної вакханалії, яка чомусь називається «лібералізація», ця компактна, але вельми зваблива виставка, на якій представлені здебільшого продукти харчування, безалкогольні та алкогольні напої, обладнання для переробки сільськогосподарської продукції, викликала асоціацію з бенкетом під час чуми. Оглядаючи павільйони, із сумом подумала: невже наша незалежна Україна, багата на родючі землі, на роботящі руки, не може сама себе прогодувати?

Рядовий споживач на такі виставки вже не ходить, щоб не смоктало під ложечкою. А от бізнесмени — і професіонали, і початківці швидко знаходили спільну мову з гостями.

Угорські бізнесмени з нашою ситуацією добре обізнані, й на ризик пішли свідомо. Свою продукцію на виставці представили здебільшого приватні підприємці. Й це зрозуміло: нарешті повіяло реальним роздержавленням.

Було підписано ряд протоколів. Керівники фірми «Континент» запропонували широкий спектр бартерних послуг. Як на мене, то одним з важливих результатів є не тільки комерційні контакти, а й ознайомлення з високою культурою виробництва, рівнем поваги угорської промисловості до споживача. І ці потреби, як виявляється, можна задовольнити без особливих витрат, капіталовкладень, складного устаткування.

Фірма «Олімпос» запропонувала налагодити випуск натуральних безалкогольних напоїв. Чому б і ні? Правда, деякі навколобартерні розмови мене засмутили. Довелося бути свідком переговорів, під час яких з'ясувалося, що тонну нашого цементу можна обміняти на одну (!) пару жіночих черевичків.

Утім, ділові зустрічі з Угорщиною, які проводитимуться щосезону, зорієнтовані на цивілізовані форми. Імпонує, скажімо, стиль переговорів, які вела від імені регіональної Армії спасіння Леся Новикова. Вона сказала своїм співрозмовникам, що благочинна милосердна діяльність «Армії» спрямована на комерцію, а не подаяння. Сторони попередньо домовилися, що угорське пиво продаватиметься в спеціальних магазинах, а кошти підуть на оздоровлення людей.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Репліка

ВАМ «ДВІЙКА», АДМІРАЛЕ ЧЕРНАВІН!

Щодня російське радіо і телебачення «радує» всіх нас «сенсаціями», густо замішаними на українофобії. Ось і позавчора устами Головнокомандуючого ВМФ СНД воно видало ще одне «одкровення». Щоправда, вже не нове. І раніше доводилося чути про незаконність нової присяги. При цьому малася на увазі присяга саме Україні. Навіть привід знаходився та проводилися аналогії зі старою, дореволюційною російською армією. Мовляв, тоді це суперечило законам честі.

Подібні аргументи розраховані на людей з неповною середньою освітою або свідчать, що їх автори взагалі не знайомі з історією тієї ж російської армії. Багато прикладів не наводитиму, скажу лише, що О. Суворов, М. Кутузов та інші видатні полководці складали присягу на вірність Росії, імператорам кілька разів.

Що ж до пояснення адмірала, чому народних депутатів України просто не допустили на кораблі, то в цьому конкретному випадку товариш Чернавін щось плутає в часі і просторі. По-перше, називати народних депутатів України агітаторами з правової точки зору більш ніж неправильно. По-друге, агітатори — це з арсеналу більшовицького 1917 року, а не з демократичних 90-х років незалежної України. Окрім того, якщо Головнокомандуючий боїться розмов депутатів із особовим складом Чорноморського флоту, то з цього можна зробити однозначний висновок, що вся вірність матросів та молодшого офіцерського складу СНД тримається на інформаційній блокаді, а отже, й на незнанні Чорноморським флотом справжнього стану справ у суверенній Україні.

Тож, судячи з виступу адмірала Чернавіна, його знання історії вище як на «двійку» не тягнуть.

Василь ТУГЛУК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Факт і коментар

ПЕРШИЙ ВАЛЮТНИЙ — В ДОНЕЦЬКУ

У Донецьку відкрився перший міжнародний валютний банк на Україні. Його засновниками стали міжнародна корпорація «АЙОК» (США), один з крупних голландських банків, металургійний комбінат «Азовсталь», Донецька шахта імені Засядька, Азовське морське пароплавство, обласне управління державно-комерційного промбудбанку. Розповідає директор шахти імені Засядька, народний депутат Ю. Звягільський:

— Банк буде займатися фінансуванням економічних програм у регіоні і в нашій молодій державі. Допоможе оздоровленню існуючих промислових підприємств, створенню нових, розвитку транспорту, сільського господарства. Вкладниками будуть як приватні, так і державні фірми. А спеціалістів банківської справи готуватимуть за кордоном, в Європі.

Найближчим часом маємо отримати ліцензії на проведення банківських операцій в іноземній валюті на Україні та за її межами. Встановлюються кореспондентські зв'язки з провідними банками США, Німеччини, Великобританії. Велику допомогу у відкритті Міжнародного валютного банку в шахтарському регіоні надало керівництво України.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Оказія

ПЕРЕПЛУТАВ

Повернувшись додому напідпитку, сумчанин Н., аби не дратувати дружину горілчаним духом, вирішив нишком освіжитися дезодорантом. Знав, що донька-старшокласниця носить парфуми в портфелі, тож вийняв із нього балончика і, роззявивши рота, двічі натиснув на кнопку. Тут же, мов підкошений, гепнувся.

Коли на грюкіт збіглися домашні, то побачили непритомного главу сім'ї, а поруч — балончик з нервово-паралітичним газом. З'ясувалося, що донька прихопила його в школу, щоб показати подругам засіб індивідуального захисту, який привезла з поїздки до Польщі мати. Використати за призначенням нагоди не було, але те, що «СієС» дуже ефективний нейтралізатор переконалися всі. Лише через півтори години бідолашний Н. прийшов до тями.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

ПОГОДА

Сьогодні у південних і південно-східних областях, завтра — на сході і північному заході України переважно невеликий сніг, на решті території без істотних опадів, на дорогах ожеледиця. Вітер північно-західний і західний, 5—12 метрів на секунду. Температура вдень 0—5, вночі 5—11, на північному заході 1—6 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень подекуди невеликий сніг, на дорогах ожеледиця, вітер північно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура 0—5 градусів морозу.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ

ліквідації адміністративно-примусової системи господарювання та становлення соціального ринкового господарства України

Ліквідація КПРС — рушійної сили соціалістичного примусового механізму — призвела до того, що розпався і СРСР, і його «єдиний народногосподарський комплекс». Припинила своє існування універсальна, цілісна, імперська адміністративно-примусова система господарювання. Але її уламки в колишніх республіках ще агонізують.

Зведення нанівець сили примусу у виробництві та розподілі товарів призвело до розвалу соціалістичної грошової системи. І люди і країни звільняються від «рубля», який практично перестав виконувати функції навіть соціалістичних грошей. Міждержавна і внутрішня торгівля паралізована. Обсяги виробництва катастрофічно зменшуються.

Територія однієї шостої землі являє собою руїну примусової економіки. Частину цієї руїни становить примусове господарство України.

Стан української системи адміністративно-примусового господарювання характеризується:

паралічем адміністративно-примусових структур економічної влади та безпорадністю чиновників старих адміністративних структур, які змушені діяти в не звичних для них економічних умовах;

крайнім навіть для соціалізму послабленням мотивацій до праці внаслідок гіперінфляції та дефіциту;

втратою урядом України контролю над економічною ситуацією в країні та його нездатністю захистити національний ринок від «рублевой» експансії Росії;

аморальним пограбуванням в умовах інфляції малозабезпечених громадян України, яке держава намагається прикрити риторикою про соціальний захист;

наростанням соціальної напруженості як відповіді на так звану «лібералізацію» цін та «захист» споживчого ринку.

Сьогодні найбільшою небезпекою для незалежності України є відсутність власної валюти. Якщо в найближчі місяці не забезпечити виготовлення банкнот національної валюти, якщо грунтовно і всебічно не продумати план їх вчасного та ефективного впровадження, Україна економічно не встане з колін. Паліативна економічна політика не здатна виліковувати українське господарство від надзвичайно серйозних хвороб, таких, як гіперінфляція, тотальний дефіцит, абсурдна система цін та податків, величезний внутрішній борг.

На перший план державної політики висувається докорінна зміна економічної системи України. Її може здійснити лише уряд, якому народ вручить мандат на проведення реформ твердою рукою.

Становлення українського національного ринку включає такі основні взаємопов'язані елементи:

звільнення суб'єктів економічної діяльності від адміністративного примусу держави. Ліквідацію державного розподілу ресурсів;

введення української національної валюти;

приватизацію;

запуск ринкового механізму господарювання;

стабілізацію української національної валюти.

Весь цей процес має бути належним чином забезпечений відповідними правовими актами. Стрижнем правового забезпечення зміни економічної системи має бути захист прав власників та суб'єктів економічної діяльності, а також права приватної власності.

Для реальної зміни економічної системи та становлення соціального ринкового господарства в Україні треба, на мою думку, грунтовно опрацювати такі основні стадії перетворень:

1. Підготовку до впровадження української національної валюти.
2. Впровадження української національної валюти і лібералізацію цін.
3. Приватизацію.
4. Стабілізацію української національної валюти.
5. Структурні зміни та розвиток економіки України.

I. ПІДГОТОВКА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТИ

1. Соціально-політичний аспект реформи

Реформи здійснюють не президенти, не партії, а народи. Умовою успіху перетворень економічної системи є психологічна готовність людей до зміни економічних умов свого існування, тобто їх віра в демократію, бажання економічної свободи, повага до прав власника.

Поверненню природного економічного мислення останнім часом сприяє сама економічна реальність. Вона «сталевим дощем» квітневої цінової реформи Павлова та січневої «лібералізації» цін Фокіна приводить людей до тями, будить їх від комуністичного запаморочення. Цей об'єктивний процес варто було б підсилити свідомою роз'яснювальною роботою через засоби масової інформації.

Слід підкреслити: якщо умови для об'єднання більшості населення навколо ідеї здійснення істотних економічних перетворень не дозріли, то політика реформ, як би добре її не розробляли, навряд чи буде реалізована.

Ще одним важливим чинником успішного проведення реформи є наявність державної політичної волі до кардинальних змін системи господарювання. Не можуть проводити тверду і рішучу реформаторську позицію, здійснювати послідовні дії, спрямовані на переворот в економічних відносинах, ті державні органи, які сформовані з представників адміністративно-примусових структур. Їм стануть на заваді «соціалістичний» досвід та психологічні стереотипи. Нову економічну політику мають робити нові люди.

2. Практичні аспекти першої стадії реформи

Уже в підготовчий період необхідно вчасно віддрукувати банкноти національної валюти, розібратися з проблемою формування золотого і валютного фондів національного банку та зменшення витратної частини державного бюджету, а також починати практично вирішувати ці проблеми. Нинішня Верховна Рада України зобов'язана забезпечити контроль за виконанням цієї роботи. Окрім того, вона має створити правове забезпечення впровадження національної валюти та зовнішньополітичне її забезпечення.

3. Практично-теоретичні аспекти першої стадії реформи

Вони включають у себе:

розробку програми і реформу банківської системи;

вивчення закордонного досвіду реформування примусової економіки;

розробку програми і реформу статистики;

розробку програми і реформу податкової системи;

розробку програми соціального захисту малозабезпечених.

4. Теоретичні проблеми першої стадії реформи

Успішність реформи багато в чому залежить від вирішення таких основних теоретичних проблем економіки України:

усунення примусового господарювання;

приватизація;

запуск ринкового механізму господарювання;

сприяння конкуренції та боротьба з монополізмом;

соціально-політична стабілізація та боротьба з безробіттям;

реформа і фінансова допомога із Заходу;

прогнозування проблем становлення національної валюти та їх розв'язання;

державний протекціонізм у зовнішній торгівлі та митний контроль у початковий період реформи.

Перша стадія роботи має закінчитися розробкою цілісної, детально опрацьованої програми зміни економічної системи України та створенням необхідної соціально-економічної вихідної бази перетворень.

II. ВПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТИ І ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ ЦІН

Створення правових та соціально-економічних умов впровадження національної валюти та лібералізації цін після грошової реформи включає:

прийняття Верховною Радою, Президентом, Кабінетом міністрів законів, указів, постанов, які створюють умови для запуску ринкового механізму господарювання;

видачу готівки фізичним та юридичним особам;

ліквідацію адміністративно-державного розподілу ресурсів та нейтралізацію опору реформам державно-мафіозних та кримінально-мафіозних структур;

реалізацію державного протекціонізму в зовнішній торгівлі. Завершення становлення державного митного контролю.

III. ПРИВАТИЗАЦІЯ

Стратегічною політичною метою приватизації є становлення і розвиток приватного сектора української економіки як основного. Його не можна зробити по команді й одномоментно. Приватизація — це процес, а не одноразовий акт. Це не роздача державного майна, а передача його кращим господарям, а вони, зрозуміло, в один день усі не з'являться.

Економічно приватизація має забезпечити:

становлення економічного інтересу суб'єктів господарювання;

зміну форми власності та зміну економічних відносин;

підвищення ефективності використання засобів виробництва;

сприяння досягненню збалансованого бюджету;

зв'язування «лишньої» готівки у населення.

Досягнення цих цілей має здійснюватися в стабільній соціально-політичній обстановці. Виходячи з цього, а також з етичних міркувань приватизація має нести в собі і елементи соціальної справедливості.

Введення національної валюти, грошова реформа, рівень психологічної непідготовленості населення до ринку, гіперінфляція, що матиме місце перед введенням валюти, істотно впливатимуть на хід приватизації.

З одного боку, приватизація має стимулювати мотиви до праці, тобто формувати господаря. З другого, — державне майно при приватизації повинно передаватися кращим, ніж держава, господарям. Становлення господаря має розпочатися ще до приватизації. Є надія, що широкомасштабна комерціалізація народного господарства зрушить з місця мотиваційний механізм, якщо її буде проведено продумано й рішуче.

Я вважаю, що умовою повсюдної приватизації може бути широкий потяг до «власної справи» великої кількості людей, а не тільки керівництва підприємств. А це неможливо, доки в свідомості людей не відбудеться найпершої приватизації, а саме приватизації їх власної робочої сили, і доки не з'явиться в них бажання використовувати її за своїм розсудом з користю для себе і своєї сім'ї, і доки не зажадають вони від держави економічної свободи.

Вочевидь, що приватизація державного майна повинна відбуватися за ринковими цінами, в умовах збалансованого ринку, а не в умовах інфляції. Найкращого економічного результату буде досягнуто (при виконанні всього комплексу заходів), якщо приватизація розпочнеться після лібералізації цін.

Найголовнішою проблемою становлення національного ринку є забезпечення стабільності української валюти, тому держава не може дозволити собі розбазарити власне майно до початку вирішення цього доленосного для господарства України завдання, бо воно має бути використане і для стабілізації валюти. Отже, приватизацію краще здійснювати після введення власних грошей.

Є великі сумніви, що за наявності двох вкрай нестабільних валют чи однієї такої ж нестабільної квазівалюти, в умовах економічного хаосу і гіперінфляції приватизація зможе виконати хоча б одне з п'яти своїх економічних завдань. Тому поспішати з приватизацією не варто.

Безумовно, зміну економічної системи, зміну економічних умов життя людей повинен і може здійснити лише уряд народної довіри, обраний новою Верховною Радою, котра матиме на те повноваження виборців.

IV. СТАБІЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТИ

Після впровадження національної валюти найголовнішим завданням економічної політики української держави буде забезпечення її стабільності. Це нелегке завдання, враховуючи гіркий досвід двох скачків інфляції (квітневий 1991 року та січневий 1992 року), стагнацію купонів та падіння довіри народу до уряду.

Варто також підкреслити, що наша держава матиме такий сильний фактор стабілізації валюти, як приватизація.

Впровадження програми соціального захисту малозабезпечених передбачає відмову держави від соціального захисту своїх працездатних громадян. Особливим питанням є статистичний контроль за соціально-економічним розвитком країни як умова своєчасного й адекватного реагування на коливання кон'юнктури ринку.

Забезпечення стабільності валюти зробить її внутрішньо-, а згодом і зовнішньоконвертованою.

V. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ТА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Початкова стабілізація валюти, оживлення підприємництва, формування ринкової інфраструктури, приватизація, економічна свобода — ці чинники в своїй сукупності означають становлення і розвиток соціального ринкового господарства України. Його становлення дозволить внести корективи до протекціоністських заходів з метою посилення конкуренції. Розвиток економіки в ринкових умовах приведе до структурних зрушень. Товарно-грошова нестабільність може змінитися соціально-політичною нестабільністю, пов'язаною із зростанням структурного безробіття. Отже, почнеться реалізація програми соціально-політичної стабілізації. Наступною буде проблема становлення оптимальної структури економіки та підвищення її науково-технічного рівня. Проте проблеми V етапу реформи сьогодні важко точно передбачити. Найважливіші стратегічні і теоретичні проблеми, які ми вже усвідомили, мають комплексно вирішуватися вже тепер.

Олександр СУГОНЯКО,
голова підкомісії Комісії з питань економічної реформи та управління народним господарством Верховної Ради України.

РОМАНІВСЬКІ АКЦІЇ

Неординарна подія сталася нещодавно в селі Романів Луцького району на Волині. Тут відбулися загальні збори колгоспників, де йшлося про самоліквідацію місцевого колгоспу імені Горького, про статут акціонерно-пайового об'єднання «Мрія», покликаного його замінити. Прокоментувати цю подію я попросив начальника планово-економічної служби новоствореного АПО Тамару Потрапелюк.

— Ми довго думали про те, як повернути людину до землі. Визначення пайового фонду і пропорційний поділ його між усіма тими, хто його створював, з наступною виплатою їм дивідендів — це крок по шляху приватизації колгоспної власності.

— Якщо це новий, то які ж були кроки, зроблені раніше в цьому напрямі?

— Тут потрібно зупинитися на двох моментах. По-перше, три роки тому ми створили товариство пайовиків-колгоспників, які особисті заощадження готівкою внесли в касу господарства. Загалом їх набралося за весь час до 400 тисяч карбованців. Таким чином, гроші, які лежали в панчохах мертвим капіталом, колгосп пустив в оборот.

— А яка вигода від цього самим власникам зданих грошей?

— Більша від тієї, яку б вони мали, коли б зберігали їх в ощадбанку. Крім того, в будь-який час, пред'явивши виписану колгоспом пайову книжку, вони можуть зняти з неї потрібну суму на якусь покупку, на ті вклади нараховуються процентні ставки, які вищі за ощадбанківські. Звичайно, за умови, коли рентабельність господарства буде не нижчою 60 відсотків. Тепер нарахування річних на суму вкладів пайовиків поставили в залежність від строку зберігання: на рік — 8 відсотків, три роки — 12 відсотків. Ось і прикиньте, якою сумою обернуться ті відсотки вкладникові, на рахунку якого 15—20 тисяч карбованців. Але тут треба зауважити, що вклад особистих грошей колгоспника в колективне господарство згідно з положенням не повинен перевищувати 30 тисяч карбованців, а на члена колгоспу (який працює в сільських закладах та установах) — 15 тисяч.

— І як це позначилося на результатах?

— Виробництво сільськогосподарської продукції за останні три роки подвоїлося, а рентабельність господарств в цілому підвищилася з 18 до 60 відсотків. І все це завдяки тому, що орендарі особисто заінтересовані, аби більше надбати із узятого в оренду поля.

— Як у вас поєднуються інтереси орендаря і орендодавця? За якими критеріями, наприклад, визначається плата за гектар орендної землі?

— За землю як таку ми з орендарів нічого не беремо. Тут діє проста арифметика: із одержаного чистого прибутку орендний колектив 30 відсотків віддає колгоспові, і цим договірні розрахунки між договірними сторонами вичерпуються.

— Проілюструйте, будь ласка, це на конкретному прикладі.

— Візьмемо річний доробок орендного колективу, яким керує Віктор Мілько, агроном за фахом. В його складі 6 чоловік-механізаторів і 12 жінок. З 20 гектарів овочів і 55 гектарів картоплі вони виручили, продавши вирощене державі і на ринку, 630 тисяч карбованців. Чистий прибуток становив 450 тисяч карбованців, у тому числі 210 тисяч дала городина. 135 тисяч з них відраховано як орендну плату в фонди колгоспу. Для порівняння наведу іншу цифру: 18 тисяч карбованців — стільки збитків завдали господарству овочі в 1988 році, коли до них ще не дійшли руки орендарів.

— Коли розраховуєте почати виплату дивідендів на паї?

— Нинішній рік, як свідчать підсумки, закінчимо з двомільйонним чистим прибутком. 15 відсотків його буде нараховано на паї. Це дасть по 10 копійок на карбованець паю. А вони, паї, в людей досить солідні. Обчислювали ми їх на трудозатрати колгоспників, починаючи з 1961 року, коли на зміну трудодням ввели в колгоспах грошову оплату праці. Особистий пайовий фонд, наприклад, Юрія Кальчука, становить 12,5 тисячі карбованців, Миколи Морозюка, Ніни Морозюк, Марії Карнаухової — 10—12 тисяч. Нескладно підрахувати, яку суму дивідендів одержить кожний до заробітку або пенсії за підсумками року.

Вів інтерв'ю Петро МАРЦЕНЮК.

МРІЯЛОСЬ ПОСАДИТИ САДОК, А БІЛЯ САМОГО ДНІСТРА ЗБУДУВАТИ МЛИН. МОЖЕ, І ЗБУЛИСЯ Б МРІЇ ОДНОГО З ПЕРШИХ ОРЕНДАРІВ У МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКОМУ РАЙОНІ НА ВІННИЧЧИНІ АНАТОЛІЯ КРАВЧУКА. АЛЕ РАПТОМ ГОЛОВІ КОЛГОСПУ ІМЕНІ ЧКАЛОВА ВАСИЛЮ НІЖИНСЬКОМУ ЗДАЛОСЯ, ЩО ОРЕНДАР ПРИ УКЛАДЕННІ ДОГОВОРУ НА ОРЕНДУ ЗЕМЛІ ОШУКАВ ГОСПОДАРСТВО. ХОЧА САМ ЖЕ НІЖИНСЬКИЙ ПІДПИСАВ ЦЕЙ ДОГОВІР І СКРІПИВ ЙОГО ПЕЧАТКОЮ.

Конфліктна ситуація

ЯБЛУКА РОЗБРАТУ

Поповзли чутки про «ділка», який легко заробляє небачені гроші. Насправді ж Анатолій Кравчук ледве зводив кінці з кінцями. А з 1989 року, відколи колгосп в односторонньому порядку розірвав договір, колишній орендар залишився без роботи, без землі, без коштів. Анатолію соромно признатися: молодий, здоровий, а змушений бути на утриманні своєї дружини, а у них же ще донька-школярка та хвора і немічна мати.

У пошуках правди А. Кравчук звертається до різних державних установ, зокрема, до Ямпільського районного суду, Вінницького обласного суду, Міністерства юстиції, нарешті, до Верховного суду України. Офіційні відповіді — як під копірку: підстав для опротестування розірвання з колгоспом договору немає.

Спинюся лише на відповіді Анатолію Кравчуку, яка надійшла з Верховного суду України:

«Повідомляємо, що ваша скарга розглянута. Встановлено, що 12 жовтня 1989 року між вами й колгоспом імені Чкалова було укладено договір оренди. За взаємною згодою 20 гектарів землі вам було виділено під посадку саду. Оскільки вами не були дотримані договірні зобов'язання, колгосп в односторонньому порядку розірвав договір, своєчасно повідомивши вас про це. Крім того, судом установлено, що рішення правління колгоспу не було затверджено зборами уповноважених, не приймалося виконкомом місцевої Ради народних депутатів і рішення з цього питання. Раніше, до укладення договору оренди, ця земельна ділянка в установленому законом порядку передана в оренду бригаді рослинників під вирощування баштанних. Судові рішення відповідають вимогам ст. 48 ЦК УРСР, і підстав щодо їх відміни немає. Скаргу залишено без задоволення. Заступник Голови Верховного Суду України П. А. Чеберяк».

Ми сподіваємося, що ще скаже своє слово Прокуратура України, бо висновок Чеберяка викликає ряд сумнівів і заперечень.

Перше. На його думку, «не були дотримані договірні зобов'язання». Які? Чого не дотримав Кравчук, який, до речі, брав землю на 25 років?

У договорі оренди сказано, що орендар сам визнає режим праці і відпочинку робітників, технологію виробництва, заходи з дотримання трудової і виробничої дисципліни, порядок розподілу заробітку серед робітників, форми управління колективом: одержує від реалізації виробленої продукції всю виручку.

Нічого з цих та інших пунктів договору Кравчук не порушив, бо і не міг порушити. Справа в тому, що колгосп в односторонньому порядку так швидко розірвав договір, що орендар ще не встиг ні набрати робітників, ні посадити сад, ні виростити й реалізувати продукцію.

Друге. Судом нібито встановлено, що «рішення правління колгоспу не було затверджене зборами уповноважених». Насправді ж 17 лютого 1990 року відбулися збори уповноважених колгоспу імені Чкалова села Садківці. Вони вирішили: «Рішення правління колгоспу про укладання договору оренди землі з громадянином Кравчуком А. Д. від 12.10. 89 року, протокол № 5, затвердити».

Третє. Згідно з листом Верховного суду України «раніше, до укладання договору оренди, ця земельна ділянка вже була у встановленому законом порядку передана в оренду бригаді рослинників для вирощування баштанних». Якби це так було насправді, то тоді треба б звинувачувати не Кравчука, а колгосп, бо він не мав права ту саму землю передавати двом володільцям без їхньої згоди. Проте земля дійсно була зайнята під баштанні. Але не «раніше», **не** до укладення Кравчуком договору, а **після** і за його власною пропозицією. У Анатолія виникла ідея: поки саджанці малі, то, щоб продуктивніше використовувати землю, можна посіяти кавуни. І прибуток буде, і деревця доглядатимуться.

Про цю хорошу ідею писала й «Наддніпрянська правда» 21 липня 1990 року. Правда, міськрайонна газета більше критикувала Кравчука, ніж хвалила. Мовляв, «орендар поставив колгосп у повну залежність від себе». Уточнимо: не від себе у повну залежність, а від умов договору. І коли А. Кравчук нагадав голові колгоспу В. Ніжинському, що треба обом сторонам суворо дотримуватися вимог цього документа (колгосп, зокрема, зволікав з висадкою саджанців), той не забарився з розривом договору.

Нині голова колгоспу пояснює, що договір розірвано тому, що сад, який збирався закласти Кравчук, нібито завдавав би екологічної шкоди Дністру (ця ділянка біля самої річки). Турбота про охорону природи похвальна! Але коли Василь Леонтійович дійсно вболіває за стан навколишнього середовища, то в першу чергу треба було б запобігти отрутохімікатним та пестицидним забрудненням, що не в майбутньому, а сьогодні потрапляють зі схилів прямо в Дністер. А Кравчук, до речі, планував відмовитися від хімічної обробки.

Шкода, що ні головний агроном колгоспу Степан Присяжнюк, ні член земельної комісії від Суботівської сільської Ради Павло Гамов, ні інші товариші, причетні до розподілу землі, не тільки не сприяли розвитку перших пагінців нового починання на селі, а й зробили все, щоб це діло усохло при самому корені, бо воно начебто «суперечить інтересам колгоспу й держави».

Виникає запитання: що Кравчук скоїв або що він хотів зробити таке, що суперечило б інтересам колгоспу й держави? Ніхто з керівників не міг на це відповісти. А от їхні дії навряд чи відбивають інтереси держави. Бо не можна відштовхувати від землі тих, хто по-справжньому любить її і може своєю працею немало зробити, щоб вона годувала людей.

Володимир ОЛЕФІРЕНКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».
Могилів-Подільський район.
Вінницька область.

Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

ВІЩІ ПТИЦІ ТРИДЦЯТЬ ТРЕТЬОГО

Навесні, як і завжди, прилетіли на Україну лелеки. Вони кружляли над вимерлими селами, гніздів'я були порожніми, але віщі птиці не займали їх. Лелеки не живуть на мертвих обійстях. Вони живуть біля людей. Розказують, що були у тридцять третьому в українських селах хати, обліплені білим птаством. Тож у цьому домі ще хтось дихав, ворушився, боровся за життя. По лелеках впізнавали, де залишились живі...

Україна тридцять третього... Край скелетів, гігантських цвинтарів, край смерті. Біль і страх уже в нашій генетичній пам'яті. «Тільки б не було голоду», — часто повторює моя мати і плаче. Їй є що згадати. Там, у тому часі, підкосили її великий і працьовитий рід. Там, у тому часі, від голоду померло шестеро братів і сестер мого батька. Це тільки по прямій лінії. А по непрямій уже й не згадати. Очевидно більшість з нас так ніколи й не дізнається про своїх дядьків, тіток, дідів, прадідів, про своє генеалогічне древо хліборобів, сіячів, трудівників. Голод тридцять третього був штучним, нічим не виправданим. Перед тобою, читачу, знімки зроблені Марком Микитовичем Залізняком — другом Дмитра Яворницького. Жінка з дитиною стоїть біля свого «скарбу». «Куркулька», «класовий ворог» з села Романівка, що на Донеччині. Збирання мерзлих буряків в радгоспі «Металург» на Донеччині. Додому ці буряки селяни навряд чи донесуть Перестрінуть уповноважені, «активісти», заберуть усе. Залишаться порожні латані-перелатані торби. Так жили. Так вижили. Кістлява рука голоду перетворила квітучий багатий край на велетенську гетакомбу. Жертвоприношення товаришеві Сталіну, який саме тоді проголосив: «Жить стало лучше, жить стало веселей».

Мільйони, мільйони, мільйони... Скільки їх? Вираховують дослідники, демографи, але справжні масштаби лиха, завданого Україні, не вирахувати ніколи.

Ми всі з тридцять третього. Ми — це ті, кому пощастило вижити, народитись, жити. І ми з дев'яносто другого. Стоїмо напередодні трагічного ювілею, і, чого гріха таїти, стоїмо перед новою примарою давнього лиха. Ми не маємо права пустити примару голодної смерті на нашу землю. Землю треба і засіяти, і обробити. Земля повинна належати її господарям.

Зима цього року тепла. Ось-ось прилетять птахи. Серед них будуть віщі птиці — лелеки. Святі птиці, що приносять на своїх крилах немовлят, казкові птиці, що приносять щастя закоханим, беззахисні птиці, що не живуть біля мертвих осель.

Наталя ДЗЮБЕНКО.

ЧИ ВМІЄ ЧЕРВОНІТИ ЖУРНАЛІСТ,
або КОЛИ БРАКУЄ ФАКТІВ

Останнім часом «Голос України» вмістив чимало матеріалів з критикою на адресу Кабінету міністрів. Приводів для цього наша реальність дає, на жаль, чимало — економічна обстановка в Україні вкрай несприятлива, знижується рівень життя людей. На те існують певні причини — як об'єктивні, пов'язані, зокрема, з розвалом Союзу і усталених господарських зв'язків, повільним формуванням законодавчих основ ринкової економіки, а останнім часом і з вимушеним передчасним переходом до лібералізації цін тощо, так і суб'єктивні, зумовлені нерішучими, інколи й помилковими діями окремих урядовців та урядових структур.

Про всі ці причини громадяни України повинні бути поінформовані, і публікації в пресі сприяють правильному розумінню громадськістю тих процесів, які відбуваються в нашій молодій державі. Та, ясна річ, не будь-які публікації, а ті, що грунтуються на реальних фактах, об'єктивному аналізі дійсності.

До цього, напевне, прагне «Голос України», висвітлюючи економічне життя України. Але, на жаль, подеколи з'являються в газеті й матеріали, автори яких, не утруднюючи себе збиранням інформації щодо предмета дослідження або ж довірившись упередженим коментаторам, а то й чуткам, нав'язують читачеві свої далекі від реальності висновки.

До таких публікацій ми передусім відносимо кореспонденції Леоніда Самойленка «Система червоніти не вміє» та «У ядерній пастці», опубліковані 14 і 21 січня. У першій з них автор звинувачує уряд у сприянні створенню все нових і нових органів виконавчої влади. Та вже подаючи їх список (подивіться, мовляв, на цю бюрократичну рать!), змішує грішне з праведним. Невже авторові не відомо, що величезна більшість «контор» з того списку, зовсім не нова, існує протягом багатьох років, а поява кількох додаткових зумовлена тим, що Україна перебрала під свою юрисдикцію цілі галузі народного господарства, якими ще донедавна керував колишній центр? Чи відає добродій Самойленко, що кількість міністерств не залежить від бажання уряду, а визначає Верховна Рада України? Чим керувався автор, вносячи до списку виконавчих органів Держарбітраж (до речі, вже кілька місяців він має іншу назву — Вищий арбітражний суд України), такі громадські організації, **як Фонд соціальної адаптації молоді і Торгово-промислова палата, ряд виробничих об'єднань?** Певно, бажанням роздути список, граючи на необізнаності читача. І що вже зовсім не зрозуміло: як примудрився працівник парламентської газети віднести до урядових структур Центральну виборчу комісію?

Не менше запитань постає і при уважному прочитанні подальшого тексту цього матеріалу. Не вважаємо за доцільне їх ставити, кожний неупереджений читач, який хоч трохи розбирається у нинішній економічній ситуації, і без того помітить, що логіка автора має мало спільного з логікою життя. Чи не тому так багато в статті загальних претензійних тверджень і так мало фактів? Один з них Леонід Самойленко приберіг на закінчення свого матеріалу: навіть під час підготовки матеріалу, пише він з тонкою, як йому здається, іронією, «створено ще декілька, звісно, надзвичайно важливих відомств». І називає при цьому Український державний концерн по експлуатації об'єктів атомної енергетики і промисловості. По-перше, якщо бути точним, постанову щодо цього прийнято ще на початку грудня минулого року (невже півтора місяця знадобилося для підготовки такого коментаря?); а по-друге, іронізувати тут може собі дозволити лише людина, яка не уявляє, що безпечне функціонування цієї галузі без державного управління нею неможливе.

Утім, Леонід Самойленко до таких начебто не належить. Бо наступна його кореспонденція — «У ядерній пастці» — свідчить, що в технології атомної енергетики він розуміється. Та коли кореспондент перейшов до питань, пов'язаних з перспективою приймання Красноярським гірничо-хімічним комбінатом відпрацьованого ядерного палива українських АЕС, фактів у нього забракло, натомість з'явилися домисли й нові безпідставні закиди на адресу уряду.

Щоправда, відправне твердження автора: Україна постачає у Красноярський край продукти в основному в обмін на ліс, відповідає дійсності, хоч і дуже спрощує її. Адже тільки перелік особливо важливої продукції, яку сторони домовилися постачати, з кожного боку сягає десятка найменувань. А от чим мотивував кореспондент свої подальші судження, сказати важко.

Цитуємо: «Повне безладдя в економіці підкосило **відлагоджені** (тут і далі підкреслення наші. — Прес-служба) зв'язки. Й не лише зв'язки, **але підштовхнуло сторони до їх перегляду.** У цивілізованих країнах це робиться спокійно й урівноважено. **Наші екзальтовані політики поки що з труднощами опановують науку переговорів.** Так, дізнавшись, що **Україна висуває свої вимоги** щодо поставок із Красноярська, місцеві власті, не довго думаючи, оголосили ультиматум».

Тепер розберімося з усім по порядку. **Чи можна назвати відлагодженими зв'язки між Україною (саме Україною, а не з окремими її підприємствами) і Красноярським краєм, якщо 29 жовтня минулого року вони вперше** на рівні республіки і краю уклали договір про економічне співробітництво? Що стосується української сторони, то жодних спроб переглянути свої зобов'язання, закріплені в цьому документі, вона не робила, ніяких додаткових вимог до красноярських партнерів не висувала. Не зрозуміло також, хто ті екзальтовані політики, не здатні вести переговори. Нам не раз доводилося бути свідками зустрічей керівників і членів уряду України з офіційними особами колишніх союзних республік, зарубіжних країн. Можемо засвідчити: **наші політики** добре обізнані з міжнародним протоколом і завжди ведуть переговори на належному рівні.

Що стосується керівників Красноярського краю, то вони справді звернулися до Президента України з проханням **додатково до укладеного договору** поставити цукор і олію, пов'язавши виконання цього запиту з перспективою дальшого приймання радіоактивних відходів. На що з Києва до Красноярська надіслано відповідь, в якій, зокрема, зазначається, що уряд України вживає необхідних заходів щодо безумовного виконання в 1992 році **передбачених міжурядовою угодою** з Російською Федерацією поставок, в якій враховано і потреби Красноярського краю. Україна, говориться в листі, зацікавлена в дальшому розвитку співробітництва з краєм і буде вишукувати можливість виділити йому додаткові ресурси продовольства. Тож чи мав підстави кореспондент писати про цей обмін листами так, начебто «уряд України пікірувався з Красноярськом з приводу поставок продуктів»?

Тепер про «ядерну пастку», якою автор разом з колегами з інших газет, гадаємо, серйозно настрахав читачів. Так от: **жодних офіційних повідомлень про відмову приймати на зберігання відходи АЕС з України ні від керівництва Красноярського краю, ні від адміністрації гірничо-хімічного комбінату уряд України не одержував.** Натомість на ім'я державного міністра В. Гладуша маємо телеграму такого змісту: «Для погодження і уточнення умов поставки відпрацьованого палива із станцій України на Красноярський гірничо-хімічний комбінат просимо Вас, шановний Вікторе Дмитровичу, відвідати Красноярський край і гірничо-хімічний комбінат у найближчий зручний для вас час. Вважаємо доцільною участь у цій зустрічі також директорів станцій України або їх повноважних представників. Губернатор краю Вепрев, директор гірничо-хімічного комбінату Лебедєв».

Така суть цього питання, якщо звільнити його від нашарування чуток і домислів.

Прес-служба Прем'єр-міністра України.

Спорт

Дні надій і тривог

Позивні футбольної весни

Непроста дилема: бути чи не бути єдиній в Україні армійській команді вищої ліги — реально постала нині, на жаль, перед футбольним клубом СКА (Одеса). І причина тут одна — вкрай злиденне матеріальне становище. Через нестачу коштів гравці одержують прямо таки мізерну зарплату...

Як наслідок, останнім часом СКА залишили кілька провідних спортсменів, які перейшли до інших клубів. Не вдалося втримати й найкращого бомбардира колективу Віталія Парахневича, який торік забив 16 м'ячів. Він, а ще й захисник Олег Хвоя, півзахисники Володимир Ковтанюк та Володимир Заярний тепер гратимуть у складі тернопільської «Ниви». До іншої «Ниви», вінницької, перейшов воротар Ігор Шуховцев, до «Ростсільмашу» — гравець середньої лінії В'ячеслав Єремєєв.

Перед тими, хто залишився (тренуються 15—18 чоловік), проблем не поменшало. Підготовку до нового сезону почали на два з половиною тижні пізніше, ніж планували. Важко з харчуванням. До останньої миті проблематичною була сама участь у чемпіонаті України, бо разом із заявкою вимагалося внести 25 тисяч карбованців. А де їх узяти? Спасибі, виручив Одеський облспорткомітет.

— Вважаю, — каже головний тренер СКА Сергій Марусин, — що за такої ситуації командування Одеського військового округу та міська влада мали б разом знайти шляхи порятунку команди, забезпечити її повноцінний виступ у вищій лізі національного чемпіонату. А поки що армійський колектив, по суті, кинуто напризволяще. Бажано не тільки створити нормальні умови для гравців, що залишилися, а й запросити до команди принаймні 4—5 досвідчених виконавців. А бажаючі перейти до СКА є...

Хмари, що згустилися над цим клубом, зрозуміло, не додають настрою та оптимізму гравцям і тренерам. Але вони — патріоти СКА, закохані в футбол люди. Тому сумлінно готуються до першого українського незалежного чемпіонату, сподіваючись на ліпші часи. Вони вірять, що команду, яка має славні традиції, все ж не розформують (чутки про це, на жаль, ходять містом), а забезпечать хоча б мінімум умов, необхідних для тренувань і виступів. А щоб і нове командування округом, і відповідні службові особи в Міністерстві оборони України, в яких, цілком можливо, не встигли ще «дійти руки» до справ спортивних, пройнялися зрештою тривогою за долю СКА, нагадаю віхи з біографії цієї команди, створеної 1954 року.

1956 рік — СКА (Одеса) — переможець Спартакіади України; 1957 рік — зроблено «дубль» — перемога в розіграші Кубка і чемпіонаті республіки; 1965—1966 роки — виступи у вищій лізі чемпіонату колишнього СРСР.

Свого часу армійський клуб Одеси дав путівку у великий футбол великій групі чудових майстрів, серед яких Ігор Бєланов, Віктор Матвієнко, Іштван Секеч, Олег Таран, Ілля Цимбалар, Юрій Никифоров та багато інших.

Тепер, як уже наголошувалося, стоїть гамлетівське запитання: бути чи не бути?..

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».
Одеса.

Здобутки і мрії «Супрінту»

Багато років Леонтій Дюденко працював на керівних посадах у міській та республіканській радах товариства «Зеніт». Потім у республіканському ДФСТ профспілок велику увагу приділяв роботі дитячих спортивних шкіл. Тож коли три роки тому перейшов, як то кажуть, на творчий хліб, створив кооператив, вирішив зайнятися оздоровленням дітлахів. Незабаром в цю орбіту потрапило 56 дошкільних закладів Києва.

На найвищому рівні налагодив Леонтій Іванович разом з колегами спортивно-оздоровчу роботу в середній школі № 267. Обладнали зали боротьби й гімнастики та два тренажери, якими з радістю школярі користуються й сьогодні.

Чудово обладнали й водноспортивну базу на озері Горлиця в Харківському районі столиці України. Навіть з прокатом дощок віндсерфінгу. Дюденко привіз із Фастова на береги цієї водойми рефрижераторні вагони, які обладнали під роздягальні та сховища суден.

Запитав Леонтія Івановича: «А що таке ваш «Супрінт»?».

— Це товариство з обмеженою відповідальністю, що об'єднує спільною метою кілька кооперативів, малих підприємств,— пояснив генеральний директор «Супрінту».— Головна наша комерційна справа — створення науково-технічних комплексів з розкроювання тканин з мінімумом відходів. Створили також систему тестування спортсменів і молоді для виявлення фахових здібностей.

— Чув, що ви в залі Льодового палацу «Сокіл» створили професійний тенісний клуб.

— Так. Запросили досвідчених тренерів. Серед них знана наставниця Світлана Медведєва. Потренуватися до матері приходять її син і донька — Андрій та Наталка — відомі в усьому світі мійстри. До речі, в «Антеї» ми відібрали найздібніших двадцять юних спортсменів, які не без нашої допомоги, сподіваюся, стануть майстрами.

— Які ваші найголовніші проблеми?

— Сьогодні, в такий скрутний час важко знайти когось без проблем. Нам потрібні майданчики. Є варіант використовувати корти біля фунікулера. В районі аеропорту «Жуляни» почали було будувати міський тенісний стадіон. Але справу до пуття так і не довели. Кажуть, що туди не можна підвести комунікації, воду. Не вірю в це. Було б бажання, все можна зробити. І ми взялися б. Але нам потрібна дружба і партнерство міськспорткомітету, зокрема, його голови Юрія Маслачкова.

Є ще один прекрасний варіант. Біля Льодового палацу «Сокіл» стоять два ангари, що їх хотіли пристосувати для баскетболу. І тут знайома картина. Зупинилися на півдорозі. Звести б тут тенісну базу. На Україні такої ще не бачили. А поряд можна майданчиків набудувати. Власник землі завод імені Артема, ангарів — «Київінвест». Стали б вони нашими спільниками — святу справу зробили б. А ми артемівцям стадіон допомогли б добудувати. Люди за це нам тільки подякували б...

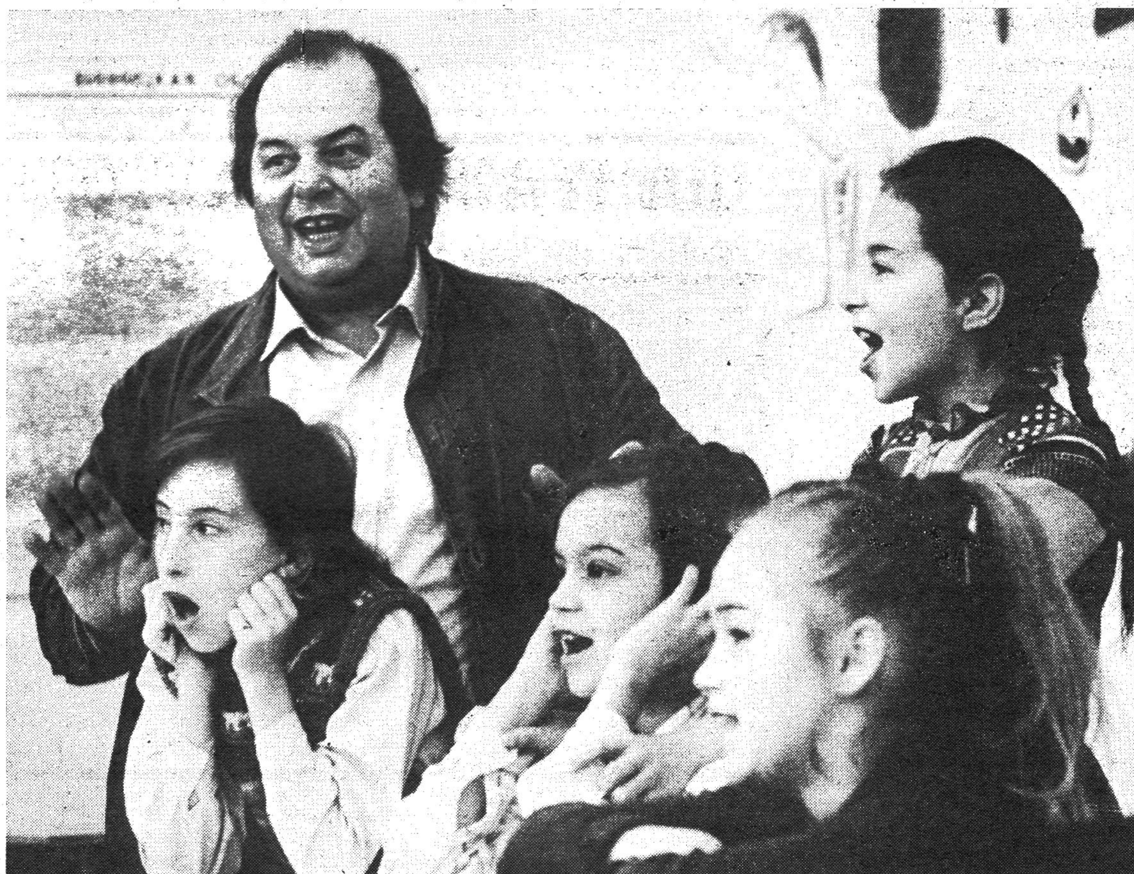
Отакі сьогодні здобутки і мрії «Супрінту» І дуже хочеться, щоб у його людей у такий важкий час не згасла захопленість робити добро.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГНІЗДО ДЛЯ «АИСТА»

У Вінниці народилася сімейна школа. Народилася два роки тому з ініціативи батьків-педагогів. І з першого ж дня стала своєрідним антиподом традиційним формам навчання. Сама назва школи «АИСТ» (Альтернатива, Искусство, Спорт, Творчество) підкреслює пріоритети, отже, й істини, які тут сповідуватимуть.

— Досвідом нашої школи зацікавилися в багатьох регіонах України, насамперед там, де стомилися боротися з шаблонністю і безликістю виховання дітей,— не без гордості пояснює її директор А. Степаненко.

Але ж форма завжди виходить на перший план тоді, коли є дефіцит щирості й живих почуттів. Напевне, в цьому твердженні пряма відповідь на запитання про духовність щиру й імітовану.

Школа не прагне до елітарності. Її учнем може стати дитина двірника, професора, генерального директора, сантехніка. Школа прагне стати продовженням сім'ї, дому, в якому б панував родинний затишок, повага до старших, взаємодопомога, взаєморозуміння.

Чому діти не люблять школу? З відповіді на це запитання почали педагоги «АИСТа» свою роботу., І зрозуміли — діти не хочуть ходити до «казарми», вони чекають свята. І зовсім не обов'язково бути Сухомлинським, щоб перетворити звичайний урок математики чи літератури на маленьке свято. Треба лишень розгледіти в учнях особистість, забути бездушні інструкції і полюбити кожного першокласника чи десятикласника як своїх доньку чи сина.

Катерина КІНДРАСЬ.

Фото Укрінформ.

Наш прес-клуб

DER SPIEGEL

«НЕ БІЙТЕСЯ НАС»

Під таким заголовком німецький журнал «Шпігель» опублікував у останньому номері інтерв'ю з Президентом України Л. Кравчуком, скорочений виклад якого ми пропонуємо.

На запитання про долю співдружності Л. Кравчук відповів, що її міцність треба ще випробувати. Економічні зв'язки держав-членів ще досить тісні, а протистояння між ними може призвести до катастрофи. І створювати в такій ситуації нові співдружності або союзи, хоча б і слов'янських держав, було б політично безглуздо.

На думку «Шпігеля», багато росіян побоюються того, що в той час, як вони стають відкритими для світу, Україна, одержуючи велику частку західної допомоги, створює немов би заслін від Заходу для Росії. Український Президент вважає, що все навпаки. Україна не перетинає шлях для отримання Росією допомоги. Тільки куди вона дівається? Скажімо, з шести мільярдів доларів, наданих Італією у кредит, Україна не побачила жодного, як не побачила і тих коштів, що їх Німеччина асигнує на виведення колишніх радянських військ зі своєї території. А створювані протягом 70 років цінності треба справедливо розділити.

Редактори «Шпігелю» ще раз торкнулися теми співдружності, та можливого виходу з неї України, якщо їй дуже дошкулятимуть. Л. Кравчук сподівається, що до цього справа не дійде. Українське керівництво намагається зберегти співдружність як стабілізуючий чинник у Європі.

На запитання, чи не є СНД «паперовим тигром», Президент України відповів, що поки що ні, бо їй лише півтора місяці віку.

Редактори «Шпігелю» поцікавились, коли Л. Кравчук особисто усвідомив українське прагнення до самовизначення, адже він належав до керівництва КПУ? Президент заперечив свою належність до верхівки компартії. Він до 1989 року був керівником відділу ЦК і не був серед тих, хто виробляв політику. Вважати його ідеологом партії — це помилка, бо ідеологію «продукував» перший секретар.

Коли ж Л. Кравчук став кандидатом у члени політбюро у 1989 році, то одержав можливість ознайомитися з жахливими архівними документами про голодомор 33-го року, сталінські репресії, геноцид українського народу. Що й позначилося на його свідомості.

У розмові Л. Кравчук повідомив про заснування українсько-німецького фонду і про інтенсивні політичні й адміністративні зусилля щодо повернення німців у південні області України. Їх там буде прийнято стільки, скільком можна забезпечити нормальні умови життя. Тому точної квоти бути не може.

«Шпігель» зауважив, що Л. Кравчук у розв'язанні проблеми етнічних німців набагато попереду Б. Єльцина. На це Президент України сказав, що він керується власною політикою і не орієнтується на російського президента та не хоче давати йому порад.

І ОБЛИШТЕ БАЛАЛАЙКУ!

Проблеми

СРСР розпався — і десятки мільйонів людей опинилися за межами своєї історичної батьківщини. Їхня культура під загрозою, бо хоч держави, які народилися на території колишнього Союзу, і продекларували рівноправність національних груп, що проживають в їхніх межах, забезпечити цю рівноправність насправді вони поки що зовсім не готові: не мають ні серйозних програм розвитку національних культур, ні структур, спроможних ті програми виконувати.

В цій ситуації культурні материки мають узяти на себе опіку кожний над своєю діаспорою. Саме це зробила Україна, скликавши І Конгрес українців, а слідом за нею Росія, організувавши міжгосподарську нараду з питань взаємодії з російськими і слов'янськими центрами і товариствами Росії, країн СНД, інших держав з участю директорів республіканських центрів народної творчості.

Метою наради було уточнити програму підтримки розвитку російських національно-культурних центрів, що її розробляють Міністерство культури Росії і НДІ культури. Проте розмова вийшла далеко за рамки запропонованої програми. Зокрема, Українське республіканське товариство «Русь» і Львівське імені О. Пушкіна порушили питання про забезпечення права росіян — громадян України на освіту рідною мовою, задоволення їхніх інформаційних запитів, створення можливостей для консолідації діячів російської культури і таке інше. Несподівану реакцію це викликало з боку заступника директора Українського центру народної творчості, яка була присутня на нараді: вона оголосила російські проблеми на Україні... не існуючими.

Якщо проблеми культури зводити до проблем шаровар і балалайок, то шановна оратор, можливо, має рацію. Як мають рацію і її колеги з інших країн СНГ, які намагалися намалювати перед учасниками наради знайому з часів застою картину співдружності культур братніх народів. Але ж мова не за балалайки! Нові умови життя національних груп на територіях, де законодавчо затверджується пріоритет розвитку культури корінної національності, примушують по-новому усвідомлювати і зв'язувати в єдиний вузол питання, які тривалий час вирішувалися (або не вирішувалися) різними відомствами. Система освіти, видавнича справа, інформаційні комунікації, будучи розокремлені, ніколи не слугували культурі, а лише ідеології. Результат — політичні процеси, які у нас відбуваються, культурологічно оснащені вкрай погано. Звідси — різноманітні перегини, деформація людських стосунків.

Подивитися на ці питання по-новому, однак, не готові, здається, навіть діячі культури високого рангу — це було видно з реакції організаторів наради на пропозицію розширити функції Міністерства культури або створити нову структуру, спроможну взяти на себе відповідальність за збереження і розвиток російської культури у діаспорі.

Марина ДЯТЛОВА.

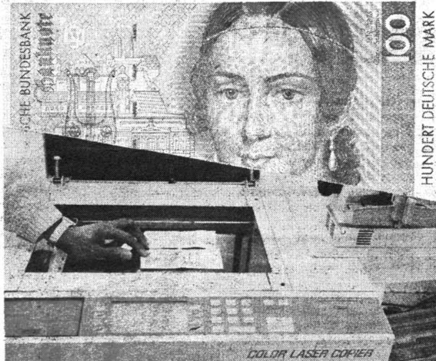
Погляд

МАЄШ «КЕНОН» — СТАНЕШ «МЕНОМ»

Майже рік тому в Німеччині з'явилися нові грошові купюри, які поступово, замінюють старі. Як зазначив директор федерального банку ФРН Г. Шторх, нові гроші мають такий надійний захист, що фальшивомонетники назавжди залишать шахрайську діяльність або перекваліфікуються на виробництво грошей інших країн.

Уже через деякий час після урочистої промови в руки поліцейських експертів потрапили «перші ластівки» — фальшиві купюри вартістю сто та двісті марок, що й призвело до легкої паніки. З'ясувалося, що на допомогу шахраям прийшов кольоровий лазерний копіювальний апарат фірми «Кенон», який ще раз продемонстрував високу якість роботи.

Фото з журналу «Шпігель» (ФРН).

Експрес-новини

Держсекретар США Бейкер звернувся до арабських та ізраїльської делегацій з проханням відновити близькосхідні мирні переговори 24 лютого у Вашингтоні. За заявою офіційного представника Ізраїлю, його країна, можливо, візьме участь у цих переговорах за умови, якщо їх наступний раунд проходитиме в місці, ближчому до Близького Сходу, ніж столиця США.

* * *

Рада Безпеки ООН поновила економічні санкції, накладені на Ірак після війни в Перській затоці. Ірак звинувачується у невиконанні резолюції ООН, яка вимагає ліквідації ним усіх озброєнь масового знищення. Багдад також зволікає репатріацію кувейтців та громадян інших держав, захоплених у полон під час війни.

* * *

Польський уряд оголосив про нову економічну політику, згідно з якою триватимуть ринкові реформи, але одночасно збільшуватиметься роль держави в економіці. Кабінет міністрів, очолюваний прем'єром Ольшевським, має намір надавати більшу підтримку експортним галузям, знову ввести державну монополію на виробництво тютюну та горілчаних напоїв і контролювати ціни на електроенергію.

* * *

Генеральний секретар ООН Галі заявив, що поки не може надіслати 10-тисячний контингент миротворчих сил ООН до Югославії, але рекомендуватиме Раді Безпеки збільшити кількість міжнародних спостерігачів з 50 до 75.

* * *

Синод Грецької православної церкви звинуватив Папу Римського в тому, що він користується розвалом комуністичної системи на Балканах та у Східній Європі для зміцнення там свого впливу. Ватикан офіційно відкинув ці звинувачення.

Враження

3. Дойче банк. Портрет.

Про гігієну економіки, пошуки рішень і не тільки про них

Отож, сума балансів Дойче банку — 400 мільярдів марок. Вона і становить кількість банківських активів і пасивів. Тобто певна частина цих грошей зберігається на випадок, якщо ви хочете забрати свій вклад готівкою, а решта — «працює», забезпечуючи клієнтам його проценти. Вже знайомий вам пенсіонер герр Ройлер стабільно має свої вісім процентів річних, що дозволяє йому безбідно жити, гарантуючи не тільки обов'язкове вечірнє пиво, а й утримання власного двоповерхового котеджу й двох авто — для себе і дружини, плюс тритижневі мандрівки — під час Різдвяних свят на гірський курорт до Швейцарії, влітку — до моря чи океану.

Хоч Дойче банк і вважається домашнім банком для приватних осіб, проте він є ще й головним для крупних корпорацій, маючи тісні зв'язки з промисловістю, фінансуючи багатомільйонні проекти. Одержати тут кредит просто, якщо ви, звичайно, аргументуєте свій намір. Проте банк надзвичайно уважно стежитиме за тим, як ви його використовуєте. Адже клієнт повинен так реалізувати свій проект, щоб не лише повернути борг, сплативши досить високі процентні ставки, а й одержати якомога вищі прибутки.

Тобто банк будує свою діяльність, виходячи з точки зору поворотності грошей і прибутковості. Тож і кредити, звичайно, видаються лише в тому випадку, коли реалізація проекту обіцяє високий прибуток. На якусь дурницю, скажімо, покупку апельсинів чи продовольства вам кредит не дадуть, бо гроші повинні витрачатися на те, що дозволить зробити ще гроші, які б зробили гроші іще.

Тільки не треба розуміти тут поняття «гроші» буквально. Тому що «гроші іще» — це створені на них, скажімо, нові технології переробки сільськогосподарської продукції, які цю саму переробку здатні зробити більш продуктивною. І тому пенсіонер герр Ройлер вважає себе безпосередньо причетним до заповнених товарами магазинів, до того достатку, який собі створила Німеччина. І має рацію, бо все те нароблялося і на його гроші. Тому комерційні банки і вважаються рушійною силою економіки, бо своєю політикою сприяють її маховикові обертатися швидше і з найбільшою користю для людини.

Я вже бачу, як прискіпливий читач готується «забити цвяха»: не всі ж проекти дають пряму економічну вигоду. А як, скажімо, об'єкти культури, ті проекти, які не відразу забезпечують прибутки? Вони що, фінансуються так, як і в нас, — за залишковим принципом? Зізнаюсь, я теж забила цей «цвях» у Дойче банку. Проте нічого з того не вийшло, бо для таких об'єктів у Німеччині існує мережа спеціалізованих банків, створених, до речі, відразу після другої світової війни для реалізації плану Маршалла.

Вони функціонують і нині. Це — Індустрі кредит банк, що надає кредити під такі проекти, які не забезпечують миттєвої вигоди. Крім того, а може, поряд з цим, Індустрі кредит банк надає довгострокові позики країнам третього світу за субсидовими, пільговими кредитними ставками. Вони такі низькі, що мають швидше виховний характер.

Довго не вдавалося з'ясувати і ще одне питання, бо господарі ніяк не могли зрозуміти хід моєї думки. Пам'ятаєте, у «Спруті» одні позитивні герої-банкіри банкрутують, бо інший, підступний герой скуповує контрольний пакет акцій? Отож, і я намагалася довідатися, в кого ж той пакет, у яких таких капіталістів, що тільки й чекають свого зоряного часу...

Цього разу мені довго шукали довідки, викликали спеціалістів. І нарешті пояснили: акції знаходяться в руках майже 400 тисяч акціонерів.

А це — близько 196 тисяч пенсіонерів і працівників Дойче банку, 68 тисяч службовців різних категорій, 41 тисяча інших громадян. Серед них і розподіляється акціонерний капітал. Тобто не існує групи людей, яка б мала монопольні позиції. Право голосу всі акціонери мають однакове, незважаючи на те, якою кількістю акцій вони володіють.

Звичайно, політика банку визначається певним лобі. Скажімо, акціонерів, які представляють крупні корпорації. Але загалом політика банку побудована таким чином, що вплинути на неї, керуючись лише власними інтересами, не здатні і найкрупніші корпорації.

А ми, сьогодні вже незалежна держава Україна, що так прагне увійти в Європейську співдружність, хто ми для майбутніх (будемо сподіватися) партнерів?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Передано в номер

Парламентський статс-секретар при міністерстві внутрішніх справ ФРН Х. Ваффеншмідт, який займається проблемами німців — мешканців колишнього СРСР, привітав пропозицію українського уряду надати їм землі для розселення в Україні. До 1941 року, заявив він в інтерв'ю радіостанції «Дойчландфунк», там проживало приблизно 400 тисяч громадян німецької національності. Федеральний уряд вітає той факт, що нині знову підтримуватиметься ця традиція. Пан Ваффеншмідт запропонував створити спільну міжурядову групу ФРН та України, яка займатиметься обговоренням цієї теми.

* * *

Спеціальна дипломатична місія Федерального департаменту закордонних справ Швейцарії відбула з Берна з робочим візитом до ряду країн-членів СНД. Офіційний представник департаменту М. Камероні повідомив напередодні поїздки, що делегація швейцарського зовнішньополітичного відомства відвідає Київ, Мінськ і Кишинів.

За його словами, протягом десятиденного візиту до трьох держав СНД продовжуватиметься розпочатий на Всесвітньому економічному форумі в Давосі діалог з керівниками цих незалежних республік щодо зміцнення політичних і економічних зв'язків. Одночасно сторони конкретизують їхні взаємні прагнення до встановлення найближчим часом дипломатичних відносин.

ВЕЛИКА КРАЇНА — РЕАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ

ALTA BRNO

Бізнес — контакт

«Прекрасні машини, але де ж узяти валюту?» — таку песимістичну думку висловлювали українські підприємці та фермери на виставці устаткування міні-заводів з переробки сільськогосподарської продукції виробництва фірм Чехо-Словаччини. Вона нещодавно відбулася в будинку культури ВО імені С. Корольова.

«Втім, оптимізм у нас є,— сказав заступник директора фірми — організатора виставки «Алта» з Брно пан Г. Шимек,— оскільки співпрацю з Україною в галузі сільськогосподарської техніки ми вважаємо досить перспективною». Взагалі, на його думку, ця сфера має бути вирішальним фактором розбудови української економіки.

Ми шукаємо замовників із валютою, бо це найлегший та найдійніший шлях до співпраці. Можливі й бартерні угоди, але товари, які цікавлять нас в Україні, ліцензійовані, наприклад, такі, як вугілля, цемент, залізна руда, цукор тощо. Перший варіант, говорить пан Шимек, уже приніс певні плоди: усі експонати виставки вже продано, тобто валюта у вас є. Навіть на невеличкий тракторець вартістю приблизно чотири тисячі доларів уже стоїть черга.

З колишніх республік СРСР «Алта» співпрацює ще з Росією, Узбекистаном та Прибалтикою. Втім, на думку заступника її директора, Україна має певні переваги. По-перше, це наявність спільного кордону із Чехо-Словаччиною, по-друге, досить спокійна політична ситуація на міжнаціональному грунті і, нарешті, Україна має більше можливостей вийти першою з економічної кризи завдяки досить розвинутому сільському господарству.

Існують, звичайно, і проблеми, пов'язані з повільним прийняттям економічних законів та їх втілення у життя. Це, вважає пан Шимек, гальмує налагодження безпосередніх контактів із замовниками. Крім того, багато українських партнерів ще, на жаль, не звикли до нових умов праці, завжди чекаючи вказівок згори.

Але ми бачимо Україну в майбутньому як найвигіднішого партнера і тому вважаємо за необхідне допомогти стабілізації вашої економіки. Ви велика держава з реальними можливостями, недооцінювати які в наш час просто неможливо.

Артем ПРОХОРЕНКО.

На інформаційних фронтах СНД

ПРЕЗИДЕНТ ДИВУЄТЬСЯ

Несподіванкою для багатьох стало повідомлення програми «Новости» московського (чи СНДівського?) телебачення, буцім-то Президент Азербайджану Муталібов, перебуваючи у Швейцарії погодився на введення сил ООН в нагірну частину Карабаху. Невдовзі виявилося, що й для самого Президента ця новина теж була несподівана. Ось що сказав з цього приводу керівник президентської прес-служби Р. Агаєв під час розмови з азербайджанськими й зарубіжними журналістами.

— Ні в своєму виступі, ні в бесідах Президент не зробив подібних заяв. Що до питання про нагірну частину Карабаху А. Муталібов тільки й заявив, що Азербайджан відкритий для всіх, хто щиро зацікавлений отримати достовірну інформацію.

НА ПОРОЗІ КРАХУ

перебуває преса Узбекистану. Так твердиться у заяві головних редакторів газет та журналів республіки. Тонну газетного паперу, що раніше коштувала від 300 до 600 карбованців, нині закуповують по 15—17 тисяч карбованців, не враховуючи російського мита в розмірі тисячі карбованців за тонну.

Тим часом МВС Республіки Узбекистан розповсюдило заяву, в якій висловлено різкий протест радіостанції «Маяк» та програмі «Вести» Російського телебачення. «Інформація про масові безпорядки, що нібито мали місце в Намангані, яку передали російські програми, є брутальною брехнею», — говориться в заяві.

БЕЗ УРАХУВАННЯ ДУМКИ

Назва Ханкенді замість Степанакерта дедалі частіше вживається в російських засобах масової інформації. У цьому зв'язку Голова Верховної Ради Нагірно-Карабахської Республіки Артур Мкртчян направив листа президентові телерадіокомпанії «Останкино» Єгору Яковлєву. У ньому говориться, що навіть у застійні часи було неможливим змінити географічні назви населених пунктів без врахування думки їхніх жителів і відповідних рішень місцевої влади. В даному разі цього не було зроблено, що свідчить про незаконний характер зміни назви міста азербайджанськими властями. Залишається тільки жалкувати, що до цієї провокаційної акції причетне й телебачення Росії. Проте, наголошується в листі, будь-яку помилку ніколи не пізно виправити.

БІЛЯ ГОЛУБИХ ЕКРАНІВ

Вранці 1 лютого жителі Кишинева здивувалися, коли, ввімкнувши телевізор, замість першої програми колишнього ЦТ побачили на екрані позивні румунського телебачення. Проте невдовзі трансляція ЦТ відновилася, щоправда, по каналу, де раніше виходило Російське телебачення (з нового року воно не транслюється). Але проблема залишається, бо тільки 60 відсотків жителів республіки мають можливість приймати цей канал. Таким чином телеглядачі багатьох районів Молдови, особливо на півдні, вимушені дивитися передачі виключно молдовського й румунського телебачення.

За повідомленнями наших власних кореспондентів.

Коротко

Перші шість дипломатичних представництв відкриються невдовзі в Казахстані. Власті Алма-Ати добре підготувалися до цього: в центрі міста виділено землю для побудови «дипломатичного мікрорайону». Виявилося, однак, що іноземцям така ідея не до вподоби. Вони хочуть жити й працювати в окремих, бажано старовинних, особняках. Тепер столична міськрада розгублена: де ж їх стільки взяти? Адже Казахстан уже визнали понад 60 держав...

* * *

Постійні недопоставки нафти й природного газу з Росії змусили білоруські власті вдатися до термінових заходів з метою економії електроенергії. Зокрема, наполовину зменшено освітлення вулиць у містах республіки, а рекламу вирішено взагалі відключити.

* * *

Договір про торгівлю та економічну взаємодопомогу підписано між Таджикистаном і Кубою. Досягнуто домовленості про створення спільних підприємств у галузі медицини й фармакології, а також про будівництво на таджицькій території заводу для переробки кубинського цукру.

* * *

«Повітряні шляхи Узбекистану» — так зватиметься національна авіакомпанія, яку вирішено створити на базі наявних в республіці підрозділів Аерофлоту. Передбачається, що узбецькі літаки, крім польотів до держав СНД, здійснюватимуть рейси до семи зарубіжних країн.

* * *

Різко зросла злочинність у Російській Федерації. Протягом минулого року тут зареєстровано 2 мільйони 173 тисячі злочинів. Як повідомлено на брифінгу в республіканському МВС, це вдвічі перевищує кількість правопорушень, вчинених 1985 року.

* * *

1 долар і 66 центів за кілограм яловичини платитиме віднині Росія. За словами першого заступника міністра сільського господарства Латвії Шкеле, таку ціну узгоджено під час переговорів про поставки латвійських сільгосппродуктів в обмін на енергоресурси з Росії.

На зв'язку Берлін

Німеччина хоче купити наш плутоній

Німеччина планує купувати в СНД плутоній, який є складовою ядерних бомб і побічним продуктом атомних електростанцій. Про це повідомило німецьке міністерство охорони навколишнього середовища і використання атомної енергії. Підготувати такий проект розпорядився міністр Клаус Тьопфер. Цим кроком Німеччина хоче перешкодити можливій торгівлі плутонієм та збагаченим ураном на світовому «чорному ринку», а також використати дефіцитний товар для виробництва стержнів для атомних станцій. Єдиний в Німеччині завод Сіменса по виробництву таких стержнів діє в місті Жанау. Як заявив міністр Тьопфер, німецька технологія виробництва стержнів — на найвищому світовому рівні і не загрожує навколишньому середовищу.

Чи не скористатися Україні німецькою ініціативою у вирішенні нею ядерних проблем?

Віктор ТИМЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Актуально

АДМІРАЛ НЕПОХИТНИЙ

«Переговори з Україною щодо Чорноморського флоту тривають, але їх не можна назвати успішними», — заявив на прес-конференції в Москві командуючий військово-морськими силами співдружності Чернавін. Основну причину цього адмірал вбачає в «жорсткому опорі деструктивних сил». Яких саме, він не сказав. Зате пропагував тезу, буцімто весь Чорноморський флот є частиною стратегічних сил СНД.

ВЗАЄМНІ ЗВИНУВАЧЕННЯ

Азербайджанські та вірменські лідери продовжують звинувачувати один одного за кровопролиття в Нагірному Карабасі. Так, Президент Муталібов у інтерв'ю одній з московських газет стверджує: сутички в цьому районі спровоковані вірменськими націонал-сепаратистами, які висувають територіальні претензії до Азербайджану. Тим часом помічник Президента Вірменії Шихарян вважає, що відповідальність за конфлікт цілком лежить на Азербайджані. Адже, мовляв, саме ця республіка протягом останніх чотирьох років намагається заволодіти Карабахом і видворити звідти вірмен.

ВСЕ НА ПРОДАЖ

Про намір відкрити свою нафтову промисловість для закордонних капіталовкладень повідомив представник російського Міністерства закордонних справ Сорокін. За його словами, Росія здасть в оренду або продасть п'ятдесят відсотків власного нафтогазового комплексу іноземним фірмам, які займаються розвідкою й видобутком нафти.

ПАРЛАМЕНТАРІЇ НЕЗАДОВОЛЕНІ

Різко покритикувала рішення курултаю (з'їзду народу) Татарстану комісія російського парламенту з міжнаціональних відносин. Справа в тому, що учасники з'їзду в Казані заявили про відновлення незалежності татарської держави й про прагнення Татарстану стати членом ООН. У заяві з цього приводу російські парламентарії пригрозили вжити заходів проти «подібних неконституційних акцій».

ДОПОМОГА КОНЧЕ ПОТРІБНА

Молдова, яка розпочала радикальні економічні реформи, терміново потребує допомоги Заходу. Таку заяву зробив на зустрічі з членами американської комісії з гуманітарної допомоги молдовський прем'єр-міністр Муравський. Він, зокрема, наголосив, що серед багатьох проблем республіки дуже гострою є брак валютних коштів та інших засобів для забезпечення людей найнеобхіднішим.

ГОТУЮТЬ УДАР!

У Росії здійснюється ретельна підготовка до контрреволюції, вважає відомий економіст Шаталін. На його думку, удар готують дві сили: комуністичні фундаменталісти з колишньої КПРС і російські фашисти. Їхнє спільне прагнення — повалити молоду демократію. Головна ж небезпека, за словами академіка, полягає в тому, що багато з цих людей «перефарбувалось» під демократів і тепер займають впливові посади в російському керівництві.

КУПОНИ: ВИДАЧА, ОБЛІК, ПРОДАЖ

Урядова комісія по оперативному вирішенню питань, пов'язаних із введенням в обіг купонів багаторазового використання 3 січня ц. р. затвердила нову редакцію інструкції про порядок видачі населенню купонів багаторазового використання і продажу на них товарів.

ІНСТРУКЦІЯ

ПРО ПОРЯДОК ВИДАЧІ НАСЕЛЕННЮ КУПОНІВ БАГАТОРАЗОВОГО ВИКОРИСТАННЯ І ПРОДАЖУ ЗА НИХ ТОВАРІВ

1. ПОРЯДОК ВИДАЧІ І ОБЛІКУ КУПОНІВ БАГАТОРАЗОВОГО ВИКОРИСТАННЯ

1.1. Купони багаторазового використання виплачуються громадянам не менше одного разу на місяць з розрахунку 50 процентів від місячної суми доходів після їх оподаткування (податки, аліменти, відрахування в пенсійний фонд), але не більше 1500 карбованців і не менше 400 карбованців.

Шахтарям на підземних роботах, металургам та гірничим робітникам, промислово-виробничому персоналу атомних електростанцій встановити максимальний граничний розмір видачі купонів — 1600 карбованців на місяць.

Громадяни, які згідно з Законом УРСР «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» належать до I, II і III категорій, незалежно від місця роботи або проживання, а також громадяни, які належать до IV категорії та постійно проживають у зоні посиленого радіоекологічного контролю, забезпечуються купонами на зарплату, пенсію, а також всі види грошових компенсацій, виплат, доплат, передбачених зазначеним Законом, у повному обсязі по загальній сумі всіх грошових доходів, але не більше як 1700 купонів на місяць без урахування виплат на непрацюючих членів сім'ї, які здійснюються на загальних підставах.

Діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, забезпечуються купонами на виплати і компенсації, передбачені цим Законом, в повному обсязі без урахування виплат, які здійснюються на загальних підставах.

У разі, коли належна до виплати сума купонів становить менше 400 крб., за бажанням громадянин може додатково одержати купони в обмін на внесені гроші. При цьому загальна сума одержаних купонів не повинна перевищувати 400 карбованців.

Виплата купонів працівникам підприємств, організацій, установ, заробітна плата яких перераховується на їх рахунки в установах банків, проводиться за місцем основної роботи. При цьому на суму купонів, що виплачує підприємство, зменшується сума заробітної плати, а решта перераховується на рахунок по вкладу працівника в установі банку.

Додаткове одержання купонів на внесені гроші до мінімального граничного рівня здійснюється за місцем виплати купонів.

1.2. Пенсіонерам (враховуючи утриманців, в т. ч. дітей) і одержувачам допомоги, включаючи працюючих, купони виплачуються по місцю одержання пенсії (допомоги) в розмірі згідно з пунктом 1.1. Працюючі пенсіонери і одержувачі допомоги усно без будь-яких письмових довідок повідомляють по місцю роботи розмір одержаної пенсії (допомоги), а також суму отриманих купонів через органи соціального забезпечення і одержують по місцю роботи купони у порядку, передбаченому пунктом 1.1., виходячи з сукупних грошових доходів за виключенням купонів, одержаних через органи соціального забезпечення.

Матеріальна допомога, яка надається органами соціального забезпечення, виплачується купонами у повному обсязі.

1.3. Особи, які займаються підприємницькою діяльністю обмінюють готівку на купони на загальних підставах в установах Ощадбанку на підставі довідок, виданих податковими інспекціями за місцем проживання.

1.4. На період дії постанови Кабінету міністрів України і Національного банку України від 28 грудня 1991 р. № 378 Міністерству торгівлі України дозволяється при скупці дорогоцінних металів у населення частину вартості їх сплачувати купонами.

1.5. Здавальникам сільгосппродуктів, худоби, свиней, птиці, кролів, лікарських рослин підприємства споживчої кооперації виплачують купони на всю суму зданої продукції, а колгоспи і радгоспи — на суму не більше 3000 карбованців. Різниця понад 3000 крб. виплачується карбованцями.

Здавальникам молока у колгоспи і радгоспи виплачується 50 проц. від вартості зданого молока купонами, а решта карбованцями.

Здавальникам хутросировини та кролів організації Українського товариства кролівників і звірівників-любителів виплачують купони на всю суму зданої сировини.

Здавальникам худоби контори «Заготхудобвідгодівля», відгодівельні радгоспи, пункти і переробні підприємства м'ясної промисловості виплачують купони в сумі не більше 3000 карбованців. Різниця понад 3000 крб. виплачується карбованцями.

З 1 лютого 1992 р. приймання всіх видів вторинної сировини в усіх державних заготівельних пунктах і заготпунктах споживчої кооперації здійснюється за купонами.

Купони виплачуються тільки жителям України.

1.6. На дітей віком до 18 років, які не працюють та не отримують стипендії, нараховується по 400 крб. купонів на кожного за місцем роботи матері, а якщо мати не працює, то за місцем роботи батька і виплачується в рахунок їх заробітку.

Опікунам, а також у випадках, коли обидва батьки не працюють або одержали статус безробітних, сума купонів на дітей нараховується за місцем отримання пенсії (допомоги), допомоги по безробіттю. При цьому пред'являється довідка (оригінал) з міської, сільської, селищної, районної Ради народних депутатів, що вони не працюють. Безробітні обмінюють готівку на купони в установах Ощадбанку України за довідками міських, районних центрів зайнятості.

Матерям, які знаходяться у безоплатній відпустці по догляду за дитиною до 3 років, а також хворою дитиною старшого віку, щомісячно обмінюється 400 карбованців на купони за місцем роботи.

1.7. Особи, які ніде не працюють, не зареєстровані в службі зайнятості і не визнані безробітними, одержують купони в обмін на готівку в установах Ощадного банку на підставі документів, що підтверджують факт непрацезайнятості, виданих сільськими, селищними, районними Радами народних депутатів, але не більше 400 крб. на місяць.

1.8. Громадяни, які згідно з Законом України «Про зайнятість населення» визнані безробітними, одержують купони багаторазового використання в установах Ощадного банку по чеках, виданих районними і міськими центрами зайнятості, в розмірах, вказаних в п. 1.1.

На період відкладення виплати допомоги по безробіттю згідно з статтею 30 Закону або перерви у її виплаті безробітним надається можливість одержати купони в обмін на внесені гроші на підставі довідки служби зайнятості, але не частіше одного разу на місяць, при цьому сума одержаних купонів не повинна перевищувати встановленого мінімуму.

1.9. Громадяни, які постійно проживають на Україні і виконують різні роботи на розташованих на Україні підприємствах та установах і т. п., але зараховані в штат підприємств, організацій і установ інших держав, а також іноземні студенти та аспіранти, які одержують заробітну плату та стипендію від підприємств, організацій, установ, що знаходяться за межами України, шляхом поштового переказу або зарахування на особистий рахунок в установах банку, отримують купони у відділеннях банку або зв'язку в сумах згідно з пп. 1.1, 1.6, 1.7.

Студентам та учням учбових закладів, які отримують стипендії від підприємств, організацій, установ, колгоспів, радгоспів, на утриманні яких вони знаходяться, купони виплачуються на загальних підставах за місцем отримання стипендії.

Підставою для виплати купонами поштових переказів є талон до поштового переказу, засвідчений власною печаткою відправника та відбитком календарного штемпеля відділення зв'язку за місцем одержання переказів.

1.10. Громадянам, які знаходяться на повному державному утриманні у відповідних установах, купони виплачуються в розмірі отримуваної готівки.

1.11. Громадяни можуть отримувати грошові перекази купонами від інших громадян України, підприємств, організацій, установ за умови, що переказ внесено купонами. На всіх складових частинах бланку-переказу штампом або червоним олівцем ставиться позначка «купони».

1.12. Демобілізовані з лав армії і які тимчасово (до трьох місяців) не працюють, громадяни, звільнені з роботи і тимчасово (до одного місяця) не працюють, громадяни, звільнені з місць позбавлення волі та тимчасово (до одного місяця) не працюють, обмінюють гроші на купони на суму 400 крб. на поточний місяць на підставі військового білету, паспорта, трудової книжки, довідки про звільнення, з відміткою в документі про обмін грошей на купони, відповідно у військкоматах, на підприємстві, де раніше працював громадянин, відділах внутрішніх справ.

1.13. Авторам відкриттів, використаних винаходів, раціоналізаторських пропозицій та заохочувальні винагороди за винаходи, а також премії за сприяння винахідництву і раціоналізації, винагороди забезпечуються купонами по сукупності з іншими грошовими доходами за місцем основної роботи на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.6, 1.7.

1.14. Військовослужбовцям строкової служби, а також курсантам військових училищ купони виплачуються в сумі отримуваної готівки, але не більше 400 крб.

1.15. Громадянам, які не працюють і отримують аліменти, що надходять у безготівковому порядку від підприємств, установ, організацій, виплачуються купони відповідно до пунктів 1.6, 1.9 абзац 2.

Працюючим громадянам купони на аліменти нараховуються за місцем основної роботи по сукупності доходів на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.6.

Громадяни, які не працюють і одержують платежі по відшкодуванню шкоди, заподіяної їх здоров'ю, що надходять у безготівковому порядку від підприємств, організацій, установ, в т. ч. і розташованих за межами України, одержують купони по місцю отримання платежу при пред'явленні судового вироку згідно з встановленим процентом відповідно до п. 1.1. Працюючим громадянам безготівкові платежі виплачуються в карбованцях, а купони виплачуються по місцю роботи по сукупності доходів згідно з п. 1.2.

1.16. Сезонні працівники, фермери, орендатори обмінюють карбованці на купони в установах банку за місцем проживання, виходячи із суми середньомісячного грошового доходу або заробітної плати на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.6, 1.7, на підставі довідок податкових інспекцій.

1.17. Компенсація донорам виплачується купонами установами охорони здоров'я у повному розмірі.

1.18. Громадяни, звільнені за ініціативою адміністрації і справа яких про незаконне звільнення розглядається в суді, а також громадяни, звільнення яких визнане безпідставним, обмінюють готівку на купони щомісяця в установах Ощадбанку на підставі довідок судів, Української асоціації «Справедливість». При цьому сума купонів не повинна перевищувати встановленого мінімуму.

1.19. Громадяни України, які працюють вахтовим методом, старателі артілей, моряки далекого плавання, рибалки флотилій, будівельники, які направлені у Вірменію для допомоги у ліквідації наслідків землетрусу, обмінюють гроші на купони в установах банків за місцем проживання на умовах, передбачених в пп. 1.1, 1.6, 1.7, на підставі довідок місцевих Рад народних депутатів та довідок про розмір заробітної плати з місця роботи.

Працюючим на архіпелазі Шпіцберген шахтарям, прирівненим до них особам та їх сім'ям обмін карбованців на купони здійснюється установами банків за місцем проживання сім'ї на умовах, передбачених в пп. 1.1, 1.6, 1.7, на підставі довідок місцевих Рад народних депутатів та довідок про розмір заробітної плати з місця роботи. Якщо дружина працює, купони виплачуються за місцем її роботи.

Шахтарям на підземних роботах встановлюється на місяць граничний розмір обміну купонів на суму 1600 карбованців.

Обмін карбованців на купони сім'ям військовослужбовців, які постійно проживають на території України, а чоловіки служать за межами України і дружина не працює, проводиться за довідками військкоматів в Ощадбанках. Щомісячна сума обміну визначається відповідно до пп. 1.1, 1.6 інструкції. У разі відсутності документального підтвердження про грошові доходи чоловіка обмінюється 400 карбованців на дружину і по 400 карбованців на кожну дитину. Якщо дружина військовослужбовця працює, купони виплачуються за місцем її роботи. Щомісячна сума обміну визначається у зазначеному порядку.

Обмін карбованців на купони громадянам, які не працюють, очікуючи виїзду на постійне місце проживання за кордоном, провадиться в Ощадбанках на суму 400 крб в розрахунку на місяць і виходячи із строку виїзду з обов'язковою відміткою про зроблений обмін в закордонному паспорті. На період оформлення закордонного паспорта карбованці на купони обмінюються за довідками ВВІРУ на суму 400 крб. в розрахунку на місяць.

1.20. Одноразова допомога, що видається
женні кожної дит
чується купонам
за місцем робот
матері або в ор
ального забезпеч

1.21. Затверд
саційні виплати
повнолітніми діт
ку з подорожчан
дитячого асортим
чуються повніст
за місцем їх од

1.22. Іноземн
нам, які працюю
ні та отримують
плату в карбова
ти купонів здійс
загальних умова

1.23. Іноземні
громадяни Укра
право обмі
вертовану валют
ти купони на об
тах за курсом,
люється Націона
ком України.

1.24. Щомісяч
одиноким непра
кам виплачують
за місцем їх отри
мірах встановле
муму.

Непрацюючі
нокі і розведені
ють права на о
ціальної допомо
вихованням діте
вони отримуют
помоги, алімент
во обміняти на
на купони по мі
ня доходів на ді
явленням трудо
або іншого доку
тверджуючого ф
цезайнятості, у
більше 400

1.25. Інва
компенсація на
чується повніст

1.26. Громад
професій, які о
норари замість
плати, обмінюю
на купони в бух
лок виходячи з
місячної суми
рік на умовах,
пп. 1.1, 1.3, 1.6

1.27. Обмін к
купони здійсню
в установах
придбання товар
ній торгівлі для
обряду на день
розмірі 800 крб
ленням свідоцтв
по місцю отр
бітної плати, пе
які одержали пр
робу або інвалі
льтаті робіт по
слідків аварії н
ській АЕС і я

У Національному

При продажі купонів прав
України 30 січня встановл
до іноземн

	Кількість купонів
1 австралійський долар	12
1 австрійський шилінг	1
1 фунт стерлінгів	29
10 бельгійських франків	5
1 німецька марка	10
1 голландський гульден	9
1 датська крона	3

Національним банком Ук
встановлюються наступні

За одиницю іноземної валюти	Офіційний курс	Ринковий
100 австралійських доларів	42.14	8151.00
100 австрійських шилінгів	5.04	975.00
100 фунтів стерлінгів	101.74	19679.00
1000 бельгійських франків	17.22	3331.00
100 німецьких марок	35.46	6860.00
100 голландських гульденів	31.36	6066.00
100 датських крон	9.15	1770.00
1000 іспанських песет	5.62	1087.00

, ОБЛІК, ПРОДАЖ ТОВАРІВ

мадян України, підприємств, організацій, установ за умовою, що переказ внесено купонами. На всіх складових частинах бланку-переказу штампом або червоним олівцем ставиться позначка «купони».

1.12. Демобілізовані з лав армії і які тимчасово (до трьох місяців) не працюють, громадяни, звільнені з роботи і тимчасово (до одного місяця) не працюють, громадяни, звільнені з місць позбавлення волі та тимчасово (до одного місяця) не працюють, обмінюють гроші на купони на суму 400 крб. на поточний місяць на підставі військового білету, паспорта, трудової книжки, довідки про звільнення, з відміткою в документі про обмін грошей на купони, відповідно у військкоматах, на підприємствах, де раніше працював громадянин, відділах внутрішніх справ.

1.13. Авторам відкриттів, використаних винаходів, раціоналізаторських пропозицій та заохочувальні винагороди за винаходи, а також премії за сприяння винахідництву і раціоналізації, винагороди забезпечуються купонами по сукупності з іншими грошовими доходами за місцем основної роботи на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.6, 1.7.

1.14. Військовослужбовцям строкової служби, а також курсантам військових училищ купони виплачуються в сумі отримуваної готівки, але не більше 400 крб.

1.15. Громадянам, які не працюють і отримують аліменти, що надходять у безготівковому порядку від підприємств, установ, організацій, виплачуються купони відповідно до пунктів 1.6, 1.9 абзац 2.

Працюючим громадянам купони на аліменти нараховуються за місцем основної роботи по сукупності доходів на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.6.

Громадяни, які не працюють і одержують платежі по відшкодуванню шкоди, заподіяної їх здоров'ю, що надходять у безготівковому порядку від підприємств, організацій, установ, в т. ч. і розташованих за межами України, одержують купони по місцю отримання платежу при пред'явленні судового вироку згідно з встановленим процентом відповідно до п. 1.1. Працюючим громадянам безготівкові платежі виплачуються в карбованцях, а купони виплачуються по місцю роботи по сукупності доходів згідно з п. 1.2.

1.16. Сезонні працівники, фермери, орендатори обмінюють карбованці на купони в установах банку за місцем проживання, виходячи із суми середньомісячного грошового доходу або заробітної плати на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.6, 1.7, на підставі довідок податкових інспекцій.

1.17. Компенсація донорам виплачується купонами установами охорони здоров'я. у повному розмірі.

1.18. Громадяни, звільнені за ініціативою адміністрації і справа яких про незаконне звільнення розглядається в суді, а також громадяни, звільнення яких визнане безпідставним, обмінюють готівку на купони щомісяця в установах Ощадбанку на підставі довідок судів, Української асоціації «Справедливість». При цьому сума купонів не повинна перевищувати встановленого мінімуму.

1.19. Громадяни України, які працюють вахтовим методом, старателі артілей, моряки далекого плавання, рибалки флотилій, будівельники, які направлені у Вірменію для допомоги у ліквідації наслідків землетрусу, обмінюють гроші на купони в установах банків за місцем проживання на умовах, передбачених в пп. 1.1, 1.6, 1.7, на підставі довідок місцевих Рад народних депутатів та довідок про розмір заробітної плати з місця роботи.

Працюючим на архіпелазі Шпіцберген шахтарям, прирівненим до них особам та їх сім'ям обмін карбованців на купони здійснюється установами банків за місцем проживання сім'ї на умовах, передбачених в пп. 1.1, 1.6, 1.7, на підставі довідок місцевих Рад народних депутатів та довідок про розмір заробітної плати з місця роботи. Якщо дружина працює, купони виплачуються за місцем її роботи.

Шахтарям на підземних роботах встановлюється на місяць граничний розмір обміну купонів на суму 1600 карбованців.

Обмін карбованців на купони сім'ям військовослужбовців, які постійно проживають на території України, а чоловіки служать за межами України і дружина не працює, проводиться за довідками військоматів в Ощадбанках. Щомісячна сума обміну визначається відповідно до пп. 1.1, 1.6 інструкції. У разі відсутності документального підтвердження про грошові доходи чоловіка обмінюється 400 карбованців на дружину і по 400 карбованців на кожну дитину. Якщо дружина військовослужбовця працює, купони виплачуються за місцем її роботи. Щомісячна сума обміну визначається у зазначеному порядку.

Обмін карбованців на купони громадянам, які не працюють, очікуючи виїзду на постійне місце проживання за кордоном, провадиться в Ощадбанках на суму 400 крб в розрахунку на місяць і виходячи із строку виїзду з обов'язковою відміткою про зроблений обмін в закордонному паспорті. На період оформлення закордонного паспорта карбованці на купони обмінюються за довідками ВВІРУ на суму 400 крб. в розрахунку на місяць.

1.20. Одноразова допомога, що видається при народженні кожної дитини, виплачується купонами повністю за місцем роботи, навчання матері або в органах соціального забезпечення.

1.21. Затверджені компенсаційні виплати сім'ям з неповнолітніми дітьми у зв'язку з подорожчанням товарів дитячого асортименту виплачуються повністю купонами за місцем їх одержання.

1.22. Іноземним громадянам, які працюють на Україні та отримують заробітну плату в карбованцях, виплати купонів здійснюються на загальних умовах.

1.23. Іноземні громадяни і громадяни У[illegible]раїни [illegible]ють право обмі[illegible] віл[illegible]нвертовану ва[illegible]юту та од[illegible]ати купони на обмінних пунктах за курсом, що встановлюється Національним банком України.

1.24. Щомісячні виплати одиноким непрацюючим жінкам виплачуються купонами за місцем їх отримання у розмірах встановленого мінімуму.

Непрацюючі жінки (одинокі і розведені), які не мають права на отримання соціальної допомоги і зайняті вихованням дітей, на яких вони отримують пенсії, допомоги, аліменти, мають право обміняти на себе гроші на купони по місцю отримання доходів на дітей за пред'явленням трудової книжки або іншого документа. підтверджуючого факт її непрацезайнятості, у розмірі не більше 400

1.25. Інва[illegible]ам [illegible]ова компенсація на бензин виплачується повністю купонами.

1.26. Громадяни творчих професій, які отримують гонорари замість заробітної плати, обмінюють карбованці на купони в бухгалтеріях спілок виходячи з їх середньомісячної суми за минулий рік на умовах, передбачених пп. 1.1, 1.3, 1.6.

1.27. Обмін карбованців на купони здійснюється:

в установах банків для придбання товарів у роздрібній торгівлі для ритуального обряду на день погребіння в розмірі 800 крб. за пред'явленням свідоцтва про смерть;

по місцю отримання заробітної плати, пенсії особами, які одержали променеву хворобу або інвалідність у результаті робіт по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і які отримують продукти харчування згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я (лист Мінторгу від 03.09.90 № 22/151). Обмін для придбання цих продуктів проводиться на суму 400 карбованців.

При отриманні купонів установами банків на пред'явлених документах робиться відмітка.

1.28. Якщо належна до виплати громадянам загальна сума грошових доходів менше нарахованої відповідно до інструкції суми купонів до видачі, то виплачується купонів сума в межах нарахованого до виплати грошового доходу. Різниця купонів, що перевищує належні до виплати громадянину грошові доходи, може бути йому виплачена за місцем виплати купонів в обмін на внесені гроші.

1.29. Нарахування купонів до виплати проводиться в розрахунковій відомості.

Видача купонів проводиться по окремій відомості із зазначенням на ній «на видачу купонів».

Обмін купонів проводиться по окремій відомості із зазначенням на ній «на обмін купонів».

На затверджені компенсаційні виплати сім'ям з неповнолітніми дітьми у зв'язку з подорожчанням товарів дитячого асортименту купони видаються по окремій відомості із зазначенням на ній «на видачу купонів на компенсаційні виплати сім'ям у зв'язку з подорожчанням товарів дитячого асортименту».

1.30. Органи, що проводять ревізії фінансово-господарської діяльності, зобов'язані перевіряти дотримання цієї інструкції.

1.31. Підприємства, організації, установи облік руху купонів ведуть в окремій касовій книзі.

Надходження та видача купонів на підприємствах, в організаціях, установах оформляються прибутковими та видатковими касовими ордерами, що виписуються окремо від грошових операцій з позначкою штампом або червоним олівцем «купони».

1.32. Бухгалтерський облік коштів в касі підприємства, організації, установи ведеться:

по операціях з грошима — на рахунку 50 субрахунок 1 «Каса у грошах»;

по операціях з купонами — на рахунку 50 субрахунок 2 «Каса у купонах».

У такому ж порядку на субрахунках 120 і 121 ведуть бухгалтерський облік відповідно грошей і купонів бюджетні установи.

1.33. Бухгалтерський облік депонованої зарплати ведеться на окремих субрахунках.

Господарськими організаціями: субрахунок 2 «Депонована заробітна плата у грошах», рахунку 70 «Розрахунки по оплаті праці»;

субрахунок 3 «Депонована заробітна плата у купонах» рахунку 70 «Розрахунки по оплаті праці».

Бюджетними установами:

субрахунок 1771 — «Розрахунки з депонентами у грошах»;

субрахунок 1772 — «Розрахунки з депонентами у купонах».

1.34. У випадках недостачі купонів у касі відповідальна особа в повному обсязі відшкодовує суму недостачі купонами.

1.35. Сума купонів і грошей, виданих працівникам, пенсіонерам, студентам і іншим громадянам, не може перевищувати суми належної до виплати заробітної плати, пенсії, стипендії крім випадку, передбаченого в п. 1.28.

1.36. Порядок видачі купонів по переказних операціях поштових організацій визначається Державним комітетом України по зв'язку.

1.37. Дозволити виконкомам місцевих Рад народних депутатів у межах виділених лімітів самостійно приймати рішення про обмін громадянам карбованців на купони у випадках, які не передбачені інструкцією. Обмін здійснюється за довідками виконкомів в Ощадбанках.

1.38. Підприємства торгівлі виплачують купони своїм працівникам за рахунок торгової виручки, при їх недостатності — одержують купони в установах банків.

2. ПОРЯДОК ПРОДАЖУ ТОВАРІВ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ

2.1. Продаж товарів народного споживання, включаючи картоплю, плодоовочі та продукти їх переробки, на підприємствах роздрібної, дрібнороздрібної мережі (крім морозива), магазинах та відділах кулінарії здійснюється за купони.

2.2. Товари, одержані підприємствами, організаціями, установами, розташованими на території України, по бартерних товарообмінних операціях або закуплені за карбованці чи валюту, реалізуються тільки за купони.

2.3. Підприємства, колгоспи, радгоспи, міжгосподарські об'єднання та інші, що реалізують продукцію, товари власного виробництва своїм працівникам та іншим громадянам, продають їх тільки за купони.

2.4. Для оплати товару вартістю до 1 крб. та видачі здачі в межах 1 крб. використовується розмінна монета.

2.5. Відпуск товару на вагу здійснюється, як правило, на суму в карбованцях без копійок.

2.6. Товари у скляній тарі реалізуються за купони. При здачі скляної тари виплачуються купони.

2.7. За карбованці здійснюється продаж:

продукції власного виробництва, покупних товарів, напоїв на підприємствах громадського харчування окрім магазинів та відділів кулінарії;

кондитерських та борошняних виробів, готових до вжи-

вання виробів з м'яс
риби у вигляді бут
закусок, напоїв, сок
зива в кафетеріях на
ємствах роздрібної
вельної мережі;
морозива через д
дрібну мережу;
пива в розлив;
товарів у худож
нах Спілки худож
раїни, магазинах
«Укрхудожпром» та
кої виробничо-тор
фірми «Сувеніри»;
газет, журналів,
вої та іншої друкова
дукції в мережі Ук
та місцевих Рад
депутатів;
всіх товарів у пі
вах роздрібної торгі
комзв'язку, Союз
Держкомпреси;
товарів, які виділ
рішенням комісії по
ванню нещасних в
організації поховань
загиблих на виробни
хтарів, працівникі
професій. Реалізаці
варів здійснюється
ми Ощадбанку;
товарів у скупних
сійних непродоволь
газинах та відділах
товарів у комерц
газинах сумісних, м
приємств та коопера
в аптеках;
у магазинах «Опт
дитячого харчув
молочних кухнях;
у зоомагазинах;
на аукціонах;
у магазинах посл
продукції проте
дичних підприємств
квітів;
товарів сувенір
нкового асортимен
ртах літаків;
побутового палива
золотих каблучок
лодоженів, які вступ
шлюбу вперше (за
дорученнями банків
рахування сум на
торговельних підпр
будівельних мате
дивідуальним забу
за чеками Ощадб
довідками місцевих
родних депутатів;
приладдя, інвента
паратів для бджіл
спеціалізованих маг
молодняка твари
а також кормів, що
ться населенню сіл
подарськими підпри
для дорощення і н
насіння, посадков
ріалу, мінеральних
також хімікатів, що
ються спеціалізова
приємствами о
«Укрсортнасіннєво
ністерства сільсько
дарства;
уцінених товарі
лоскуту в специ
підприємствах торг
соблених відділах
по продажу цих то
торфу, органічн
та продукції на ос
фу у підприємствах
му «Укрторф» і М
ва сільського госп
автомобілів, що
ються за розрахун
львими чеками;
автомобілів інва
мають право на їх
придбання через о
ціального забезпеч
продуктів харчу
окремих пунктах у
ній торговій мере
врпів для забезпеч
чування поїздних
раторних і локомоті
гад;
усі види послуг,
чи вартість вик
матеріалів та зап
тин.
2.8. Продаж неп
чих товарів вартіс
крб. і більше зді
тільки в безготів
рядку (за чеками
ченнями банку п
хування сум на рах
говельних підприє
льки жителям Укра
в'язкому внесення

У Національному банку України

При продажі купонів правління Національного банку України 30 січня встановлює наступний курс купону до іноземних валют

	Кількість купонів
1 австралійський долар	12
1 австрійський шилінг	1
1 фунт стерлінгів	29
10 бельгійських франків	5
1 німецька марка	10
1 голландський гульден	9
1 датська крона	3
10 іспанських песет	2
100 італійських лір	1
1 канадський долар	14
1 норвезька крона	3
1 долар США	16
1 фінська марка	4
1 французький франк	3
1 шведська крона	3
1 швейцарський франк	11
10 японських ієн	1

Національним банком України 30 січня 1992 року встановлюються наступні курси іноземних валют

За одиницю іноземної валюти	Офіційний курс	Ринковий
100 австралійських доларів	42.14	8151.00
100 австрійських шилінгів	5.04	975.00
100 фунтів стерлінгів	101.74	19679.00
1000 бельгійських франків	17.22	3331.00
100 німецьких марок	35.46	6860.00
100 голландських гульденів	31.36	6066.00
100 датських крон	9.15	1770.00
1000 іспанських песет	5.62	1087.00
10000 італійських лір	4.72	912.00
100 канадських доларів	48.60	9400.00
100 норвезьких крон	9.04	1748.00
100 доларів США	56.87	11000.00
100 фінських марок	13.03	2520.00
100 французьких франків	10.41	2014.00
100 шведських крон	9.76	1888.00
100 швейцарських франків	39.94	7725.00
1000 японських ієн	4.56	882.00
100 екю	72.41	14005.00

ПРЕС-СЛУЖБА НБУ

ГОЛОС України

ОВАРІВ

продукти харчування згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я (лист Мінторгу від 03.09.90 № 22/151). Обмін для придбання цих продуктів проводиться на суму 400 карбованців.

При отриманні купонів установами банків на пред'явлених документах робиться відмітка.

1.28. Якщо належна до виплати громадянам загальна сума грошових доходів менше нарахованої відповідно до інструкції суми купонів до видачі, то виплачується купонами сума в межах нарахованого до виплати грошового доходу. Різниця купонів, що перевищує належні до виплати громадянину грошові доходи, може бути йому виплачена за місцем виплати купонів в обмін на внесені гроші.

1.29. Нарахування купонів до виплати проводиться в розрахункові відомості.

Видача купонів проводиться по окремій відомості із зазначенням на ній «на видачу купонів».

Обмін купонів проводиться по окремій відомості із зазначенням на ній «на обмін купонів».

На затверджені компенсаційні виплати сім'ям з неповнолітніми дітьми у зв'язку з подорожчанням товарів дитячого асортименту купони видаються по окремій відомості із зазначенням на ній «на видачу купонів на компенсаційні виплати сім'ям у зв'язку з подорожчанням товарів дитячого асортименту».

1.30. Органи, що проводять ревізії фінансово-господарської діяльності, зобов'язані перевіряти дотримання цієї інструкції.

1.31. Підприємства, організації, установи облік руху купонів ведуть в окремій касовій книзі.

Надходження та видача купонів на підприємствах, в організаціях, установах оформляються прибутковими та видатковими касовими ордерами, що виписуються окремо від грошових операцій з позначкою штампом або червоним олівцем «купони».

1.32. Бухгалтерський облік коштів в касі підприємства, організації, установи ведеться:

по операціях з грошима — на рахунку 50 субрахунок 1 «Каса у грошах»;

по операціях з купонами — на рахунку 50 субрахунок 2 «Каса у купонах».

У такому ж порядку на субрахунках 120 і 121 ведуть бухгалтерський облік відповідно грошей і купонів бюджетні установи.

1.33. Бухгалтерський облік депонованої зарплати ведеться на окремих субрахунках.

Господарськими організаціями: субрахунок 2 «Депонована заробітна плата у грошах», рахунку 70 «Розрахунки по оплаті праці»;

субрахунок 3 «Депонована заробітна плата у купонах» рахунку 70 «Розрахунки по оплаті праці».

Бюджетними установами:

субрахунок 1771 — «Розрахунки з депонентами у грошах»;

субрахунок 1772 — «Розрахунки з депонентами у купонах».

1.34. У випадках недостачі купонів у касі відповідальна особа в повному обсязі відшкодовує суму недостачі купонами.

1.35. Сума купонів і грошей, виданих працівникам, пенсіонерам, студентам і іншим громадянам, не може перевищувати суми належної до виплати заробітної плати, пенсії, стипендії крім випадку, передбаченого в п. 1.28.

1.36. Порядок видачі купонів по переказних операціях поштових організацій визначається Державним комітетом України по зв'язку.

1.37. Дозволити виконкомам місцевих Рад народних депутатів у межах виділених лімітів самостійно приймати рішення про обмін громадянам карбованців на купони у випадках, які не передбачені інструкцією. Обмін здійснюється за довідками виконкомів в Ощадбанках.

1.38. Підприємства торгівлі виплачують купони своїм працівникам за рахунок торгової виручки, при їх недостатності — одержують купони в установах банків.

2. ПОРЯДОК ПРОДАЖУ ТОВАРІВ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ

2.1. Продаж товарів народного споживання, включаючи картоплю, плодоовочі та продукти їх переробки, на підприємствах роздрібної, дрібнороздрібної мережі (крім морозива), магазинах та відділах кулінарії здійснюється за купони.

2.2. Товари, одержані підприємствами, організаціями, установами, розташованими на території України, по бартерних товарообмінних операціях або закуплені за карбованці чи валюту, реалізуються тільки за купони.

2.3. Підприємства, колгоспи, радгоспи, міжгосподарські об'єднання та інші, що реалізують продукцію, товари власного виробництва своїм працівникам та іншим громадянам, продають їх тільки за купони.

2.4. Для оплати товару вартістю до 1 крб. та видачі здачі в межах 1 крб. використовується розмінна монета.

2.5. Відпуск товару на вагу здійснюється, як правило, на суму в карбованцях без копійок.

2.6. Товари у скляній тарі реалізуються за купони. При здачі скляної тари виплачуються купони.

2.7. За карбованці здійснюється продаж:

продукції власного виробництва, покупних товарів, напоїв на підприємствах громадського харчування окрім магазинів та відділів кулінарії;

кондитерських та борошняних виробів, готових до вживання виробів з м'яса, птиці, риби у вигляді бутербродів, закусок, напоїв, соків, морозива в кафетеріях на підприємствах роздрібної торговельної мережі;

морозива через дрібнороздрібну мережу;

пива в розлив;

товарів у художніх салонах Спілки художників України, магазинах концерну «Укрхудожпром» та київської виробничо-торговельної фірми «Сувеніри»;

газет, журналів, книжкової та іншої друкованої продукції в мережі Укоопспілки та місцевих Рад народних депутатів;

всіх товарів у підприємствах роздрібної торгівлі Держкомзв'язку, Союздруку і Держкомпреси;

товарів, які виділяються за рішенням комісії по розслідуванню нещасних випадків і організації поховання сім'ям загиблих на виробництві шахтарів, працівників інших професій. Реалізація цих товарів здійснюється за чеками Ощадбанку;

товарів у скупних та комісійних непродовольчих магазинах та відділах;

товарів у комерційних магазинах сумісних, малих підприємств та кооперативів;

в аптеках;

у магазинах «Оптика»;

дитячого харчування на молочних кухнях;

у зоомагазинах;

на аукціонах;

у магазинах посилторгу;

продукції протезоортопедичних підприємств;

квітів;

товарів сувенірно-подарункового асортименту на бортах літаків;

побутового палива;

золотих каблучок для молодожонів, які вступають до шлюбу вперше (за чеками та дорученнями банків після зарахування сум на рахунок торговельних підприємств);

будівельних матеріалів індивідуальним забудовникам за чеками Ощадбанків та довідками місцевих Рад народних депутатів;

приладдя, інвентаря і препаратів для бджільництва у спеціалізованих магазинах;

молодняка тварин і птиці, а також кормів, що продаються населенню сільськогосподарськими підприємствами для дорощення і відгодівлі;

насіння, посадкового матеріалу, мінеральних добрив, а також хімікатів, що реалізуються спеціалізованими підприємствами об'єднання «Укрсортнасінняовоч» та Міністерства сільського господарства;

уцінених товарів, мірного лоскуту в спеціалізованих підприємствах торгівлі, обособлених відділах (секціях) по продажу цих товарів;

торфу, органічних добрив та продукції на основі торфу у підприємствах концерну «Укрторф» і Міністерства сільського господарства;

автомобілів, що реалізуються за розрахунковими цільовими чеками;

автомобілів інвалідам, які мають право на їх пільгове придбання через органи соціального забезпечення;

продуктів харчування в окремих пунктах у роздрібній торговій мережі урпів, врпів для забезпечення харчування поїздних рефрижераторних і локомотивних бригад;

усі види послуг, включаючи вартість використаних матеріалів та запасних частин.

2.8. Продаж непродовольчих товарів вартістю 2000 крб. і більше здійснюється тільки в безготівковому порядку (за чеками або дорученнями банку після зарахування сум на рахунок торговельних підприємств) і тільки жителям України з обов'язковим внесенням до установ банків купонів у сумі при вартості товарів:

від 2000 крб. до 10 тис. крб. — 2000 крб. купонами;

від 10 тис. крб. до 20 тис. крб. — 3000 крб. купонами;

від 20 тис. крб. до 30 тис. крб. — 3500 крб. купонами;

понад 30 тис. крб. — 4000 крб. купонами.

Приклад: при вартості товару 5000 крб. до установ банків вноситься 2000 крб. купонами, а також вноситься або списується з рахунку вкладника 3000 крб.

Доплата за автомобілі, виграні у минулому році по лотереях, здійснюється без купонів за чеками Ощадбанку.

2.9. У кредит здійснюється продаж непродовольчих товарів тільки вартістю понад 5 тис. крб. за одиницю, комплект за переліком, що встановлюється Міністерством торгівлі України. В залежності від вартості товарів оплата першого внеску при цьому проводиться купонами в сумах, передбачених в п. 2.8. Подальше погашення кредиту здійснюється карбованцями в безготівковому порядку.

Оплата першого внеску може проводитись готівкою, за чеками або дорученнями банку, оформленими в порядку, передбаченому п. 2.8.

Пенсіонери, а також громадяни, які тимчасово не працюють, вносять платежі за придбані в кредит товари карбованцями через каси торговельних підприємств (об'єднань).

2.11. На усіх підприємствах роздрібної торговельної мережі за винятком випадків, передбачених в пп. 2.7, 2.9, карбованці в обіг не допускаються.

2.12. Недостачі товарів на підприємствах роздрібної торгівлі на складах, базах, холодильниках (крім тих, що реалізують їх за карбованці) вносяться купонами у повній сумі.

2.13. Продаж непродовольчих товарів народного споживання в порядку дрібного опту забороняється за винятком колгоспів і організацій соціально-культурної сфери.

Придбання канцелярських та паперово-білових товарів підприємствами, установами, організаціями проводиться за існуючим порядком по безготівковому розрахунку.

2.14. Розрахунки за повернені непродовольчі товари проводяться згідно з Правилами обміну непродовольчих товарів, куплених у роздрібній торговій мережі, затвердженими наказом Мінторгу України від 08.07.91 № 64, а саме:

при вартості товару до 2 тис. крб. — купонами в повному обсязі;

від 2 тис. крб. до 10 тис. крб. — купонами 2 тис. крб., решта карбованцями;

від 10 тис. крб. до 20 тис. крб. — купонами 3 тис. крб., решта карбованцями;

від 20 тис. крб. до 30 тис. крб. — купонами 3,5 тис. крб., решта карбованцями;

понад 30 тис. крб. — купонами 4 тис. крб., решта карбованцями.

Магазини, що не мають готівки в карбованцях, одержують її для цих виплат в установах банків.

Доплату при заміні неякісного товару на аналогічний якісний товар проводити в карбованцях за чеками Ощадбанку.

2.15. Доплата різниці вартості товарів, що передбачена при видачі виграшів по лотереях, проводиться за чеками Ощадбанку без внесення купонів.

* * *

Інструкція про порядок видачі населенню купонів багаторазового використання і продажу за них товарів від 29 грудня 1991 року втрачає силу.

...нку України

...аціонального банку ...упний курс купону ...от

...ьких песет	2
...ійських лір	1
...кий долар	14
...ка крона	3
...США	16
... марка	4
...зький франк	3
...ка крона	3
...рський франк	11
...ських ієн	1

...) січня 1992 року ...іноземних валют

...ійських лір	4.72	912.00
...ських доларів	48.60	9400.00
...зьких крон	9.04	1748.00
...ів США	56.87	11000.00
...их марок	13.03	2520.00
...узьких франків	10.41	2014.00
...ських крон	9.76	1888.00
...арських франків	39.94	7725.00
...ських ієн	4.56	882.00
	72.41	14005.00

ПРЕС-СЛУЖБА НБУ

Реалії

Чорний ринок: ЧУТКИ ПРО СМЕРТЬ КАРБОВАНЦЯ ДЕЩО ПЕРЕБІЛЬШЕНІ

Сьогодні можна говорити про реакцію чорного ринку на введення купонів і лібералізацію цін не тільки в Україні, а і в Росії: склалася тенденція. Курс карбованця знову зріс як відносно долара, так і відносно купона багаторазового використання. Долар коштує 120—125 карбованців (місяць тому коштував 150—160), купон — 2 карбованці, причому пропозиція перевищує попит. Отже, можна прогнозувати подальше падіння ціни купона найближчим часом.

Таку ситуацію, на думку спостерігачів, спричиняє те, що курс долара в Москві, де зосереджена найбільша кількість валютних ділків СНД, падає більш стрімко, ніж в столиці України. Отже, є вигода продавати великі доларові суми в нас. Що ж стосується купонів багаторазового використання, то їхнє подешевшання викликане як об'єктивними, так і суб'єктивними причинами. До перших можна віднести те, що населення у переважній більшості вже одержало належну суму купонів й має підстави розраховувати саме на власний розсуд, на що ці безномерові папірці здатні. Іншими словами, попит і пропозиція у магазинах держторгівлі встановилися саме на рівні 1:2. А суб'єктивною причиною є недовіра людей до купонів, а отже й до фінансових установ.

На київській барахолці «Патент» ціни теж неквапом повзуть вниз, а пропозиція зростає. Цієї неділі там можна було побачити поруч зі звичними речами турецького, таїландського та малайзійського виробництва й так звані доларові одяг та взуття виробництва західних країн. Причому, якщо місяць тому продавці говорили: «Навіщо мені ваші карбованці?» — то нині, навпаки, у багатьох випадках непотрібними виявлялися вільно конвертовані гроші. Отже, навіть неозброєним оком можна діагнозувати нестачу карбованців у потенційних і реальних покупців.

Щодо «твердої» валюти — срібних та золотих монет, виробів із коштовних металів, антикваріату, радянських та старих російських нагород — ціни падають і тенденція, згідно з якою продавці бажають одержати не долари, а карбованці, дає себе знати. Скажімо, срібло у монетах коштує на 10—15 відсотків нижче від державної ціни, яку дає скупка. Це пов'язано з недосконалістю наших законів, які передбачають можливість запитання до приватних здатчиків: «Звідки взяв?» В той же час відомо, що на Заході ті ж нагороди, монети та антикваріат коштують разів у п'ять-шість дорожче, і тенденції до зрівняння цін не спостерігається.

Аналізуючи стан чорного ринку Києва, можна зробити такі висновки: курс карбованця відносно долара зростає не відповідно до якихось економічних законів, а через непевність ситуації. Однак, зважаючи на те, що раніше у разі якихось фінансових пертурбацій на одній шостій землі курс долара виключно зростав, а тепер — навпаки, можна сподіватися на серйозні наслідки. От тільки невідомо чого. Можливо, якесь відношення до цього має прийняття Верховною Радою України у першому читанні пакета приватизаційних законопроектів. Коли вони будуть введені у дію, курс долара впаде так різко, як ніколи досі. От лише відносно чого: карбованця чи гривни?

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ,
спеціальний кореспондент відділу економіки «Голосу України».

Cito!

НОВЕ ЖИТТЯ — НОВА ПРИСЯГА

Випускники вищих медичних навчальних закладів СРСР, залишаючи стіни альма-матер, складали Присягу лікаря Радянського Союзу. Та розпався Союз — і вона втратила свою силу. У Міністерстві охорони здоров'я України розробили проект Присяги лікаря України та Положення про її складання. Ми пропонуємо їх до уваги не тільки лікарів, викладачів медичних вузів, науковців, а й усіх читачів нашої газети, щоб вони висловили свої зауваження та пропозиції щодо зазначених документів. Адже поміркувати є над чим: обговорення проекту Присяги може набрати форми серйозної розмови за права й обов'язки лікаря, проблеми, в оточенні яких він опинився.

Листи з пропозиціями та зауваженнями можна надсилати як на адресу Міністерства охорони здоров'я (Київ-21, вул. Грушевського, 7), так і редакції «Голосу України».

ПРИСЯГА лікаря України

Одержуючи звання лікаря і враховуючи всю важливість обов'язків, які покладаються на мене цим званням, у присутності моїх вчителів і колег від душі і з чистою совістю присягаю:

усі свої знання та вміння сумлінно віддавати справі збереження здоров'я людей, подавати їм медичну допомогу незалежно від походження, соціального і майнового стану, расової та національної належності, мови, світогляду, релігійних переконань, роду і характеру занять та місця проживання;

постійно поглиблювати і вдосконалювати набуті знання та уміння, в разі необхідності звертатися по допомогу до колег і самому ніколи не відмовляти їм у допомозі;

у власних вчинках і помислах незмінно керуватися принципами загальнолюдської моралі, з честю продовжувати благородні традиції медицини;

власним життям і вчинками служити справі виховання фізично і морально здорового покоління, утвердженню високих ідеалів людства — миру, любові і взаємоповаги між людьми;

свято тримати лікарську таємницю, ніде й ніколи не використовувати її на зло людині.

Хай супроводжують мене щастя в житті, успіх у лікарській діяльності, повага людей, коли непорушно виконуватиму цю присягу. Коли ж я порушу її, нехай спіткає мене протилежне — презирство і зневага моїх співвітчизників.

ПОЛОЖЕННЯ про порядок складання Присяги лікаря України

1. Всі випускники вищих навчальних медичних закладів складають Присягу лікаря і стверджують її власним підписом.

2. Присягу лікаря України складають в урочистій обстановці на зібранні випускників вищого навчального медичного закладу (факультету) в присутності професорсько-викладацького складу вузу, представників місцевих органів охорони здоров'я, медичних асоціацій лікарів та інших громадських організацій.

Текст Присяги зачитують і повторюють випускники інституту (факультету) колективно.

3. Після складання Присяги виконується Державний гімн України.

4. Молодий лікар підписує два примірники Присяги, один з яких вручають йому разом із дипломом, а другий залишають в його особовій справі у вузі.

5. Про складання Присяги лікаря України роблять позначку в його дипломі: «Присягу лікаря України складено».

«—» 199 р.

І НІЯКОЇ АСТМИ!

Те, що глобальне вирішення різноманітних проблем охорони здоров я можливе лише за рахунок проведення масових досліджень, на Кубі зрозуміли ще у 70-х роках. Об'єднавши свої зусилля з метою розробки системи біологічних досліджень, спроможних забезпечити економічність, швидкість і точність, спеціалісти різних галузей створили ультрамікроаналітичну систему (СУМА), яка стала технологічною основою національних програм. Однією з розділів останньої є пренатальна діагностика природжених аномалій, рання діагностика природженого гіпотиреозу, визначення схильності до алергічних захворювань у немовлят. 98 відсотків вагітних жінок Куби охоплені цією системою діагностики, і це дозволяє країні формувати життєздатні покоління, прогнозувати і коректувати їхнє здоров'я. Скажімо, своєчасне виявлення та лікування захворювання щитовидної залози допомагає запобігти негативному впливу на розумовий розвиток дитини, а своєчасне виявлення схильності до алергічних захворювань — запобігти астмі і таке інше.

СУМА визнано в багатьох розвинутих країнах. На Україні досі діяли три лабораторії, одержані у дарунок з Куби. Досягнуто домовленості щодо подальших поставок апаратів на вигідних для України умовах—про це йшлося на прес-конференції, що відбулася днями у МЗС України. Спеціалісти вважають, що для успішної роботи по масовому обстеженню населення потрібно не менше як 200 лабораторій. Цього року ми отримаємо 30 апаратів.

Марина УСОВА.

З РОЗКЛАДАЧКИ — У «ЗНАМЕНИТОСТІ»

Без особливого натхнення розмовляю я з Любов'ю Жирною. Так, тією самою «жінкою з розкладачки», котра потрапила в центр подій восени 1990 року і причетна до арешту народного депутата України Степана Хмари. Тоді вітчизняні та зарубіжні газети змагалися у здогадках щодо ролі, яку відіграла Жирна в цій гучній справі. Преса мало що прояснила. Одні називали її жертвою збігу обставин, інші натякали на підступну провокацію.

Інтерес до неї був символічний — все-таки землячка, виросла в Херсоні. Та й не завадило ознайомитися з суто «загратованою» філософією (30-літня жінка провела в колоніях сім років) безпосередньої учасниці події. Тим більше, що правда про цю подію й досі залишається за сімома печатками.

Розповідаючи про своє дитинство, про стежку, що довела її до тюрми, жінка назвала себе перекотиполем, проте бодай фрагментарно не окреслила, яка сила примусила її котитися спочатку херсонськими, а далі миколаївськими, дніпропетровськими та іншими степами, завдаючи нещастя собі та людям. Чомусь хочеться відкинути сліпий, невідворотний фатум сповзання вниз. Зрозуміло одне: Жирна говорить про міліцію без найменшого захоплення. Коли жінку хотіли «закрити» в колонію, то, за її словами, працівники збирали докази досить сумнівним способом — возили до психіатрів, які давали уколи з психотропними препаратами. Після поневірянь з працевлаштуванням Жирна здибала на залізничному вокзалі якогось вільного художника з Миколаєва і тривалий час жила в нього. Коли ж той її, вагітну, по-звірячому побив, то міліція начебто знову пройшла повз цей факт, не розслідувала його. Як не крути, а симпатій до охоронців порядку Любов Олексіївна на багатьох відрізках біографії не відчувала.

І раптом Жирна різко змінює ставлення до своїх «мучителів». Вона навіть проявляє «політичну зрілість», даючи студентам, котрі на знак протесту проти дій урядових чиновників голодували в наметах на майдані Незалежності в Києві, нищівні оцінки. А вже про представників Руху без іронії говорити не може. Хоча вони були її рятівниками в той момент, коли навіть рідна «тьотя Клава з Цюрупинська» відвернулася від Жирної. Було це після її виходу з колонії.

Нарешті, наближаємося до ключового епізоду, який зробив Жирну знаменитою мало не на весь світ, — йдеться про зустріч із Хмарою.

«У ніч з 6 на 7 листопада я стояла разом з усіма зі свічкою. Десь о сьомій годині ранку з'явилася та розкладачка у переході невідомо звідки. Я почувалася зле. Підійшов до мене Григор'єв. Громадянко, — каже, — може викликати «швидку»? Я відмовилася. Він почав підставляти розкладачку. Коли я лягла на неї, то боляче затиснула палець. Скочила. Тут підбіг один хлопець у білій шапочці і б'є мене в спину. Я обурилася: «За що ти мене вдарив»? А він: «Це не я, а оцей» — показує на Григор'єва. І почалося. Представник Руху заспокоював присутніх, умовляв розійтися А бойовики викручували руку Григор'єву. Тут і Хмара приспів...».

Як відомо, справа Хмари луснула, наче мильна булька. Це вже наша історія, незалежно від того, хто і як до неї ставиться. Конфлікт на площі не додав авторитету правоохоронцям, нашому землякові колишньому прокуророві республіки Михайлу Потебеньку (що не земляк, то знаменитість), як той не старався. Верховна Рада поставила крапку над «і», правда, в політичному плані. По великому ж рахунку ніхто не відповів за переслідування депутата.

Навіщо згадувати минуле? Тепер ми можемо дихати вільніше, Україна виборола незалежність. Але й сьогодні тривога за нашу долю не зникає. Ходять чутки про новий реакційний заколот. Недавно навіть херсонське радіо застерегло людей від провокаційних чуток, які хтось пустив у зв'язку з останньою хуртовиною, що наче б то паралізувала життя обласного центру. Не дай Бог нових потрясінь, щоб злі вітри не занесли нас у круговерть тієї чи іншої політичної сутички. Вже час усім узятися за розум. На нашу думку, і без таких, як Жирна, кримінальників є кому каламутити громадську думку. Якщо ж хтось намагався використати її у своїх інтересах, до якої б організації чи до якого б відомства він не належав, то цей «хтось» обрав не кращий варіант реалізації власних планів. У кінцевому підсумку недобрі діла бумерангом б'ють по їх виконавцях.

А що Жирна? Хоче забути минуле, як кошмарний сон, у який вплелася політика. Хоче вийти на волю (вона перебуває під слідством, її справа не пов'язана з київськими подіями), знайти свого сина Альошу, почати нове життя. Тим часом в її житті сама собою зав'язалася драматична ситуація: її маленького сина хтось усиновив. І це вже справжня особиста трагедія, здатна затьмарити «найяскравіші» епізоди життя і «діяльності».

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

А у вас?

ПРИЇХАЛИ, ПОБАЧИЛИ, ПОЖАЛІЛИ

Двічі приїжджала до Луганська делегація з французького міста-побратима Сент-Етьєна. Можна уявити, яке враження справило на неї знайомство з нашою охороною здоров'я, якщо гості запропонували безплатно готувати для Луганська спеціалістів за своїми методиками. Дитячий хірург уже вирушив до Франції, а гематолог та анестезіолог-реаніматолог поїдуть слідом, як тільки завершать вивчення мови.

ЗРОБИ САМ

Укотре уславився Дніпропетровський кардіохірургічний центр. Цього разу завдяки професору Колєсову. Євген Васильович, котрого досі знали, як досвідченого хірурга, виявив свій винахідницький талант. Розроблений ним інструмент дозволяє імплантувати кардіостимулятор не роблячи на шкірі широкого розрізу.

СКИНУЛИСЯ... НА ПОЛІКЛІНІКУ

Тиврівський — один з економічно найслабших районів Вінницької області. Відповідним було там і медичне обслуговування. Якою ж радістю стало для мешканців району відкриття поліклініки, яку колгоспи побудували в складчину. До їхньої радості приєднуємося й ми. З новосіллям!

«ПРОБІТАС» БЕРЕ КАРБОВАНЦІ

Відсутність медикаментів — наша спільна біда. Але Закарпаттю поталанило. Угорський фонд «Пробітас», який відкрився в Ужгороді, допомагає організовувати закупівлю та доставку з-за кордону шовного матеріалу, систем для переливання крові, а також найнеобхідніших медикаментів. Розрахунок ведеться в карбованцях.

ПОНЕДІЛОК

10 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Музичний фільм «Борис Гмиря».
9.10 Художній фільм «Екіпаж». 1, 2 серії.
11.25 Співає ансамбль «Світлиця».
11.55 Фільм-вистава «Ретро».
13.25 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Гей, ромали! Концертна програма.
16.45 На допомогу школі. Поезія О. Пушкіна в музиці.
17.30 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. Ансамбль «Покуття».
18.00 Золоті ворота.
18.30 Концерт камерного хору «Камертон».
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
.35 Хто ми... Громадсько-політичний відеотижневик.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Бесіда на актуальну тему.
21.25 Кінозустрічі.
23.55 УТН.
0.15 Теніс. Кубок України.

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 «Ранок».
7.35 Мультфільми.
8.10 «Пікова дама». Художній телефільм.
9.40 Народні казки і притчі різних країн.
9.50 Концерт ансамблю танцю Дагестану «Лезгинка».
10.35 Прем'єра документального телефільму «Ліки навколо нас».
10.55 XVI зимові Олімпійські ігри. Лижний спорт. 30 км. Чоловіки.
13.15 Телеміксі.
14.00 Новини.
14.20 Це було... було...
14.40 XVI зимові Олімпійські ігри. Хокей. Збірна СНД — збірна Норвегії. 2 і 3 періоди.
16.30 Мультфільм.
16.40 До міжнародного телемарафону «Солдати XX століття проти війни».
16.55 XVI зимові Олімпійські ігри. Ковзанярський спорт. 500 м. Жінки.
18.00 Новини.
18.20 «Пікова дама». Художній телефільм.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 XVI зимові Олімпійські ігри. Санний спорт. Чоловіки.
21.05 Нова студія представляє. У перерві — 23.00 Новини.
23.40 На концерті А. Баянової.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
8.20 Італійська мова.
8.50 Дозвілля. Домашній клуб.
9.05 Документальний фільм.
9.25 Щоденник Олімпіади.
10.00 Від за від.
10.30 Відкритий світ.
11.30 Діалог з комп'ютером.
12.10 Російські сезони.
13.00 Вісті.
.5.00 Дитяча година (з уроком французької мови).
16.00 Школа менеджерів.
16.30 Прошу слова.
16.45 ТІНКО
17.00 Грані.
17.45 Обличчям до Росії.
18.00 Зимові Олімпійські ігри. ...рські лижі. Спуск. Комбінація. Чоловіки.
18.40 Дозвілля. Колекціонер.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 В. Винниченко. «Закон». Відеофільм («Укртелефільм»). *
20.40 Фільм-концерт «Чарівниця вечорниць». *
21.00 П'яте колесо.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз на завтра.
22.20 П'яте колесо.

---

* Передачі II програми УТ.

У програмах телебачення можливі зміни. Стежте за щоденними повідомленнями дикторів телебачення.

ВІВТОРОК

11 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Кінозустрічі.
11.30 Доброго вам здоров'я. Сходинки до надії. Допоможіть Бобришеву.
12.00 Живе слово. Мова і пісня.
13.00 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Веселка.
16.35 На допомогу школі. Історія України. Петро Сагайдачний.
17.00 Романтичні настрої.
17.50 Мультфільм «Два клени».
18.30 Напровесні. Музична передача.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 СТУДІЯ «1 ГРУДНЯ».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Бесіда на актуальну тему.
21.25 Якось у «Пролісху».
21.40 Леся Українка. «Бояриня». Вистава.
23.00 УТН.
23.20 Чемпіонат України з настільного тенісу.
23.50 Нічний телезал. Кінофільм «Мова тварин».

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 «Ранок».
7.35 Мультфільм «Лінь».
7.50 Концерт Елісо Вірсаладзе (фортепіано).
8.45 «Палата номер шість». Телевистава.
10.15 Прем'єра документального телефільму «Дельта».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Ритмічна гімнастика.
11.50 Свято танцюриста у м. Владимирі. Частина 1.
12.50 Мультфільм.
13.10 С. Франк. Хорал № 3 для органа ля мінор.
13.25 Торговий ряд.
13.40 Блокнот.
13.45 Вам це потрібно!
14.00 Новини.
14.20 Уроки Ольги Іванової.
14.35 «Станційний доглядач». Художній телефільм.
15.40 Мультфільм.
15.55 Виступає Р. Ідрисова.
16.10 Разом з чемпіонами.
16.25 XVI зимові Олімпійські ігри. Санний спорт. Жінки.
17.00 Новини.
17.20 Неастрологічний прогноз.
17.40 Мультфільм.
17.55 «Справа».
18.15 Фільми режисера Г. Данелія. «Афоня».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Телевізійне знайомство. Урмас Отт розмовляє з Президентом України Л. Кравчуком.
21.30 Прем'єра рубрики. «Фермата». Музично-інформаційна програма.
22.00 XVI зимові Олімпійські ігри. Хокей. Збірна США — збірна Німеччини. У перерві — 23.00 Новини.
0.20 Ваш вихід, артисте. Є. Ласько.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Французька мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Птахи поруч з нами.
8.05 Французька мова. 2 рік.
8.35 Простір +.
9.05 Селянське питання.
9.25 Щоденник Олімпіади.
10.00 Дитяча година (з уроком французької мови).
11.00 П'яте колесо.
12.45 «Беспредел» на «Барикадній».
13.00 Вісті.
15.00 Зимові Олімпійські ігри. Біатлон. Жінки.
16.30 ТІНКО.
16.45 Зимові Олімпійські ігри. Двоєборство. Стрибки.
17.45 Реклама*.
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. *
19.30 Київська панорама. *
20.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. *

СЕРЕДА

12 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Канал «Д».
10.00 Художній фільм «Фатальна помилка».
11.40 Надвечір'я. Віч-на-віч з народною артисткою Є. Мірошниченко.
12.35 УТН.
16.00 УТН.
16.15 На допомогу школі. З історії книгодрукування в Україні.
16.45 Суцвіття дружби. Концерт-зустріч з вірменами у Львові.
17.40 Д. Непомняща. «Мама для мамонтеняти». Вистава Черкаського театру ляльок.
18.25 Музичний фільм «Вогнище».
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Сповідь. Т. Петриненко. Концертна програма.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Бесіда на актуальну тему.
21.25 Прем'єра документального фільму «Бровари». («Київнаукфільм»).
21.50 Художній фільм «Загадка Кальмана». 1 серія.
22.50 УТН.
23.10 Художній фільм «Загадка Кальмана». 2 серія.
0.15 Нічний телезал. Інтершанс. Міжнародний фестиваль рок-музики.

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 «Ранок».
7.35 Мультфільми.
8.10 XVI зимові Олімпійські ігри. Хокей. Збірна США — збірна Німеччини. 2 і 3 періоди.
9.30 Разом з чемпіонами.
9.45 Фільм — дітям. «Як Хашим був великим».
10.50 Народні мелодії.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Погляд з провінції. Земля воронезька.
12.10 Паралельні світи.
12.55 Як досягти успіху.
13.10 Блокнот.
13.15 Телеміксі.
14.00 Новини.
14.20 Сьогодні і тоді.
14.50 «У бору брусниця». Художній телефільм. 1 серія.
16.10 «Історія без слів». Мультфільм.
16.15 XVI зимові Олімпійські ігри. Санний спорт. Жінки.
17.00 Новини.
17.20 Реформа: тиждень за тижнем.
18.00 XVI зимові Олімпійські ігри. Фігурне катання. Парне катання. Довільна програма.
18.55 Прем'єра художнього телефільму «Дайте мені співати».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 XVI зимові Олімпійські ігри. Ковзанярський спорт. 1500 м. Жінки.
21.10 Хокей Збірна СНД — збірна Чехо-Словаччини. У перерві — Новини.
23.45 Музичний прогноз.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Німецька мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Увага: знімаю!
8.05 Німецька мова. 2 рік.
8.35 «Карету мені, карету». Творчий портрет В. Соломіна.
9.35 Щоденник Олімпіади.
10.15 Російський фермер: погляд у майбутнє.
11.00 Зимові Олімпійські ігри. Біатлон. 10 км. Чоловіки.
13.00 Вісті.
15.00 Осінь життя.
15.20 Зимові Олімпійські ігри. Двоєборство. 15 км.
16.45 ТІНКО.
17.00 Зимові Олімпійські ігри. Гірські лижі. Слалом.
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. *
19.30 Київська панорама. *
20.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. *

ЧЕТВЕР

13 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Художній фільм «Загадка Кальмана». 1, 2 серії.
11.05 Концерт духового оркестру Київської сільськогосподарської академії.
11.40 Музичні зустрічі. Калейдоскоп танцю.
12.35 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Вулик.
17.15 Республіканська фізико-математична школа. Оптичні ілюзії.
17.45 Телефільм «Таштиджум».
17.55 На допомогу школі. Російська література. О. Грін. Сторінки життя і творчості.
18.25 Голос, який зачарував Європу. Музична програма.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Про майбутнє Руху — про майбутнє України.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Бесіда на актуальну тему.
21.25 Молодіжна студія «Гарт».
23.25 УТН.
23.45 Нічний телезал. Фільм-опера «Лючія ді Ламмермур».

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 «Ранок».
7.35 «Дідусь Ау». Мультфільм.
7.55 XVI зимові Олімпійські ігри. Хокей. Збірна СНД — збірна Чехо-Словаччини.
9.15 Художній телефільм «Дайте мені співати».
10.05 Дитячий музичний клуб.
10.50 Лижний спорт. 10 км. Чоловіки.
12.30 Людина і закон.
13.10 Блокнот.
13.15 Телеміксі.
14.00 Новини.
14.20 Співає О. Воронець.
14.50 «У бору брусниця». Художній телефільм. 2 серія.
16.15 «Ну, постривай!». Мультфільм.
16.20 ...До шістнадцяти і старші.
17.00 Новини.
17.20 До міжнародного телемарафону «Солдати XX століття проти війни».
17.30 XVI зимові Олімпійські ігри. Лижний спорт. 5 км. Жінки.
18.25 Вперше на екрані художній фільм «Там, де небо лежить на землі».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Ковзанярський спорт. 5000 м. Чоловіки.
21.10 Хокей. Матч попереднього турніру. У перервах — Новини, «Кримінформ» повідомляє.
23.45 Всесвітній музичний приз Монте-Карло.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Іспанська мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Домашній клуб.
8.05 Іспанська мова. 2 рік.
8.35 Пані-майстрині.
9.00 Селянське подвір'я.
9.25 Щоденник Олімпіади.
10.00 Фольклорний ансамбль «Чумаки».
10.20 Дитяча година (з уроком англійської мови).
11.20 «Так Президенте. Ні, Президенте».
12.15 Відкрите місто.
13.00 Вісті.
15.00 П'яте колесо.
16.00 В ім'я сина.
16.45 ТІНКО.
17.00 Слалом. Комбінація. Жінки.
17.55 Реклама. *
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*.
19.30 Київська панорама*.
20.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. *

П'ЯТНИЦЯ

14 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Художній фільм «Не можу сказати «прощавай».
10.25 «Виріс барвіночок мені на віночок». Фільм-концерт.
10.35 Шкільний екран. 9 кл. Історія України. Т. Г. Шевченко і Кирило-Мефодіївське товариство.
11.05 У колі друзів. Музична програма.
12.05 Телефільм «Благословенні кольори» («Укртелефільм»).
12.25 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Дитячий телетеатр. «Смачного, тигре!». Лялькова вистава.
17.05 На допомогу школі. Музика. С. Крушельницька.
17.40 Фортепіанні твори у виконанні Р. Керера.
18.20 Мультфільми «Подарунок», «Кошеня».
18.35 Говоримо українською.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Дзвони Чорнобиля. Відповіді на листи і запитання глядачів.
20.50 На добраніч, діти!
21.00 Бесіда на актуальну тему.
21.25 Художній фільм «Одруження Бальзамінова».
22.50 УТН.
23.10 Нічний телезал. «Рок-рух». Концерт рок-гуртів «Мертва зона», «Ю-Джі».

I КАНАЛ. ОСТАНКІНО

5.00 «Ранок».
7.35 Мультфільм.
7.45 XVI зимові Олімпійські ігри. Хокей. Матч попереднього турніру. 2 і 3 періоди.
9.05 «Там, де небо лежить на землі». Художній фільм.
10.20 ...До шістнадцяти і старші.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
12.20 Прем'єра документального телефільму «В краю цілющих вод».
13.00 Виступає ансамбль «Адиген».
13.25 Блокнот.
13.30 Бридж.
13.45 Бізнес-клас.
14.00 Новини.
14.20 XVI зимові Олімпійські ігри. Санний спорт. Двійки.
14.45 Хокей. Збірна СНД — збірна Франції. 2 і 3 періоди.
16.30 Людина і закон.
17.00 Новини.
17.20 XVI зимові Олімпійські ігри. Стрибки з трампліна. 120 м.
18.10 Мультфільм.
18.20 Прем'єра художнього телефільму «Моя сім'я та інші тварини». 6 серія.
18.50 «ВіД» представляє: «Поле чудес».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 XVI зимові Олімпійські ігри. Ковзанярський спорт. 1000 м. Жінки.
21.10 Хокей. Збірна Чехо-Словаччини — збірна Канади. У перерві — 23.00 Новини.
23.45 «ВіД» представляє: «Ельдорадо», «Шоу-біржа», «Хіт-конвейєр».

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
8.20 Англійська мова. 1 рік.
8.50 Англійська мова. 2 рік.
9.25 Щоденник Олімпіади.
10.00 Телеасамблея.
11.00 Зимові Олімпійські ігри. Біатлон. Естафета. Жінки.
13.00 Вісті.
15.00 Простір +.
15.30 Діалоги дилетантів.
16.00 Хто допоможе російській культурі!
16.15 Діалог з комп'ютером.
16.45 ТІНКО.
17.00 Приватизація по-російськи.
17.15 Художник з Остоженки. В. Леонович.
17.45 Співає В. Манолов*.
18.00 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ*.
19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 24 серія.
20.20 Київська панорама. *
20.50 НА П'ЯТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. *

СУБОТА
15 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 А. Дяченко. «Па-де-де». Вистава театру «Арс» драматичної майстерності м. Києва.
9.55 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. Телефільми «Ой, у полі дерево». «Ой, горе, це ж гості до мене». [«Укртелефільм»].
11.00 Літературна карта України. В. Стус.
11.50 Концерт духового оркестру штабу КВО.
12.10 Доброго вам здоров'я. Увага, ниркова гіпертонія.
12.40 Прем'єра науково-популярного фільму «Київ» [«Київнаукфільм»].
13.20 УТН.
13.35 Виступають джазові колективи України.
15.00 Живе слово. Діалекти.
15.30 Для дітей. Художній телефільм «Чарівний голос Джельсоміно». 1 серія.
16.35 Перлини душі народної. Проблеми журналу «Україна».
17.05 «Круглий стіл». Скарб безцінний України — діти.
18.40 Прем'єра телефільму «Заповідь — свіча, а Тора — світ». [«Укртелефільм»].
19.00 ДНІПРО.
19.35 Плеяда. Художньо-публіцистична програма.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Виклик долі. Теленарис.
21.25 Фільм-вистава «Павло Полуботок». 1 серія.
22.40 УТН.
23.00 Нічний телезал. Музичний фільм «Манускрипт».

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО

6.30 Ранок ділової людини.
7.30 Мультфільм.
7.45 Відеоканал «Співдружність».
9.00 Ранкова музична програма.
9.30 «Центр».
10.10 ЕХ. Екологічна хроніка.
10.25 «Веселка».
10.55 XVI зимові Олімпійські ігри. Лижний спорт. 15 км. Чоловіки.
12.15 «ЮАР. Прощання з минулим».
13.10 Срітення Господнє.
13.30 До міжнародного телемарафону «Солдати XX століття проти війни».
13.50 XVI зимові Олімпійські ігри. Лижний спорт. 10 км. Жінки.
15.00 Новини.
15.20 Художній фільм «Варвара — краса, довга коса».
16.55 Хвилини поезії.
17.00 Прем'єра мультфільму «Бджола Майя».
17.25 XVI зимові Олімпійські ігри. Хокей. Збірна Фінляндії — збірна Швеції. У перерві — Ковзанярський спорт. 500 м. Чоловіки.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Вперше на телеекрані. «Офіцер з трояндою». Художній фільм.
22.20 Третій фестиваль КВН.
0.40 Любов з першого погляду.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Наш сад.
7.50 Мультфільм.
8.00 Баскетбольний огляд НБА.
8.30 Шоу в режимі зупиненого часу.
9.25 Щоденник Олімпіади.
10.00 «Плюс одинадцять».
11.15 Як жити будемо.
12.00 Педагогіка для всіх.
13.00 Вісті.
13.20 «Бурда моден» пропонує.
13.50 Художній фільм «Кар'єр».
15.40 Прем'єра телециклу «Нащадки» Фільм 7.
16.00 Зі своєї дзвіниці.
16.20 Мультфільм «Пригоди Боско». 3 серія
16.50 Зимові Олімпійські ігри. Гірські лижі. Швидкісний спуск. Жінки.
17.45 Парламентський вісник Росії.
18.00 Познер і Донах'ю.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама*.
19.50 Музичний фільм «Карпатські джерела». *
20.30 Науково-популярний фільм «Любіть науку і правду» [«Київнаукфільм»]*.
21.00 Щоденник Олімпіади.
21.30 Зимові Олімпійські ігри. Фігурне катання. Чоловіки. (22.00 Вісті).

НЕДІЛЯ
16 ЛЮТОГО

УТ—1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці. Інформаційно-музична програма.
9.30 Документальний фільм «Жнива розпачу».
10.25 Для дітей. Художній телефільм «Чарівний голос Джельсоміно». 2 серія.
11.30 На здобуття Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка. Документальний фільм «Я єсть народ». [«Укркінохроніка»].
12.40 Манто із Жмеринки.
13.00 УТН.
13.15 Телегра «Клас-юніор-бізнес».
14.15 Село і люди.
15.00 З концертів міжнародного фестивалю української пісні «Золоті трембіти».
16.00 Маю честь.
17.00 Для дітей. Музичне кафе.
17.45 Художній фільм «Наказ № 027» [Корея].
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Зичимо щастя. Музична програма за листами глядачів.
20.35 Документальний фільм «Згадуючи Михайла Задніпровського» [«Укркінохроніка»].
20.45 Сторінками дитячої Біблії.
21.05 Фільм-вистава «Павло Полуботок». 2 серія.
22.20 Співає І. Шведова.
22.30 ТИЖДЕНЬ. Інформаційно-публіцистична програма.
23.00 Телеспортарена.
23.45 Нічний телезал. Художній фільм «Зоряне відрядження».

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО

7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.45 XVI зимові Олімпійські ігри. Фігурне катання. Довільна програма. Чоловіки.
8.45 З ранку раненько.
9.30 Під знаком «Пі».
10.00 Ранкова зірка.
10.50 Прем'єра науково-популярного фільму «Згадуючи Бориса Пастернака».
12.15 Марафон-15.
13.10 Прем'єра художнього телефільму «Багаті теж плачуть».
14.00 Новини.
14.15 Діалог в прямому ефірі.
14.55 XVI зимові Олімпійські ігри. Бобслей. Двійки.
15.45 Клуб мандрівників.
16.45 Телелоція.
16.55 Уолт Дісней представляє...
17.45 Новини.
18.00 Художній фільм «Сон літньої ночі». Вперше.
20.00 «Підсумки».
20.45 XVI зимові Олімпійські ігри. Ковзани. 1500 м. Чоловіки.
21.10 Хокей. Збірна СНД — збірна Канади. У перерві — 23.00 Новини.
23.30 ІТВО «Астра» представляє: «Донськой....»
0.25 Любов з першого погляду.

КАНАЛ «РОСІЯ» І ПЕРЕДАЧІ УТ—2

7.00 Вісті.
7.20 Мультфільм.
7.35 «Веселі хлоп'ята» запрошують...
8.25 Хочете, вірте...
8.55 Програма 03.
9.25 Щоденник Олімпіади.
10.00 Ати-бати...
10.30 Господнє літо промайнуло...
10.50 Зимові Олімпійські ігри. Біатлон. Естафета. Чоловіки.
13.00 Вісті.
13.20 Святе і вічне.
13.40 Студія «Нота-Бене».
14.25 Паралелі.
14.55 «Слід «Пірані».
15.25 Тема з варіаціями.
16.00 Зимові Олімпійські ігри Гірські лижі. Супергігант. Чоловіки.
16.50 Чемпіонат світу серед професіоналів НБА.
17.50 «Щиро ваш...». Моновистава Р. Карцева.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті
19.20 Свято кожен день.
19.30 «Санта-Барбара». Художній телефільм. 25 серія.
20.30 Телебіржа інформує. *
20.50 Музичний фільм «Відродження». *
21.00 Зимові Олімпійські ігри. Фігурне катання. Спортивні танці. Оригінальна програма.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.25 Фігурне катання. Продовження.

IV ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЦТ

● ПОНЕДІЛОК
10 ЛЮТОГО

10.00 — О. Герцен. «Минуле і думи». 13 с. 11.00 — Казахський оркестр народних інструментів ім. Курмангази. 11.30 — «Відкрита книга». Фільм 2. 1 с. 16.00 — Док. фільм. «Угору по сходинках». 16.10 — До роковин смерті О. Пушкіна. 17.10 — ТелеЕко. 17.40—21.10 — Студія «Тет-а-тет». 21.10 — «Відкрита книга». Худ. фільм 2. 1 с. 22.10 — Творчий вечір О. Янченка.

● ВІВТОРОК
11 ЛЮТОГО

10.00 — О. Герцен. «Минуле і думи». 14 с. 10.50 — Концерт. 11.15 — «Відкрита книга». Фільм 2. 2 с. 16.00 — «Хрест мій». Док. фільм. 16.25 — Школа менеджерів. 16.55 — ...До 16 і старші. 17.35 — 20.50 — Студія «Тет-а-тет». 20.50 — «Відкрита книга». Худ. фільм. Фільм 2. 2 с. 22.10 — «Ганна Главарі».

● СЕРЕДА
12 ЛЮТОГО

10.00 — О. Герцен. «Минуле і думи». 15 с. 10.55 — Хочете, вірте... 11.25 — «Відкрита книга». Худ. фільм. Фільм 2. 3 с. 16.00 — «Дім на Маслівці». Док. фільм. 16.30 — Пісні у виконанні М. Суворової. 16.55 — Зимові Олімпійські ігри. Ковзани. 1500 м. Жінки. 19.30—21.25 — Студія «Тет-а-тет». 21.25 — «Відкрита книга». Худ. фільм. Фільм 2. 3 с. 22.30 — Програма М. Кончаловського. Поль Гоген.

● ЧЕТВЕР
13 ЛЮТОГО

10.00 — О. Герцен. «Минуле і думи». 16 с. 10.40 — «Відкрита книга». Худ. фільм. Фільм 2. 4 с. 13.55 — Зимові Олімпійські ігри. Лижі. 5 км. Жінки. 15.00 — Фестиваль «Російська зима». 15.40 — Зимові Олімпійські ігри. Ковзани. 5000 м. Чоловіки. 18.00 — 21.15 — Студія «Тет-а-тет». 21.15 — «Відкрита книга». Худ. фільм. Фільм 2. 4 с. 22.15 — Режисерські роботи В. Єжова. «К нему не зарастет народная тропа...».

● П'ЯТНИЦЯ
14 ЛЮТОГО

10.00 — Співає М. Капуро. 10.25 — «Сапоги всмятку». Худ. фільм. 11.55 — «Хто ти? Що ти?». Док. фільм. 16.00 — «Тривожний рокіт Яраву». Телефільм. 16.30 — Концерт артистів балету. 16.55 — Зимові Олімпійські ігри. Ковзани. Жінки. 18.30 — 21.00 — Студія «Тет-а-тет». 21.00 — «Сапоги всмятку». Худ. фільм. 22.25 — Майстри екрана. В. Басов.

● СУБОТА
15 ЛЮТОГО

8.00 — «Доброго ранку, Росіє!». 8.30 — Хочете, вірте... 9.00 — Ази кар'єри. 9.15 — Софія Київська. 9.55 — XVI зимові Олімпійські ігри. Бобслей. 13.30 — Діалог з комп'ютером. 14.00 — Колекціонер. 14.15 — «Казки старого чарівника». Худ. фільм. 1 с. 15.25 — Зимові Олімпійські ігри. Ковзани. 500 м. Чоловіки. 16.30 — 20.40 — Студія «Тет-а-тет». 20.40 — Англійська мова. 1 рік. 21.10 — «Хто ти? Що ти?». Телефільм. 22.10 — Пам'яті Арно Бабаджаняна.

● НЕДІЛЯ
16 ЛЮТОГО

8.00 — Співає А. Білль. 8.25 — Італійська мова. 8.55 — Бесіди про російську культуру. 9.40 — Дозвілля. 9.55 — Зимові Олімпійські ігри. Бобслей. 13.30 — Французька мова. 2 рік. 15.00 — «Казки старого чарівника». Худ. фільм. 2 с. 16.05 — Програма М. Козакова. Анна Ахматова. «Реквієм». 16.20 — «Бурда моден» пропонує. 16.50 — У світі тварин. 17.50 — Зимові Олімпійські ігри. Стрибки з трампліна. 18.50 — 20.50 — Студія «Тет-а-тет». 20.50 — «Сімнадцять миттєвостей весни». Худ. фільм. 6 с. 22.05 — Вас запрошує Лариса Рубальська.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Бухгалтерія — 441-84-00

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень [крім неділі й понеділка] українською і російською мовами.

Індекс 60955

Тираж 328605.

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311021.

1 2 3 4 5 6 7 8 9